

UGOVORI ALI IZGOVORI

Končni cilj novega gospodar-
skega sistema in uveljavljanja
neposredne demokracije ni, kot si
nekateri tolmačijo, nov poskus
povečanja storilnosti. Na tako mi-
sel lahko pride le nekdo, ki ni
dialektik in ki se ne pogloblja v
zakonitosti družbenega razvoja.
Če bi šlo samo za to, bi lahko
ubrali kakšno drugo pot, saj smo
vendar sodobniki najbolj preve-
janih, navidežno demokratičnih,
v resnici pa do kraja razredno an-
tagonističnih sistemov, kot je na
primer Taylorjev v ZDA. Ta in
slični sistemi so nova oblika pri-
ganjstva, doslednega izčrpanja
in prikritega izkoriščanja.

Naša nova prizadevanja pri de-
centralizaciji delavskega samo-
upravljanja niso »eksperiment«
Nasprotno; so zavesten korak na-
prej na poti razvoja družbe, so
samo revolucionaren pospešek
procesa, ki je zgodovinsko neiz-
bežen.

Nashe težnje torej niso usmerje-
ne na »kratko stezo«. Ne gre niti
za utrjevanje kakšnega tipično
»jugoslovanskega sistema«, tem-
več za globoke družbene spre-
membe, ki si jih velikani mark-
sizma niso izmislili, temveč le ge-
nialno predvideli. Kar je pri tem
»jugoslovanskega« je hitrejša spo-
znavanje nujnosti objektivnega
razvoja družbe, je večji pogum,
zaupanje in vera v družbene sile.

In decentralizacija delavskega
samoupravljanja je tak revolucio-
naren skok h kvalitetnejšim druž-
benim odnosom, ko so štete ure
zadnjim ostankom razrednih od-
nosov.

In vendar so med nami ljudje,
zlasti v vodstvih gospodarskih or-
ganizacij in med tehnično inteli-
genco, ki imajo na jeziku polno
ugovorov in pomislekov: Da pro-
izvajalci še niso zreli za samo-
stojno upravljanje in da je nji-
hovo zanimanje osredotočeno
zgolj na osebne dohodke, da bi
z decentralizacijo nastopila ne-
varnost drobitve podjetij; da je
bolje počakati na »jasnejše na-
poke« o poslovanju in pristojno-
sti ekonomskih enot, itd.

Glede na zgoraj omenjene cilje
decentralizacije taki »ugovori«
nimajo podlage, zato jih lahko
opredelimo z izrazom **izgovorov**,
ki so fasada za nesposobnost, bo-
ječnost, oportunitizem in ne nazad-
nje tudi za reakcionarnost.

Pomisleka vredno je tudi to, da
taka stališča zastopajo ljudje, ki
sicer tako krčevito vztrajajo pri
geslu, da »vaja dela mojstra«, v
primeru decentralizacije pa so
»metafiziki« ob pričakovanju ču-
dežne preobrazbe. Pogosto jim je
na jeziku demokracija in svoboda,
tu pa pričakujejo »odrešilne res-
nice« po vertikalni liniji, čeprav
je edina in resnično življenjska
resnica v neposrednem časovnem
in prostorno zaokroženem okolju
prakse.

Take misli se porodijo ob po-
datku, da med 49 industrijskimi
podjetji v celjskem okraju še po-
lovica ni prišla s točke razprav k
oživljanju idej v neposredno
prakso, zlasti še zato, ker je druž-
bena stvarnost tista, ki »čaka«, da
jo dohitijo tudi družbena zavest.

J. Krašovec

Začetek gledališke sezone v Celju

Pred kratkim je Slovensko
ljudsko gledališče v Celju od-
prlo svoja vrata najmlajšim
prijateljem gledališke hiše z uprizo-
ritvijo »Kekca in Mojce«. Ne da
bi zmanjševali pomen in vred-
nost te prve uprizoritve v letoš-
nji jeseni, je bila petkova premi-
erska predstava Heroice prava
otvoritvena predstava nove
gledališke sezone, ki je bila posve-
čena dvajseti obletnici vstaje ju-
goslovanskih narodov.

Heroica, delo domačega dra-
matika Vinka Strgarja, je prav
gotovo umetnina tiste vrste, ki z
močjo svoje umetniške izpovedi
oživlja in ohranja spomin na re-
volucionarno epopejo našega
ljudstva, je prizor iz velike na-
rodne drame iz dni brezkompro-
misnega boja na življenje in
smrt.

Gledališko občinstvo, ki te dni
napolnjuje avditorij celjske gla-
dališke hiše, podživlja globoko
resnico, ki sega v srce, ki jekleni
zavest in ki odgrinja zastor časa
pred osebnimi dramami vsakega
posameznika.

Gledališki kolektiv, ki je v re-
žiji Branka Gombača oživel be-
sede Vinka Strgarja na celjskem
odru, žanje zaslužen priznanje.
Sodeč po kritiki v »Delu«, je
celjska uprizoritev prekosila ni-
vo ljubljanske uprizoritve. To
smo zabeležili za širok krog na-
ših bralcev z namenom, da bi ta-
ko kvalitetna uprizoritev in ta-
ko pomembno delo našlo čim
večji krog občinstva na predsta-
vah v Celju in krajih, kjer bo
Heroica v gosteh.

J. Kr.

tečajnik

Proslava 20-letnice revolucije v Šoštanju

Narodna osvoboditev, ekonomska neodvisnost in enotnost narodov Jugoslavije - PRIDOBITVE, KI SO OMOGOČILE SAMOSTOJNO SOCIALISTIČNO POT

Na zaključni proslavi je govoril član Izvršnega sveta LRS, tov. Mitja Ribičič-Cirilj

Škoda, da je v nedeljo dež prekrizal račune in lep načrt, sicer
bi že tako veličastna okrajna proslava v počastitev dvajsete oblet-
nice revolucije ter praznika šoštanjske občine izzvenela še bolj
mogočno, še bolj slavnostno. Namesto, da bi se okoli dvajsetisoč-
glava množica, ki se je navzile dežju zbrala že v zgodnjih jutranjih
urah v Šoštanju, zgrnila okoli slavnostne tribune na šoštanjskem
stadionu, jih je le nekaj tisoč našlo dovolj prostora v novi, še ne-
dokončani hali kromovega usnja Tovarne usnja v Šoštanju, kamor
so bili organizatorji prisiljeni prenesti zaključno prireditev.

Na eni strani ogromne dvorane se je zbralo nad tisoč dve sto
mladih pevcev iz nekaterih šol celjskega okraja. Med njimi so bili
tudi člani Invalidskega pevskega zbora iz Ljubljane. Prostor pred
njimi so zasedli godbeniki, člani šoštanjske in velenjske godbe na
pihala. Za to skupino pa se je zgrnilo več tisoč tistih udeležencev
proslave, ki so si znali priboriti prostor že dobro uro pred začetkom
proslave. Med udeleženci velike okrajne proslave pa so bili tudi
najvidnejši predstavniki javnega in političnega življenja kot po-
dpredsednik Zvezne ljudske skupščine FRANC LESKOŠEK-LUKA,
člana Zveznega izvršnega sveta LIDIJA SENTJURC in SERGEJ
KRAIGHER, sekretar Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugosla-
vije OLGA VRABIČ, člani republiškega Izvršnega sveta MITJA
RIBIČIČ, TONE BOLE, RIKO JERMAN, veleposlanik DUŠAN
KVEDER, generalni polkovnik CIRIL POTOČAR, generalni pod-
polkovnik PETER STANTE, nekdanji komandant četrte operativne
cone JOŽE BORŠTNAR, načelnik štaba iste cone PETAR BRAJE-
VIČ, nadalje FRANC SIMONIČ, MIRAN CVENK, IVAN KOVA-
ČIČ-EFENKA, JOŽE JOŠT, polkovnik FRANC ROJSEK in drugi.

Po državni himni, ki sta jo zaigrali združeni godbi na pihala,
je slavnost začel predsednik ljudskega odbora šoštanjske občine
PETER SPRAJC, ki je med drugim obudil spomin na prvi parti-
zanski napad na Šoštanj, v noči med 7. in 8. oktobrom 1941. leta.
Ta napad ni bil značilen samo z vojaškega stališča, temveč je po-
menil izredno veliko moralno in politično oporo. Pokazal je, da je
osvobodilno gibanje že tako močno, da je krenilo v oborožen upor
in v vsesplošno ljudsko vstajo proti okupatorju.

Po tem uvodu je spregovoril tov. MITJA RIBIČIČ.

Iz govora tov. Ribičiča

Tovarišice in tovariši!

Jugoslovanski narodi in vsi kra-
ji Jugoslavije praznujejo letos 20.
obletnico osvobodilne vstaje.
Dvajset let je minilo od tistega
leta, v katerem so se vrstili do-
godki, ki so pomenili zgodovins-
ko prelomnico za usodo naših
narodov. To je bil 27. marec 1941.
leta, ko je ljudstvo vrglo izdajal-
sko vladu, ki je paktirala s Hit-
lerjem. To je bil usodni aprilski
teden, ko je razpadla stara ju-
goslovanska vojska in oblast in so
okupatorji z vseh strani trgali na-
šo zemljo. To je bila zgodovinska
juljska seja CK KPJ s proglaso-
m o oboroženi vstaji jugoslo-
vanskih narodov proti fašističnim
okupatorjem. To je bilo razdobje
prvih partizanskih strelcov, prvih
partizanskih akcij, med katere
štejemo tudi napad na Šoštanj.
8. oktobra 1941. leta.

V tistih dneh pred 20 leti so
narodnostno, gospodarsko, kultu-
rno in versko izkoriščani jugoslo-
vanski narodi, ki jih je družila
želja po svobodnem in lepšem
življenju, po osvobođenem delu in
resnični demokratični ureditvi,
spontano začeli, da je oborože-
na borba edina pot, edina mož-
nost in nujnost. V vsej razbiti in
razkosani domovini, vključeni v
okupatorski obroč, je vzplamtel
ljudska vstaja.

Ljudska vstaja pomeni tako va-
žen mejnik v življenju jugoslo-
vanskih narodov, da njeno 20-
letnico upravičeno praznujemo
posebno svečano in v velikem ob-
segu.

Odjek Titovih besed na osred-
nji vsejugoslovanski proslavi v
Užicah daleč preko meja domo-
vine dokazuje, kako je jugoslo-
vanska revolucija dobila široko
mednarodno priznanje. Vedno
šibkejši je glas tistih sovražnikov
na Zapadu in kritikov na Vhodu,
ki nočejo in ne morejo razume-
ti prave vrednosti narodno-
osvobodilne borbe, ne morejo in
nočejo razumeti družbenih silnic,
ki so se v njej razvile in sprosti-
le, ne morejo razumeti njene si-
rine, ko je vsaka družina in vsa-
ka tudi oddaljena hiša predstavl-
jala partizansko oporišče, ko je
vsak žrtvoval za skupne interese
in ni štedil sebe in svoje krvi za
stvar svobode.

Veliko množično partizansko
srečanje, ki ga je ob dnevu vstaje
slovenskega naroda za 300.000
udeležencev priredila Ljubljana,
ni bilo samo mogočna manifesta-

cija naše zrelosti in zavesti, am-
pak tudi po obliki izvirna kulturna
prireditev, ko je naše glavno
mesto postalo en sam prireditveni
prostor. Tako lahko praznuje
svoj praznik samo tak narod, ki

Mitja Ribičič

se je do kraja predal borbi za
svojo neodvisnost in do kraja raz-
vil napore za svoj gospodarski in
kulturni razvoj.

Tema dvema proslavam se pri-
družuje letos še nešteto drugih
izletov, obiskov internirancev v
taboriščih, krajevnih partizanskih
srečanj, spominskih kulturnih in
športnih prireditev, s čimer sle-
herni del domovine in sleherni
delovni človek obuja spomine na
slavno preteklost. V tem letu je
prvič po osvoboditvi 150 štajer-
skih pregnancev obiskalo kraje in
ljudi v Srbiji, kamor so jih že v
prvih mesecih okupacije izgnali
hitlerjevci. To potovanje v vlak, ki
je dobilo ime »Vlak bratstva
in enotnosti« se je razvilo v toplo
srečanje obeh narodov.

Dva posnetka z nedeljske proslave v Šoštanju. Na levi pogled na združene godbe na pihala in pev-
ske zборе, na desni: tov. Peter Sprajc začenja slavnostno zborovanje

Tako prihaja naravno do izraza
v naših proslavah bratstvo ju-
goslovanskih narodov kot ene naj-
večjih pridobitev naše borbe.
Tako imajo tudi danes polno
vrednost besede, ki jih je l. 1943.
v svojem govoru partizanom
vzkliknil tov. Kidrič: NOV je na-
redila čudež. Iz kupa razvalin
stare Jugoslavije, iz skoraj brez-
upnega kaosa medsebojnega so-
vrštva in ubijanja v korist oku-
patorja, je vzrasla taka sloga in
enotnost jugoslovanskih narodov,
kakršne še ni bilo v jugoslovans-
ki zgodovini.

Tovariši in tovarišice!

Boris Kraigher je v Goriških
Brdih dejal, da v teh slavnostnih
dneh vsak kraj odkriva svoje po-
sebnosti in značilnosti poti, pre-
hojene v času revolucionarne bor-
be delovnega ljudstva.

Če iščemo te značilnosti in po-
sebnosti v severni Sloveniji, za
Saleško dolino, moramo ugotoviti,
da se je partizanstvo v teh kra-
jih razvijalo pod izredno težkimi
okolščinami. Težko bi našli kraj,
kjer so si ljudje za ceno tako ve-
likih žrtev izbojevali svobodo.
Težko bi našli kraj, kjer bi oku-
pator divjal bolj brezobzirno in
kruto. Kadar vi, ki ste danes pri-
sotni na tej proslavi, izrekate be-
sedni mir in svoboda, imata ti be-
sedni posebno vrednost in težo:
70.000 izseljenih izobražencev in
kmetov, 25.000 odvedenih na pri-
silno delo, 20.000 zaprtih in inter-
niranih v taborišča Nemčije, v
Piskru, v Strnišču in Borlu, 3.600
streljanih talcev, 358 ubitih z mu-
čenjem ter 217 obešenih in zakla-

nih. Ves bes in sovraštvo okupa-
torske sile, pa tudi preciznost in
natančnost njegovega policijskega
aparata je hotel onesposobiti Ko-
munistično partijo, Osvobodilno
fronto in partizane. V letu 1941 so
v severni Sloveniji pod streljo oku-

patorja padla mnoga celotna parti-
jska in frontovska vodstva, padli
so štirje sekretarji Pokrajinskega
komiteja, padli so delavci-revolucionarji, znani po svoji bor-
benosti in visoki zavesti.

(Nadaljevanje na 2. strani)

SILOVIT NAPREDEK

Tik ob začetku tiskanja našega
lista je končal trinajsti občni
zbor Okrajnega sindikalnega sve-
ta v Celju. Kljub časovni stiski
vam posredujemo nekatere zna-
čilnosti, ki jih je občni zbor na-
kazal, o podrobnostih pa bomo
pisali v prihodnji številki.

Obdobje med dvajstimi in tri-
najstim občnim zborom pomeni

PLENUM OKRAJNEGA KOMITEJA LMS

V sredo dopolne je bil na Ok-
rajnem sindikalnem svetu v Ce-
lju plenum Okrajnega komiteja
Ljudske mladine. Razpravljali
so o problematiki dela organiza-
cij Ljudske mladine na šolah in
s tem v zvezi navezali razpravo
na konkretizacijo šolske refor-
me, delo šolskih skupnosti, oce-
njevanje in nagrajevanje pro-
svetnih delavcev itd. Kljub iz-
redno slabi udeležbi s strani
ostalih okrajnih forumov in pro-
svetnih delavcev lahko plenum
štejemo med najuspešnejša zbo-
rovanja mladine v zadnjem času.
Zaradi obsežnosti gradiva bomo
o plenumu več pisali v naslednji
številki.

prelomnico v delu sindikalnih or-
ganizacij. To se predvsem odraža
pri vse močnejšem uveljavljanju
sindikalnih organizacij pri reše-
vanju proizvodnih problemov in
pri reševanju nekaterih motenj,
ki se pojavljajo kot posledica si-
lovitega gospodarskega napredka
v zadnjem obdobju.

V tem obdobju so se sindikalne
organizacije predvsem zavzele za
hitrejšo uveljavljanje samouprav-
nih organov, za odklanjanje ne-
katerih elementov birokratizma v
teh organih in za poglobljanje
samoupravljanja do te mere, da
bo sleherni proizvajalec tudi u-
pravljalec. Razumljivo je, da se
pri tem hitrem gospodarskem in
družbenem napredku nastale raz-
lične anomalije, vendar so sindi-
kalne organizacije te anomalije
sproti odpravljale ali pa vsaj sku-
šale odpraviti in so nanje opo-
zarjale.

Razumljivo je, da so sindikal-
ne organizacije v zadnjem ob-
dobju posvetile posebno pozor-
nost problemom delitve čistega
dohodka in osebnih dohodkov,
dejansko bolj rečeno delitvi
osebnih dohodkov po delu.

S seje Okrajnega ljudskega odbora So osebni dohodki povsod realni?

V sredo dopolne je bilo zasedanje obeh zborov Okrajnega
ljudskega odbora, ki ga je vodil predsednik celjskega okraja
MIRAN CVENK. Razpravljali so o analizi uspehov gospodars-
skih organizacij v celjskem okraju v prvem polletju.

Ceravno nekatere planirane
naloge v tem obdobju niso doce-
la uresničene, vendar analiza
gospodarjenja kolektivov gospo-
darskih organizacij dovolj zgo-
vorno priča o bistvenem napre-
dku ekonomskih odnosov, ki so
pogoj za razvoj gospodarjenja.
Analiza gospodarjenja v prvem
polletju tudi docela zavrača s
praktičnimi dokazi nekatere dvo-
me in pomisleke o pozitivnosti
novih gospodarskih predpisov,
ki so bili značilni za prve mese-
ce tega leta. Analiza je tudi jas-
no pokazala, da so nekateri slab-
ši rezultati posameznih gospo-
darskih organizacij in panog go-
sposdarstva posledica nerazume-
vanja in premajhne iniciative,
posledica organizacijskih slabosti
in prepočasne vključevanja
v proizvodnjo ob novih pogojih,
skratka, da so posledica subjek-

tivnih slabosti, ki so vplivali, da
se ta ali ona gospodarska orga-
nizacija ni prvočasno prilagodi-
la novim pogojem poslovanja,
ki so ga narekovali novi gospo-
darski predpisi.

V razpravi so zatem člani Ok-
rajnega ljudskega odbora pod-
robno obravnavali nekatere druž-
bene in ekonomske posledice
ter motnje, ki so nastale zaradi
teh vzrokov. Tako so ostro ob-
sodili zavlačevanje priprav, ki
so potrebne za izdelavo pravil-
nikov o delitvi čistega in oseb-
nega dohodka. Prav tako pa tu-
di nekatere težnje po tem, da bi
že sam sistem delitve osebnih
dohodkov zajamčil visoke do-
hodke brez ustreznega porasta
produktivnosti in poslovnega
uspeha nasploh.

V razpravi je o teh problemih
govoril tudi predsednik okraja

tov. Cvenk, ki je poudaril, da je
dokaj razumljivo nerazpoložje
delavca, ki prejema med
petnajst in dvajset tisoč dinar-
jev mesečno — ustrezno lastne-
mu uspehu in uspehu podjetja —
če hkrati zasluži nekateri pre-
ko 100 tisoč dinarjev, kar pa ni
posledica nekega truda, uspeha
ali prizadevanja. Taki pojavi po-
litično in gospodarsko zelo ne-
ugodno učinkujejo, saj izpodbi-
jajo zaupanje proizvajalcev v
pravičnost sistema nagrajevanja
po delu, s tem pa tudi bistveno
zavirajo naš gospodarski, v ena-
ki meri pa tudi družbeni razvoj.
Razumljivo je, je zaključil tov.
Cvenk, da moramo take pojave
ostro obsojati in hkrati tudi one-
mogočiti.

-mi

za čas od 13. do 22. oktobra
Zopet se bo ustalilo pretežno
suho in lepo vreme. Kratkotrajne
padavine sredi oktobra.

PROSLAVA 20-LETNICE REVOLUCIJE V ŠOŠTANJU

Iz govora tov. Mitje Ribičiča

Kompromis, išče se kompromis. V New York Times je znani James Reston celo zapisal takole: »Če Hruščev odkrije rusko besedo, ki ima pomen kot kompromis, potem se bomo morebiti lahko pogovorili z njim.« To je huda beseda, posebno, če pomislimo na hudo ukrajinsko kri, ki se pretaka v žilah Gogoljevega rojaka Hruščeva. Gogolja, ki je zapisal v Mrtvih dušah, da se z Rusi ni šaliti, in tisto v trojki, ki ne pozna pardona. A vendarle, vrata so odprta! Gromiko se je pogovarjal z Ruskom, Rusk s Homeom in poročila trde, da sta obe strani dobro seznanjeni o stališčih glede Berlina in Vzhodne Nemčije in da je po prvih razgovorih možno upati na »časno rešitev«. Če le ni preveč optimizma v tej besedi britanskega ministrstva! Kajti Rusk je dejal, da mora status Berlina ostati v bistvu enak, četudi bi SZ sklenila mirovno pogodbo z Vzhodno Nemčijo. To pa bi pomenilo, da bi mirovna pogodba bila le na papirju.

Pogovarjala sta se tudi Kennedy in Gromiko. Kennedy se je nasproti Hruščevljevu odposlaniku zadržal tako, kakor v Nemčiji ocenjuje njegove sedanje govore, češ da iz njih odseva odločnost in pamet. Kdo bi to dialektično strastno odločnost in trezne pameti v Kennedyjevi glavi razložil? Malo pred sestankom z Gromikom je prejel Kennedy od Adenauerja še pismo, najbrž še zadnje transluzijo za utrditev odločnosti, če je že res utegnila prodirati v ospredje pameti. Nekaj dni pred tem je nemški vojni minister še izjavil, da zaupa v »odločnost in pamet« ZDA in da ima razloge za to zaupanje ZDA dobro vedo, je rekel, da zdaj velja samo moč in volja, ne prazen papir. Nobenega Münchena Hruščeva! Hruščevu ne gre za Vzhodno Nemčijo in Berlin, gre mu le za to, da bi Nemčijo odtrgal od Zahoda. Zapomnite si to, Kennedy in vsi, ki omahujete pred pritiskom Hruščeva. Če bi Zahod izgubil Nemčijo, bi s tem izgubil 90 odstotkov svoje udarne moči.

Da se stvari bistveno ne spreminjajo, kaže tudi stanje v OZN ZDA in SZ se ne moreta zediniti za naslednika. Blokoma ni vseeno, kdo bo stopil na mesto pokojnika ki ga je nagrobni govornik v Upsali imenoval »služabnika miru«. Služabnika! Zdjaj bi bil potreben imperator, kategorični imperativ miru, če naj se človeštvo reši pred popolno katastrofo. V Generalni skupščini imajo zdaj 90 točk dnevnega reda, obstoji nevarnost, da se bistveni problemi zasujejo z grma do papirja in drobnarij.

Posebno stališče zavzema pri vsem tem spet de Gaulle, ki ga nekateri imenujejo novi gospod Njet. Glede notranjih zadev v Franciji meni de Gaulle, da bi jih utegnili rešiti z razpustom parlamenta in uporabo izrednih pooblastil, ne da bi se še naslanjali na meščanske stranke, ne da bi obsodili fašiste, ne da bi skušali rešiti alžirski problem s sporazumom z Benhedovo vlado. Alžir je gotovo poglavitni problem, preizkušnja Francije v sedanjosti in predznak njene prihodnosti. V imperialni politiki do Alžira podpira Francijo Zah. Nemčija podpira pa de Gaulle tudi v njegovem kometiranju s skrajno desnico, z izrednimi pooblastili, ker se državljanske vojne v Franciji boji zaradi strateških pozicij Zahoda. To zveza med de Gaulle in Adenauerjem, ki se zdaj kaže v de Gaullovem stališču do Berlina in mirovne pogodbe z Nemčijo, je za Francijo najbolj tragična, četudi de Gaulle morda po tej poti skuša priti do svojih alžirskih ciljev. Zanimivo je, da je zoper vsako pogajanje s SZ prav Francija, ki se ni držala atomskega moratorija, in da je trdno na strani Nemčije, ki trmasto vztraja na tem, da je treba s SZ govoriti samo s silo, z orožjem v roki.

»Laos bi postal druga Koreja,« je dejal princ Norodom Sihanuk, če bi ZDA vanj poslale svoje čete, kajti LR Kitajska bi v tem primeru storila isto. Druga Koreja — v jugovzhodni Aziji, tak je torej položaj. In v Siriji Tu se je Naser odpovedal orožju, da bi ne zanetil državljanske vojne. Kuzbari, predstavnik desničarske uporniške vlade, ki je pred pučem obiskal London kot »turiste,« je v tem delu sveta spremenil status quo, Naserjevo stališče, da se Egipt ne bo upiral sprejetju Sirije v članstvo OZN in Arabsko ligo, pa je onemogočilo, da bi se tudi na tej točki oba bloka spopadla z namenom, da razčisti račune na Bližnjem Vzhodu. Sirijsko vlado je priznala tudi SZ.

T. O

(Nadaljevanje s 1. strani)
Kaj nam pove junaštvo in smrt teh narodnih herojev, o čem pričajo te strašne številke streljanih talcev, kričeči barvni lepaki, na katerih so celo imena žrtev popačili, strašen prizor obešenec na Frankolovem, ponižanje ujetih partizanov po celjskih ulicah, pretepanja in mučenja, ki so prizadevala skoraj vsako družino na Štajerskem? Vse to ne dokazuje moči okupatorja, pač pa njegovo slabost in strah pred osvobodilnim gibanjem, ki je vedno širše zajemalo Štajersko deželo in mesto. Nobena sila ni mogla preprečiti, da ne bi osvobodilno gibanje zmagovalo tudi v severni Sloveniji. Od 8. oktobra 1941. leta in prvega napada na Šoštanj so se množile nove partizanske akcije. Prvega štajerskega bataljona, Druge grupe odredov, Slandrove brigade, XIV. divizije, Zidankove brigade do zaključne osvobodilne operacije, v kateri smo osvobodili Štajersko in Koroško.

Tovarišice in tovariši! Vsakemu od nas je jasno, da brez velikih pridobitev NOB tudi ne bi bilo uspešnega poveljnega razvoja. Cela vrsta držav in narodov ki so izkoriščani, kakor je bila nekoč od tuje kapitala in domače gospode izkoriščana Jugoslavija, se mora še nadalje boriti za nacionalno osvoboditev in gospodarsko samostojnost ter zato ne more reševati problemov in potreb lastnega razvoja, v korist svojega prebivalstva. Narodna osvoboditev, ekonomska neodvisnost in enotnost narodov Jugoslavije, so tiste pridobitve, ki so

omogočile samostojno socialistično pot. To je omogočilo, da so bile vse pozitivne sile mobilizirane za izgradnjo države. To je omogočilo uspešno rast socialističnega gospodarstva ter uspešen razvoj kulturnih, zdravstvenih in šolskih ustanov.

Tovarišice in tovariši! Naša mesta in naselja so v povojnem razdobju dobila novo podobno. Danes, ko v Jugoslaviji 3-krat več proizvajamo kot pred vojno, ko je zaposlenih 2 in pol krat več delavcev, ko je naša proizvodnost več kot za polovico večja, se je zlasti naši mladini težko živeti v razmere stare Jugoslavije, v življenje pred vojno.

Tudi življenje v Šaleški dolini ni v ničemer več podobno staremu življenju. Velenjski rudarji, šoštanjski usnarji in kmetje, prebivalec Šaleške doline so dali pomemben prispevek jugoslovanskega gospodarstva. Velenjski rudnik je za več kot dva milijona ton povečal proizvodnjo premoga. V šoštanjki komunici je narodni dohodek na prebivalca visoko nad jugoslovanskim povprečjem. Program izgradnje velenjskega kombinata pa odpira še nove perspektive velikemu gospodarskemu razvoju te komunice. Toda v našem sistemu niso bi-

stvene samo tovarne in naložbe v gospodarstvu. Bolj kot s tem, da smo v enem letu vložili v razvoj proizvodnih sredstev v Šaleški dolini več kot je lahko dala stara Jugoslavija vseh 20 let svojega obstoja, se danes lahko ponasamo na rezultate, ki smo jih dosegli v investicijah za človeka, za njegovo politično, strokovno in splošno izobrazbo, za njegovo stanovanjsko kulturo, njegovo zdravje, predvsem pa za njegovo mesto v sistemu delavskega in družbenega upravljanja.

Prav v tej smeri pa bo morala šoštanjka komuna razvijati nove in nove pobude v organiziranju ustanov in služb, v svoji nadaljnji skrbi za svoje občane.

Zaključni del okrajne proslave v počastitev 20-letnice vstaje ter praznika šoštanske občine je izpopolnil nastop združenih mladinskih pevskih zborov, Invalidskega pevskega zbora iz Ljubljane, godb na pihala ter recitatorjev Milke Jarnovič, Hinka Dermola in Franca Koruna. To je bila mogočna epopeja trpljenja, boja in zmage, epopeja, ki ji je scenso podoba orisal Jože Klančnik. Na dirigentskem odru pa so se menjavali Radovan Gobec, Silvo Tamajli ter Pavle Rukovac.

M. Božič

Zadovoljiva ocena

TURISTIČNE SEZONE V CELJSKEM OKRAJU

Navzlic prepozni objavi gospodarskih instrumentov, povišanju cen do okoli 20 odstotkov ter slabemu vremenu v maju in juniju in dejstvu, da se kapaciteta napram lanskemu letu ni povečala, je ocena turistične sezone na celjskem območju v prvih osmih mesecih letošnjega leta še dokaj zadovoljiva. Tako se je število domačih nočitev v primerjavi s istim razdobjem lanskega leta povečalo za 3 odstotke, oziroma od 338.730 na 349.568, število inozemskih za 26 odstotkov, oziroma od 23.510 lani na 29.794 letos. Skupno število nočitev pa se je povečalo za 5 odstotkov ali od 362.240 lani na 379.262 letos. V istem razdobju pa je celjski okraj obiskalo 59.669 gostov, od tega 5.562 tujih.

V primerjavi z ostalimi turističnimi področji, kjer je slika dosti slabša, lahko turistično sezono v prvih osmih

mesecih letošnjega leta ocenjujemo kot zadovoljivo. Zlasti zadovoljivo je povečanje števila inozemskih gostov od lanskih 3.789 na letošnjih 5.562. Sicer pa se značilnosti letošnje glavne turistične sezone na območju celjskega okraja kažejo v krajšem bivanju gostov, v znatnem povečanju inozemskih nočitev in končno v ugodnem izkoristitvi nočitvenih zmogljivosti. Od 840.000 teoretično močnih nočitev jih je bilo opravljanih 379.362 ali 45%, kar je daleč nad slovenskim, jugoslovanskim in celo evropskim povprečjem.

Glede na ugodno posezono, zlasti pa spriču izredno lepega vremena v septembru, se je tudi tako imenovana posezona občutno podaljšala. Zaradi tega sklepajo, da bo skupno število turističnih nočitev v letošnjem letu za okoli 8 odstotkov večje, kot je bilo v lanskem letu. —an

Novo gradbišče

Ob Malgajevi ulici, za plinarjo, so te dni odprli novo gradbišče. Tu so začeli z deli za gradnjo novega 30-stanovanjskega bloka. Po zunanosti in notranji

razporeditvi prostorov bo skoraj povsem enak rumenemu bloku ob Malgajevi ulici 6 do 8. Dela izvršuje celjski Ingrad, investitor pa je Okrajni ljudski odbor.

Trije recitatorji na šoštanski proslavi. Od leve: Dermol, Jarnovičeva in Korun

(Nadaljevanje)
Tik pred odhodom transporta smo imeli še en zbor in še en pregled. Znova so nas pretipali od glave do nog in premetali vso našo borno prtljago.

Kaj vendar iščejo in česa ne smemo jemati s seboj, smo se spraševali. Odgovor na to smo kaj kmalu dobili.

Na vrsto sta prišla starejši brat in njegova žena.

Glej jih vrage! Iz kovčka so jima pobrali toaletno milo, liter konjaka, zavitek keksov, pa tudi nove, nerabljene pleničke so jim bile v napoto. Sele na ostro prigovarjanje, naj vendar te reči pustijo, saj je bila svakinja tik pred porodom, so vrnili pleničke in kekse.

Šesti transport slovenskih pregnancev je bil 24. junija 1941. leta v opoldanskih urah pripravljen za odhod.

Zdaj so nas strpali na vlak, zaprli v vagon in jih dobro zastražili. Pred nami je bila pot v neznanost. Vedeli smo le, da nas peljejo v Srbijo.

Slovo od Maribora je bilo tiho. Nič pozdravljanja in stiskov rok. Le solze v očeh so pričale o bolečini, ki je prevzemala vse. Samo otroci so ostali neizpraznjeni. Z velikimi očmi so se ozirali za starši in iskali njihov pogled. Zakaj vendar jočejo, saj gremo na vlak? In kadar smo doslej potovali, smo bili veseli. Kaj je danes, da so vsi tako tihi in nemi?

Vlak je odpeljal. Znova jok in stok. Videli sem ženo, kako se je stiskala k možu in iskala v njegovem objemu tolažbo in odgovor na strašno početje. Zdaj so zajokali tudi otroci.

Vlak je drvel dalje. V svojih vagonih je peljal nekaj sto slovenskih pregnancev.

Počasi smo se bližali Celju. Na tistem smo upali, da se bo vlak ustavil. Morda bomo videli še

»Oj, zdaj gremo, oj, zdaj gremo nazaj se pridemo...«

V tem navdušenju, prepričenem z ogorčenjem in žalostjo, sem zaslišal znani glas sestre, ki je klicala:

— Mama, mama!

Stala je pri glavnem izhodu in nam mahala. Zraven nje je bila še starejša sestra, ki si je brisala oči. Obe sta jokali. Za njima smo planili v jok še mi.

kakšnega znanca in mu segli v roko? Morda bomo celo lahko izstopili in se pred odhodom še enkrat sprehodili po naši zemlji...

Vendar z vsem tem ni bilo nič. Ko smo se bližali celjski postaji, vlak ni zmanjšal hitrosti. Pred kolodvorom pa je bilo postavljenih nekaj garnitur tovornih in potniških vlakov. Tako so nam zastrli pogled na postajo in nas odrezali od ljudi, ki so čakali na redne vlake. A navzlic temu, smo se od celjskega mesta lepo poslovili. Malo nas je bilo, ki smo začeli, toda pozneje se nam je pridružil ves vlak. Na ves glas smo zapeli:

Vendar to ni bilo zadnje slovo. Ko sta videli, da se vlak ne bo ustavil, sta sedli v taksi — peljali ju je tov. Drogenik, ki se je moral zaradi tega pozneje celo zagovarjati — in zdrvel proti Laškemu in Zidanemu mostu. Avto nas je kmalu dohitel in kjerkoli se je proga približala cesti, smo se znova pozdravljali in želeli na skrajnejši svidenje.

V Zidanem mostu je vlak obstal, vendar ne na glavni postaji, temveč na tiru, ki pelje proti Zagrebu. Tjakaj sta prišli tudi obe sestri. To je bilo težko srečanje in še težje slovo. Znova smo jokali. Pa ne samo mi, z nami vred tudi

Glasilo celjske komune

Ob izidu 1. številke

Izšla je prva številka »Glasila celjske komune«, ki kljub svoji skromni obliki kaže vsebinsko poglobljeno in pestro občasno publikacijo, ki naj izpolni vrzel med informativnim in prostorno omejenim dnevnim in tedenskim tiskom ter publikacijami na visoki ravni, ali konkretno med Celjskim tednikom, ki naposled ni zgolj celjski časopis in med Celjskim zbornikom kot znanstveno in študijsko zasnovane edicije.

»Glasilo celjske komune«, kot v uvodni besedi pojasnjuje uredniški odbor, ni in ne bo časopis. Njegova naloga je, da posreduje predvsem družbenim delavcem tisto gradivo, ki je potrebno za boljše poznavanje tokov družbenega življenja v občini. Glasilo bo v prvi vrsti sredstvo poglobljenejšega obveščanja, demokratične menjave mnenj o družbenih problemih, analizador določenih pojavov in pobudnik za uspešnejše delo.

S tem, da Glasilo financira občinski ljudski odbor, bi bilo napadno sklepati, da je publikacija glasilo občine kot upravnega aparata. Nasprotno, Glasilo je v polnem pomenu besede tisto, kar je zapopadeno v celotnem naslovu: Glasilo celjske komune, torej sredstvo obveščanja za vse družbene sile, ki kakorkoli progresivno delujejo za razvoj komunice in so udeležene v njenem vsakodnevem življenju.

V prvi številki Glasila, ki so jo dobili vsi vodilni javni delavci, gospodarske in družbene organizacije ter tudi mnogi posamezniki, je vrsta pomembnih prispevkov:

Mimo uvodnih besed je tu široka razprava »O racionalizaciji na-

ŠOŠTANJ
1941 - 1961

V okviru prireditve in proslave na čast 20-letnice vstaje ter praznika šoštanske občine sta okrajni in občinski odbor (v Šoštanju) za proslavo pomembne obletnice ljudske revolucije izdala lično brošuro »Šoštanj 1941 do 1961«. V njej je zlasti direktor Muzeja NOB v Mariboru prof. Milan Zevart opisal ne le okolnosti in prvi partizanski napad na Šoštanj, v noči med sedmim in osmim oktobrom 1941. leta, temveč tudi vseh pet poznejših. Mimo tega je zbral kronološki pregled najvažnejših dogodkov v času ljudske revolucije v Šaleški dolini. Zadnji sestavek pa prikazuje gospodarsko rast doline ob Paki v letih po vojni. V brošuri sta natisnjeni tudi pesmi Karla Destovnika-Kajuha ter Karla Levina. Celotno publikacijo pa izpopolnjujejo še številni posnetki borcev ter ostalih dokumentov, ki govorijo o borbi prebivalcev Šaleške doline za svobodo.

V nizu sličnih izdaj pomeni brošura »Šoštanj 1941—1961« gotovo lep in pomemben prispevek.

mnogi ostali.

Vlak je drvel svojo pot naprej, neznatnemu svetu nasproti.

Kmalu za Brežicami je skozi vagon spet prikoral vojaška patrulja. Zopet so nas štel. Toda, zdaj nekoliko bolj nervozno. Eden je manjkal. Da, v resnici. Eden je manjkal. Nek mladenič je izkoristil počasnejšo vožnjo in skočil iz vagona. Beg mu je uspel.

Prvič smo se ustavili v Zagre-

šega dela« izpod peresa sekretarja Občinskega komiteja ZKS Toneta Skoka in predsednika občine Franca Rupreta. Podpredsednik celjske občine Beno Krivec je prispeval dva sestavka in sicer krajšo razpravo »O razvojnih programih gospodarskih organizacij« ter analizo »Osnovnih značilnosti gospodarjenja v prvem polletju«. Predsednik občine Franc Rupret je nadalje v Glasilu zelo na drobno razložil program dela ljudske odbora za drugo polletje, predsednik Občinskega sindikalnega sveta Jože Beve pa je razložil perspektive v razvoju počitniške skupnosti, medtem ko o bodočem delu organizacije SZDL piše predsednik Občinskega odbora SZDL Drago Spendl.

PO POTI
1. Celjske čete

Mladinski odsek celjskega Planinskega društva je na svoji zadnji seji pod predstvom Zofke Petkove sklenil, da uvrsti v sklop počastitev dvajsetletnice vstaje še pohod po poti Prve celjske čete.

Na ta pohod bo povabil razen svojih članov tudi mariborske in koroške mlade planince. Organizacija pohoda, ki naj bi bila predvidoma 28. tega meseca, pa je bila zaupana mladinskemu odseku planincev administrativne šole.

V zadnjem tednu
na DOMOVINI

Petek, 6. oktobra

NA SEJI predsedstva Zveze združenja borcev Jugoslavije so sprejeli besedilo novega statuta Zveze, razen tega je predstvenstvo imenovalo štiri komisije Združenja borcev NOB Jugoslavije: komisije za vojaške vojne invalide, komisijo za rezervne oficirje in podoficirje, komisijo za bivše politične zapornike, internirance in deportirane in komisijo za bivše vojne ujetnike.

Sobota, 7. oktobra

V LJUBLJANI so odprli zvezni center za usposabljanje inštruktorjev v gradbeništvu.

Nedelja, 8. oktobra

V SUBOTICI je bilo veliko zborovanje ob 20-letnici vstaje ter 17-letnici osvoboditve tega mesta.

Ponedeljek, 9. oktobra

V LJUBLJANI je zasedal plenarni republiškega odbora sindikata trgovskih, gostinskih in turističnih podjetij, na katerem so sklenili, da je treba utrditi organizacijo delitve čistega in osebnih dohodkov in izdelati ustrezne pravilnike.

Torek, 10. oktobra

NA SEJI izvršnega sveta LRS so sprejeli nekatere predpise s področja držbenih služb in gospodarstva.

Sreda, 11. oktobra

DAN VSTAJE makedonskega ljudstva. Praznik so počastili v vseh krajih LR Makedonije, osrednja proslava pa je bila v Prilepu, v mestu, ki so ga borec Prvega partizanskega odreda »Dmitar Vlahov« napadli pred dvajsetimi leti.

ga križa. Med njimi sta bila tudi dva Celjana, tovariši Zerjav in Zorana Lavrač-Luznikova. Dobili smo golaž in velik kos belega, pravega belega kruha. Slovo od znancev in prijateljev je bilo težko.

Naš vlak je težko sopihal pod tuneli in čez strme serpentine.

Umirili smo se. Otroci so zapali, drugi pa se tiho pogovarjali o poti in usodi, ki je bila pred nami. Kam, kam nas peljejo?

V Užicah je stopil na vlak nek kmet. Čeprav smo mu skušali dopovedati, da je bolje če se ne pelje z nami, je trmasto vztrajal pri svoji odločitvi.

Ko je kmalu zatem znova prišla patrulja in nas preštevale, so se njeni člani oddahnili. Transport je bil spet polnoštevilen. Na mesto pobeglega mladeniča, je stopil črni potnik.

Vlak je drvel proti Sumadiji. Končno se je ustavil v Lazarevcu. Zopet smo zajokali, pa ne od žalosti, temveč od sreče in zadovoljstva. Sprejela nas je godoba, nam v čast so postavili slavolok, na njem pa napisali »Dobro nam došli, brača Slovenci!« Takrat še nismo poznali besede — slovenačke izbeglice. Namesto na tuje, smo prišli med brate, med ljudi, ki so nas sprejeli z odprtimi rokami in bili pripravljeni z nami deliti ne samo prostor pri mizi, temveč tudi streho.

(Nadaljevanje sledi)

Tržni pogoji narekujejo proizvodnjo

Pred dnevi je bilo v Tovarni tehtnic širše posvetovanje o nekaterih posebnih pogojih razvoja podjetja. Posvetovanja so se razen članov ko-ektiv, predstavnikov delavskega samoupravljanja in političnih organizacij podjetja kot gostje udeležili predstavniki občine in občinskih političnih forumov, vabilu kolektiva pa se je odzval tudi sekretar Okrajnega komiteja Zveze komunistov za celjski okraj tov. Franc Simonič.

Posvetovanje v Tovarni tehtnic je bilo zelo živahno in eno izmed najbolj značilnih in plodnih posvetovanj, ki so se vrstila v zadnjem obdobju po vseh kolektivih. Namreč, na tem posvetovanju so bila popolnoma jasno osvetljena in opredeljena nekatera vprašanja odnosov občine do podjetij in problem hitrejšega in intenzivnejšega vključevanja gospodarskih organizacij v komunalni sistem.

Na posvetovanju je prevladalo mnenje, da nekatere pregrade med gospodarskimi organizacijami in občino obstajajo tudi

zaradi površne ocene dela in uspehov kolektiva.

Kolektiv Tovarne tehtnic se je v zadnjem času z vsemi silami trudil, da bi odpravili prepreke za začetek izdelovanja nove avtomatične tehtnice po italijanski licenci tovarne »Bizerba«. Pojavljale so se vedno nove težave, ki so jih sproti morali reševati, včasih tudi s pomočjo drugih celjskih podjetij. Tako je na primer Tovarna tehtnic posodila devize trgovsko podjetje Kovinotehna. No, sedaj so prebrelli najhujše, tako da bodo lahko že letos dali na trg večje

število tehtnic Maxima, ki bodo uporabne za razne namene. Letos bodo za izdelavo tehtnic porabili okoli 60 odstotkov uvoženega materiala, naslednje leto okoli 40, v nekaj letih pa bodo osvojili izdelavo vseh elementov nove sodobne tehtnice.

V razpravi je sodeloval tudi tov. Simonič, ki je zlasti poudaril, da politični niti oblastveni forumi niso dvomili v dobro gospodarjenje kolektiva Tovarne tehtnic, da tudi sistematska vzgoja lastnih kadrov dokaj jasno priča o razvojni poti te tovarne, da pa so seveda izkušnje pri osvajanju proizvodnje nove tehtnice lahko za kolektiv zelo dragocene izkušnje, in sicer enako v reševanju tehničnih kot tudi organizacijskih problemov, ki se bodo sprlo spremenljivosti trga, ki določa dejansko proizvodnjo, vsekakor še pojavljali.

Od prvih korakov

Pred dnevi je ob tednu otroka podpredsednik celjske občine tovariš Roman Boben priredil majhno slovesnost za požrtvovalne prosvetne delavce in vzgojitelje. Ob tej priložnosti so svoje vzgojitelje pozdravili tudi celjski pionirji in se z njimi v prijateljskem razgovoru zadržali dalj časa.

Kljub temu, da je sprejem imel predvsem slavnostni značaj, so se vzgojitelji tokrat v sproščenem razgovoru s predstavniki občine in političnih organizacij pomenili o mnogih perečih vzgojnih in varstvenih problemih.

Večina udeležencev je menila, da bi razne prireditve za mladino morali pripravljati skupaj. Tako bi dosegli višjo raven prireditev; istočasno pa bi porabili za to manj denarja, kljub temu seveda, da bi učinek bil isti, verjetno pa še ugodnejši. To velja

enako za noveletne prireditve kot tudi za ostale prireditve, ki jih vzgojni zavodi in društva prireajo za pionirje. Pri tem delu pa bo v naslednjem obdobju vsekakor potrebno še večje sodelovanje stanovanjskih skupnosti s prosvetnim delavci in vzgojitelji in obratno.

Poseben problem predstavljajo zavetišča za šolske otroke. Medtem ko je za predšolske otroke s široko mrežo vrtcev in predvidenimi novimi vrtec vsaj v grobem poskrbljeno, pa so šolarji iz dru-

DO ZGRAJENEGA MLADINCA

žin, kjer sta oba člana zaposlena, pa šoli do druge ure ali pa celo dopoldne prepuščeni sebi in vplivom ulice, ki največkrat niso najbolj pozitivni. Zato so udeleženci menili, da bo v prihodnjem obdobju potrebno posvetiti temu vprašanju precej več pozornosti.

Nato so učitelji in vzgojitelji govorili o nekaterih posebnih vzgojnih vprašanjih, ki živo zahtevajo razvoj mladega človeka v sedanjem živahnem tempu razvoja.

-mi

Tega res ne verjamem!

Pred kratkim sem slišal neverjetno zgodbo o pravilniku za razdeljevanje osebnih dohodkov, ki je tako neverjeten, da bi ji le težko verovali. Tole so mi povedali:

V malem celjskem obratu imajo tarifni pravilnik. Vse leto ima v redu, kajne? In vendar ni. Ta pravilnik o delitvi osebnih dohodkov, ki se načeloma naslanja na učinek posameznika, na enoto proizvoda in ki po splošnem določila jamči razdelitev osebnega dohodka po vloženem delu, ima tudi kopico členov, ki se med seboj križajo in načelo o delitvi dohodka po učinku izmalici-jo.

Primer nam to pokaže. Načelno trditve, da se deli osebni dohodek po delu, izmalicijo kar trije členi. In sicer tako, da dobi delavec po enem členu za določen učinek 20 tisoč dinarjev, če upoštevamo drugi člen, dobi isti delavec ob isti proizvodnosti in istih ostalih elementih gospodarjenja kar 29 tisoč dinarjev in na koncu, če upoštevamo še zadnji člen, dobi delavec ob istih pogojih 35 tisoč dinarjev.

Ta zgodba je pa res neverjetna, neverjetna zato, ker se nikakor ne ujema s sedanji naporji vseh društvenih sil, da bi gospodarske organizacije izdelale take pravilnike o delitvi dohodka, ki bi zajamčili proizvajalcu tolikšen dohodek, kakršno je bilo njegovo delo. Čim bi iz enega pravilnika lahko izračunali tri vsote za izplačilo osebnega dohodka, bi obstajale nenehne možnosti; ali da bo delavec oškodovan, ali pa da bo prejemal zaslužke, ki ne odgovarjajo njegovemu vloženemu delu. In če na kraju upoštevamo, da obstaja tudi možnost, da za enega proizvajalca izračunajo osebne hodke po členu, drugemu proizvajalcu pa po zadnjem členu iz te verige cenov, je jasno, da v tem kolektivu ne bi moglo biti zaupanja v pravilnost sistema nagrajevanja. Razumljivo je, da bi bila negodovanja vsakdanja zadeva, razumljivo pa je tudi da način razdeljevanja ne bi spodbudno vplival na porast proizvodnosti v podjetju, da bi vplival celo negativno.

Zaradi tega tudi tej zgodbi o treh izračunih osebnih dohodkov na podlagi istega pravilnika o razdeljevanju osebnih dohodkov tudi ne verjamem! Mile Iršič

Še vselej iščejo pot

V ponedeljek je bila v veliki sejni dvorani delavskega sveta Rudnika lignita v Velenju letna konferenca mladinske organizacije velenjskih rudarjev.

Ce bi skušali delo velenjske mladine ocenjevati po uspehih konference, bi ji morali dati slabo oceno. Konference se je udeležilo izredno malo število mladincev delegatov, a tudi razprava ni bila na višini, ki bi jo narekovala organizacija, ki ima v svojih vrstah preko tisoč mladincev. Če upoštevamo, da je v rudniku zaposlenih okoli tri tisoč ljudi, pomeni to tretjino vseh zaposlenih. Zaradi tega je zelo čudno, da je razprava zajela le probleme plesa, športa in podobno, ni pa analizirala posebnih pogojev dela mladincev v rudniku, ni analizirala njihovega prizadevanja za proizvodne rezultate, ni analizirala niti se ni dotaknila problema delitve čistega dohodka in osebnega dohodka in podobno.

Zaradi tega menim, da bi za-

grešil vsak, ki bi delo mladih članov rudarskega kolektiva v Velenju ocenjeval s stališča razprav in uspešnosti te konference. Morda bi tudi bilo bolj potrebno poiskati vzroke, zakaj je politično delo, ideološka vzgoja mladine, njihova pasivnost v samoupravnih organih in podobno, pomanjkljiva, kdo je dolžan to mladino voditi, kdo je na kraju tudi odgovoren, da bodo ti mladinci čez leto ali nekaj let tudi kot člani sindikata aktivno delali na vseh področjih dela v tem velikem kolektivu.

Brez dvoma gre tu za družbeno deformacijo, za slabost, ki se na kraj» odraža v tem, da velenjska mladina še vselej išče pota za svojo politično in družbeno aktivnost, čeravno ima za to najboljše materialne pogoje. Istočasno pa je tudi gotovo, da so ti mladinci, ki ne najdejo tu prave poti, hkrati tudi dobri in celo odlični proizvajalci.

M. Iršič

Z roko in glavo

Spremembe, ki se pojavljajo v gospodarskem sistemu, v proizvodnji sami, kjer je delavčeva vloga vedno bolj vodilna, krepijo tudi delo sindikatov. Podobno so ugotavljali na nedavnem sestanku občinskega sindikalnega sveta šmarske občine. V podjetjih bi morali izdelati pravilnike o delitvi dohodkov, toda ponekod še k temu sploh niso pristopili. Razgibali so se samo v steklarni »Boris Kidrič«, gradbenem podjetju, drugje pa skoraj ne. Zadnji čas pa je, da še pohitijo in do konca leta izdelajo pravilnike. Sindikati so si zadali nalogo, da bodo takoj načeli to vprašanje v svojih podružnicah.

Manjši obrati najbolj oklevajo. Pritužujejo pa se tudi, da ne dobijo nobene pomoči od okrajne obrtne zbornice, čeprav bi ta bila tudi dolžna, da v tej smeri pomaga. Se ni tako dolgo, ko so pri obrtni zbornici sklicali seminar za analizo in ocenjevanje, vendar se je zbornica močno začudila, ko je n. pr. »Ključavničarstvo« iz Rogaske Slatine na seminar poslalo

dva delavca-mojstra, ki sta sindikalna funkcionarja in člana delavskega sveta. Rekli so, da bi moral priti direktor in računovodja, medtem ko so v obratu, kjer se že lepo uveljavlja delavsko samoupravljanje, bili mnenja, da se roko, temveč tudi z glavo, da se bo lahko uveljavil kot upravljalec.

Tega se nekateri že dobro zavedajo. Prav v »Ključavničarstvu« naj s takimi zadevami seznanijo tudi neposredni proizvajalci. Da, delavci morajo poznati, kako diha podjetje, kako se naj v podjetju gospodari, posebno temeljito pa bi morali poznati, odkod izvira njihov osebni dohodek. Danes ne more delavec več delati samo z o imeli primer, ki je delavec, štiridesetletnik, do nedavnega le s težavo prisostoval sestankom in večkrat celo dremal, zdaj pa rad razpravlja in je celo zaprosil za skripto, da bi se mu malo odprlo, kot pravi. Brez znanja ne pojde več! Nagrajevanje po učinku je potrebno dobro doumeti, sicer pri ocenjevanju ni mogoče sodelovati.

V sobici sprejemam ves svet...

Obdobje tehnike je osvojilo svet. Mladina se danes nedvomno najbolj zanima za tehnične pridobitve. Nekoč so samo po mestih lahko snovali klube tehnike, danes pa je zanimanje zanjo prodrla že skoraj v sleherno vas. V Smarju pri Jelšah so krepko razvili dejavnost društva Ljudske tehnike, ki ima svoj radijski oddajnik, katerega ob nedeljskih dopoldnevih radi poslušajo daleč naokrog, avtomoto in kovinski krožek, zadnje čase pa so posebej še razgibali klub radio-amaterjev. Prvih pet kandidatov je opravilo ustrez-

ne izpite in zdaj lahko s svojimi oddajniki iščejo zveze s tovariši po vsem svetu.

»V sobici v Smarju lahko sprejemam ves svet,« je s plamečimi očmi vzkliknil eden mladih amaterjev. Prav mladina se najbolj zanima za delo tega šmarskega krožka. V prihodnjih dneh bodo pričeli z drugim tečajem. Tovariši Oberski bo tako vzgojil lepo vrsto radio-amaterjev, ki bodo iz svojih sobic lahko vezali niti mednarodnega tovarišva z radio-amaterji križem po svetu.

Planinci na Korošici

Kot vsako leto so se tudi letos zbrali predstavniki planinskih društev celjske skupnosti komun na Korošici.

Namen konference oziroma posvetovanja je bilo obravnavanje problematike mladinskih planinskih odsekov pri planinskih društvih in planinske propagande ter sodelovanje s turističnimi činiteљи. Tega posvetovanja so se presenetljivo v polnem številu udeležila vsa planinska društva.

Posvet je prikazal uspehe in neuspehe posameznih društev in mladinskih odsekov. Izrazili so željo po ustanovitvi koordinacij-

POPRAVEK

V članku »Zbiračevanje«, ki smo ga objavili v zadnji številki našega lista na 3. strani se je poigrati tiskarski škrt. V predzadnjem odstavku tega članka je bilo v oklenju napisano RUDARJI na mesto URARJI, kar s tem popravljamo. Uredništvo

Odlična za celjske paštacije

Pavel Ropret iz Ljubljane je pred kratkim rabil priče za priznanje delovne dobe, ki se šteje v kriterij za pokojnino. Ker bi mu o tem lahko za leta med vojno pričal njegov bivši sodelavec Miha Podkovšek iz Celja, mu je pisal. Vendar ni vedel za njegovo naslov.

Zato je na pisemski ovitek razen imena svojega bivšega delovnega tovariša napisal še prošnjo, naslovljeno na poštne uslužbenke, da mu bo možnost kljub pomanjkanju

naslova najdejo bivšega sodelavca.

Celjski poštni uslužbenki so se potrudili in so dejansko dostavili pismo na pravi naslov, čeprav na pisemskem ovitku ni bilo drugega kot ime Celjana, kateremu bi pisal. Vendar ni vedel za njegovo naslov.

Zato je na pisemski ovitek razen imena svojega bivšega delovnega tovariša napisal še prošnjo, naslovljeno na poštne uslužbenke, da mu bo možnost kljub pomanjkanju

vzgojiteljev, staršev, temveč celotne družbe z vsemi mehanizmi družbenega življenja. Vsi bi želeli, da bi ljudje prihodnosti živel še bolj zadovoljno, da bi vsak človek na svojem delovnem mestu dejansko lahko delal z zavestjo, da je sposoben za to delo.

V razvitih deželah pomagajo reševati to vprašanje s pomočjo usmerjanja mladine v poklice

in selekcijo delavcev, ki odgovarjajo določenim delovnim mestom. Tudi kapitalisti so posegli po znanstvenih metodah, toda osnova tega je večkrat bila v tem, da bi iz človeka izvlekli čimvečjo storilnost, ker je zanje delavec zgolj proizvodna sila, proizvodni stroj. Pri nas pa želimo, da bi ljudje pri delu bili dejansko zadovoljni, da bi opravljali to, kar odgovarja sposobnostim posameznika, da bi pri delu dejanski uspevali z nepretranim trudom, da bi bili brez notranjih konfliktov, da bi bili v svojem delu zadovoljni.

Otrok, ki konča osnovno šolo, še ni sposoben, da bi sam pravilno ocenil svoje zmogljivosti. Večkrat se precenjuje, večkrat njegove želje ne temeljijo na nepristranskih pogojih. Kljub temu pa je po zaključnem osemletnem šolanju na prelomnici in razmišlja na svoj poklic, na delo,

ki ga bo v najdaljšem obdobju svojega življenja vsakodnevno opravljati. Pri tem mu je vsekakor potrebno pomagati. Poklicna svetovalnica pri Zavodu za zaposlovanje dela orje ledino na tem področju, vendar so to šele začetki, ki še ne dosegajo ravni ostalih naprednih dežel. Prvo, kar bi bilo potrebno storiti pri nas, v celjskem okraju, je to, da bi se zavod za pedagoško prosvetno službo in osnovne šole tesneje povežale s poklicno svetovalnico, ker le v skupnem sodelovanju bi lahko izboljšali metode dela, lahko na širšem območju pomagali mladini.

Ni dovolj, da vsako leto v splošnih dneh na šolah izpolnijo ankete liste, po katerih lahko sklepamo, kakšne poklice si naša mladina želi, niti ni dovolj, če kampanjsko delimo propagandni material in izvedemo vrsto predavanj. Potrebno bi bi-

lo delovati trajno. Da bi pa to zmogli, bi morali sodelovati prvenstveno še razredni učitelji, ki spremljajo otroka pri njegovem delu v šoli in ob tem opažajo njegove posebnosti. Na osnovi zaključkov, ki ne bi bili laični, bi tudi poklicni svetovalec, ko bi stopil kandidat predenj, laže ugotovil njegove poteze, ki ne bi bile rezultat kratkega intervjuja in testiranja, temveč že dolgotrajnega opazovanja. Učitelje ob posvetu bi samo potrdile precejšnja opažanja in bi tako prognoza lahko bila še bolj pomembna.

Pred kratkim se je sestala komisija za usmerjanje mladine v poklice, ki deluje pri okrajnem Zavodu za zaposlovanje dela, in ugotovila, da je velika pomanjkljivost prav v tem, ker je prešibka povezava med šolami in poklicno svetovalnico. Zeleni bi, da bi se ta vez okreplila, ker

le tako bi lahko naši mladini pomagali pri izbiri poklicev. Šole, vzgojitelji in starši bi morali biti vzpodbudni te povezave, ki je za prihodnost otrok nedvomno zelo pomembna. Mreža poklicnega svetovanja se bo tako lahko razširila in nikakor ne bi bilo narobe, če bi poklicni svetovalec lahko diagnosticiral v tem smislu večji del mladine sploh. Pravilna izbira poklica, to je življenjsko važno vprašanje, ker človek je lahko zadovoljen samo takrat, če poklicno delo uspešno in v veseljem opravlja. Koliko bolečih trenutkov doživlja, če se znajde v zgrešenem poklicu, ki bi ga rad menjal. Prav je, da o tem vprašanju spregovorimo tudi zdaj, ne samo ob zaključku šolskega leta, ko skušamo v kratkem roku kampanjsko reševati vprašanje poklicnega usmerjanja.

Danes misli tudi na jutri

Nedvomno je prihodnost last mlajših: to je življenjska resnica, ki se ji ni mogoče izogniti, pa čeprav bi včasih nekateri radi zadržali. Starejši rod je odgovoren, kakšna bo tista prihodnost, ki jo bodo živeli ti, ki so danes najmlajši. Jedro tega tiči v vzgoji, ki naj mlajši rod pripravljaja na to, da bo nekoč polnovredno prevzel dediščino. Toda vzgoja nikakor ni le domena

V oblasti alkohola

Dokler sem bil in sem in bom, sem pil in pijem in bom pil — Moj prah bo v prahu krème, tam iščite.

Tako pesnik z odtrganega lista z »Divjega grma« — iz zbirke, ki sem jo bil pred leti posodil nekemu ljubitelju poezije, pa si je iz nje v alkoholnem navdihu natrgal nekaj listov — za svoje vodilo in za spomin.

Toda uničenje knjižice je pravzaprav brezpomemben delikt, ki ga lahko zagreši alkohol; še toliko bolj brezpomemben, če je v njem zapodena hkrati ljubezen do tistega, kar uničimo, da bi tako vsaj kosček uničenega ohranili zase.

Alkohol je seveda zagrešil že vse drugačne delikte. Kajti — v alkoholu je moč. V ALKOHOLU — NE V TISTEM, ki ga pije, ki ga namreč čezmerno pije. V tem pa je navsezadnje tudi skrivnost alkoholizma. Alkohol,

ni samo sredstvo, »ki vtopi vse skrbi, v potrlih srcih up budič« (kakšno blagozvočje!), ampak prav toliko sredstvo, ki ugonablja. To, kar je v treznih okoliščinah malo, postane v sferah maliganov veliko, kar pomeni, da se tu resničnost pretvori v privid; in takšna samoprevara lahko potlej seveda sproži »velika« dejanja.

Dokler sem bil in sem bom, sem pil in pijem in bom pil — s to pripombo, da sem nekoč morebiti manj pil kakor pijem danes. Car znamenitih pesmi o vinu, ki jih je ustvaril kitajski pesnik Li-Taj-Po nekaj stoletij pred našim štetjem, se je do danes ohranil v literaturi z nezmajšanim sijajem, moč vina, ki se ohranja le še v organizmih, pa je od takrat porasla.

Človek pije. Da bi karkoli pozabil; da bi ubežal trdnosti zemlje in se zazibal v oblake; da bi v mraku svojega uma zagledal

stvari takšne, kakršne niso; iz tega ali onega nagiba. Predvsem seveda ni važno zakaj (s tem vprašanjem se ukvarjajo posebne ustanove), važneje je, kako. Kajti odnos med ZAKAJ in KAKO, če je razumski, lahko vendarle ublaži padec nazaj na zemljo, ki je običajno toliko trši, kolikor višje smo se povzpeli.

Toda dovolj splošno znanih resnic.

Kronika alkoholnih incidentov je namreč v nedeljo okrog polnoči zabeležila v celjski kavarni neprijeten in mučen prizor, v katerem je neki gost razbil vazo in pepelnik, udaril natakara, zgrabil pri ter ga zalučal med goste, in ki se je naposled zaključil s spopadom z organi Ljudske milice. Povod za to je dala uredba o prepovedi točenja alkoholnih pijač vinjenim gostom.

Incident je bil toliko neprijetnejši spričo okoliščine, da si je kolektiv Evrope v zadnjem času prizadeval ustvariti iz kavarne kulturni lokal in hkrati odpraviti »vzhibe« in »opube«, ki so doslej takšno lepo označbo postavljale na laž. Gre namreč za uveljavljanje edino sprejemljivega spoznanja, da gostinstvo ne more podpirati ali celo ustvarjati alkoholizma (torej nasprotno spoznanje od tistega, ki žal še vedno domuje v večini lokalov in ostarjih), pač pa da mora predvsem zadovoljiti minimalne potrebe kakor »potrebe« ljudi po pijači, se pravi, njih ustaljene navade, ki so del njihovega vsakdanjega življenja. Toda iz tega sledi docela logični zaključek, da tak smoter izgubi svojo veljavo, brž ko ga hočemo zlorabiti.

Naprave, ki bi recimo pri vstopu v kavarno lahko izmerila stopnjo maliganov »pod kapo« tega ali onega gosta, sicer še ni, vendar nosi to napravo vsak gost v sebi — imenuje pa se OBCUTEK ZA MERO!

Ce naj edina celjska kavarna postane resnično kulturni lokal, kakršne poznamo drugod po svetu, tedaj je seveda edini pogoj za to, da ostane zunaj vse tisto, kar bi utegnilo takšno težnjo kompromitirati!

KAZEN

Še pol ure nismo sedeli na seji, ko je začel sosed nemirnogo pogledovati na uro.

— Se ti kam mudi? Ne boš počakal konca?

— Ne, ne morem, je odvrnil tiho. Čez nekaj minut moram biti na drugi seji.

— Pa je tako važna, da se ji ne moreš odpovedati?

— Ne, ne morem. Veš, na vabilu piše: 200 dinarjev kazni za odsotnost.

— Sališ se, sem skoraj preglasno dejal.

— Ne, zares ne. Za vsako odsotnost je predvidena denarna kazen.

— ???

Lepa reč, sem si mislil. Nekateri privabljajo svoje člane na seje in zbere s prisposil: po seji — zakuska, drugi pa določajo kazen v dinarjih.

Ali je to prav?

POSPEŠITI DRUŽBENO AKTIVNOST ŽENA

SO UGOTOVILI NA POSVETOVANJU ŽENA V ŽALCU

Zalska občina je ena izmed redkih, v kateri zaposlovanje ženske delovne sile ni pereče. Med zaposlenimi, ki jih je v občini blizu 8.000, je 3.288 žena ali kar 42 odstotkov. Od tega je zaposlenih v socialističnem sektorju okoli 3.000, ostale pa pri zasebnikih v obrti, gostinstvu in podobnih strokah.

Na konferenci žena, ki so jo v tork sklicali v Žalcu občinski politični forumi, so ugotovili, da družbeno politična aktivnost žena daleč zaostaja za deležem, ki ga imajo žene v proizvodnji. Tehnemu poročilo, ki ga je podala upravna Centra za napredek doma in družine v Žalcu, Olga

Dimec, je sledila živahna in zanimiva razprava. Vprašanje družbene aktivnosti žena so prisotni, ki so zastopali najrazličnejše družbene organizacije, društva, svete in odbore iz raznih krajev občine, osvetlili iz raznih gledišč, ugotavljali vzroke takemu stanju ter predlagali smernice za izboljšanje družbene aktivnosti žena.

Udeleženci konference so sklenili, da bodo obdržali to obliko izmenjavanja misli. V ta namen bo obstajala Stalna konferenca za družbeno upravljanje žena, ki bo imela stalno predsedstvo, v katerem bodo izvolili 13 javnih delavk in 5 članski nadzorni odbor.

Več stikov s podjetji

Ob 20. letnici proslavljanja ljudske revolucije v šostanjski občini je bila pretekli teden v dvorani kulturnega doma v Šostanju javna mladinska oddaja Šaleška dolina včeraj, danes, jutri. Mesec pred oddajo so o njej obvestili vse šole. Na štiri razmeroma lahke teme, na katere naj bi odgovarjala ekipa, ki se je prijavila, ni bilo velikega odziva. Le osem ekip se je opogumilo in odgovarjalo na vprašanja o Kajuhu, šostanjskem rojaku, o napadu na Šostanj, o pohodu 14. divizije in o gospodarstvu Šaleške doline danes in njenem razvoju.

Res je, da za zadnje vprašanje ni bilo zbranega gradiva, pač pa mnogo raztrosenega po časopisih in revijah. Zato nismo mogli razumeti, da se je za to mladinsko dodajo prijavilo nemo zlorabiti.

NI DENARJA

Ze dosti besed smo izgovorili, vendar je še vse ostalo po starem. Govorili smo celo, da bi v mlademu mestu Velenju, ki nenehno raste, odprli študijsko knjižnico. Res je, da ima nad 4000 knjig, lepe in okusne prostore v zgradbi Delavske univerze Velenje. Toda to še ni dovolj. Kadarkoli sem bil v tej knjižnici, je bilo tu vedno dovolj ljudi; mnogi od teh so postali stalni in vneti bralci.

Res škoda! V septembru je bila knjižnica odprta le dvakrat tedensko po dve uri in v njih se ni dalo dosti opraviti. Škoda, pravim! Posebej še za Velenje, ki je mlado mesto, kjer živi 1100 samcev, zaposlenih pri rudniku! Da ne omenjamo vseh ostalih! Vse bolj pa moramo biti prepričani v to, da se bodo odgovorni porabniki za to in rešili stagnacije tudi to knjižnico, ki mora postati v Velenju vir izobrazbe, studenec prijetnega kulturnega izživljanja za mladega in starega človeka.

Sedanje stanje za to knjižnico je nevarno. Delavska univerza Velenje ima dovolj sredstev, da bi jo lahko vzdrževala. Menimo, da je edina in prava pot, da jo osamosvojimo in ji preporeden del, namenjen za kulturo v šostanjski občini, tudi damo. Vsi želimo, da bi se razširila in da bi v njej sleherni lahko poiskal tisto, kar si želi.

kaj več kot tretjina šol. V analizo tega se ne bi spuščal... Sicer pa pravi preprosto ljudstvo: »Brez muje se še čevljev ne obuje!«

Bolj nas zanima potek oddaje. Bila je dobro pripravljena. Pevski vložki in recitacije. Intervju s predsednikom občine in direktorjem tovarne usnja. Kako so znali nastopajočji? Smo lahko bili zadovoljni z njihovimi odgovori? Samo delno, lahko odgovorimo. Najbolje sta se za oddajo pripravili osnovna šola iz Šmartnega ob Paki in 2. osnovna šola Šostanj. Včasih pa smo vendarle med oddajo morali biti neprijetno presenečeni. Posebno takrat, kadar je bilo treba odgovoriti na vprašanja o domači občini. Dolgo je bilo treba premišljevati preden je vznemirjeni mladinec odgovoril, denimo na vprašanje: »Katera tovarna v šostanjski občini je najstarejša in kaj so pričeli graditi tam, da bi proizvodnjo izboljšali in modernizirali?«

Mogoče je pomislekom krivo res to, da naši otroci vse premalo obiskujejo tovarne in podjetja. Predvsem pa taka oddaja terja tudi od šole, da pouk nenehno povezuje z živo stvarnostjo! Prav slednji misli naj bi bili podčrtali refren te oddaje. Na njej so želeli, da bi postala redna vsakoletna oblika dela s šolsko mladino. Zakaj ne? Toda, da bo njen uspeh večji in bo na njo prišlo tudi več ekip, bo treba temeljitejšega dela, predvsem, kar zadeva povezavo pouka z živo stvarnostjo, s tisto, ki se v Šaleški dolini nenehno spreminja. Zanimarjati pa ne smemo in nemojemo koristnih ekskurzij vsaj v domači občini!

Rudnik lignita izobražuje

Rudnik lignita v Velenju je te dni začel s seminarji za vodilni kader, ki dela v jami. Seminarji imajo vzgojni cilj in so prav zaradi tega organizirani po skupinah s največ trideset kandidatih. Tu bodo po uvodnih predavanjih razpravljali o gospodarskem sistemu in novih gospodarskih predpisih, o obveznostih, ki jih ima rudnik do družbe, o formiranju in delitvi dohodka po ekonomskih enotah in drugih vprašanjih. Več ur bodo posvetili razlagi pravilnika o čistem dohodku in delitvi osebnega dohodka. Prav

Več poštenosti na tehtnico

Na račun tehtnic in tehtanja v celjskih zelenjarnah je slišati vse pogostnejše pripombe, ki prodajalnam in prodajalcem kvarijo in tudi zmanjšujejo ugled ter jih spravljajo ob dobro ime. Toda, če je res to, da so kilogramski sistem spremenili v nekakšen svoj sistem, po katerem kilogram ni več kilogram in dekagram ne več dekagram, pač pa je recimo pol kile samo še 45 oziroma 47 dek (kar je pisec slučajno ugotovil v »Lavi«), tedaj seveda ni obrambe, ki bi lahko slabe govorice demantirala!

Takšno trgovanje, pri katerem potrošniku v brk odtehtamo in mu zaračunamo tudi primanjkljaj do določene mere (potrošniki pač »vago« običajno kontrolirajo, ker so postali nezaupljivi), ni, če ga hočemo imenovati z zasluznim imenom, nič drugega kakor zelo drzna goljufija! V »Lavi« je potrošnica celo pripomnila, da tehtnica ne kaže pol kile, vendar se prodajalka za primombe sploh ni zmenila — kakor da je bila namenjena tehtnici in ne nje!

Poraja se vprašanje, kako bi prodajalka sprejela enak odnos pri plačilu, če bi recimo potrošnik segel v žep in ji tjavdan odštel nekaj drobca (kolikor bi se mu pač zadelo)? Verjetno bi bil »nesramen« in »nepošten«.

Sicer pa je to zgolj eden od mnogih primerov, tako rekoč primer iz vsakdanje »prakse«. Svojo utemeljitev nahajajo taki primeri v tem, da tehtanje zelenjave nikoli ne more biti docela točno, ker da zelenjava ni rasla po kilogramih. Takšna »logika« seveda pozablja, da tudi denar ne rase po stotakih!

Kar je k temu še treba dodati, je to, da pravzaprav ni pošteno služiti denar na tako očitno nepošten način, s trgovino, ki skuša potrošnika goljufati. Ni pošteno vsaj tako dolgo, dokler imamo še tehtnice. Ko bomo tehtnice odpravili in bomo stvari tehtali recimo kar na roko, bo seveda drugače. Dotlej pa — tehtajmo hkrati z zelenjavo tudi svojo poštenost!

dhr

KLUB VEDNO POLN

Delavski klub v Velenju je postal po dveh letih svojega obstoja zelo privlačen center velenjskih rudarjev in tudi turistov. Televizijske oddaje vedno napolnijo dvorano kluba, a v avli često organizirajo likovne razstave. V poletnih mesecih se tu zbirajo v pretežni večini ljudje šele zvečer, a ob sobotah

in nedeljah je klub poln dopoldne in popoldne. V klubu je mogoče dobiti tudi cenena okrepčila.

S 1. oktobrom je Delavski klub postal samostojno podjetje, kar samo dokazuje njegov hitri razvoj. Ob ustanovitvi je bil preden prazen dočim ima danes že nad sto obiskovalcev dnevno.

Delavski klub Velenje (Foto: Valenčak)

Kritika je zaleгла

Velenjčani so v žadnjem času močno igrali preskrbo z zelenjavo in sadjem. Medtem ko je vsa Slovenija polna cenenege sadja, so bile jabolke v Velenju še vedno po 70 dinarjev. Tržnica je bila prazna. Takšno stanje so posebno kritizirali na rudniku lignita v Velenju, kajti rudarji, ki so vezani izključno na trg, so bili najbolj prizadeti. Draginja seveda vpliva tudi na fluktuacijo itd. Na šestankih kolektivna rudnika so zahtevali, da je treba čimprej preskrbo v Velenju pravilno organizirati.

Tako se je stanje preko noči popravilo. Tržnica, ki je bila do sedaj prazna, je zdaj polna prodajalcev. Vrtnarji in Kmetijsko gospodarstvo sta si uredili stojni-

co. Prav tako je bila vrsta kmetič iz okolice, ki so nudile ceno in kvaliteto robo. Velenjske gospodinje so bile zadovoljne, saj so lahko za 50 dinarjev dobile kilogram breskev in dovolj je bilo tudi druge zelenjave.

Drugače je z ribarico. Pred pol leta so odprli tudi zelo lepo ribarico z vsemi hladilnimi napravami. Investicije gotovo niso bile male. Prve tedne so tam prodajali ribe — morske in rečne. Potem zadnje tedne v Velenju sploh niso več prodajali rib. Pravijo, da se jim ne izplača. Vprašujemo, če ni mogoče le preveč razpisno urejati po eni strani moderno ribarico, a po drugi pustiti tako opremljene prostore neuporabljene!

POPOTNI VTISI IZ ČEHOSLOVAŠKE

(Nadaljevanje)

Tako so bile tudi sobe v Pragi bolj razkošno opremljene z reliefno keramiko in mozaikom, ki daje vtis preteklega bogastva. Povedati namreč moram, da sem videl same stare hotele in da sem zasledil le v Pragi en nov hotel v ulici Jugoslovanskih partizanov, ki nosi ime »Internationale«. V tej ulici je tudi »Svejkova restavracija«.

Ker je pri nas precej motoriziranih in sploh radi potujemo, bo verjetno zanimilo večino, kako je pri njih s prometom. Železniški, kakor cestni promet nam govori, da je to močna industrijska država. Vožnja v vlaki posebno elektrificirani in motornimi je zelo udobna, ker te ne spremlja tako močno ropotanje in sunkovito »guncanje«, ki smo ga vajeni na naših tirih. So pa tudi pri njih večina stare kompozicije. Toalet-

ni papir, milo in vodo tudi laže najdeš tam kakor pa pri nas, ker imajo verjetno njihovi železniški službeniki boljši spomin, da na take stvari ne pozabijo. In ceste, te so vse asfaltirane, dočim so pločniki (v mestih) brez izjeme tlakovani z malimi barvnimi koc-kami.

Pa avtomobili? — No, to pa ne morem primerjati z našimi. Večina je predpotopnih in jim zato nisem mogel najti rodovnika, pa tudi sicer sem se moral čuditi, kako zmorejto take hitrosti in brezhibno zaviranje. Izjema so seveda (bolj redke) elegantne Tatre, Volge itd. Toda Čehi pravijo, da se v njih vozijo le »špice«. Nasproh je avtomobilski promet z osebnimi avtomobili maloštevil-en. Škode so sicer cenejše od naših osebnih avtomobilov, toda za služke je primerno temo nižji, raz-en tega pa obstaja neko pravilo

in merilo, po katerem se ravna-j, kadar gre za to, kdo lahko kupi avto. Toliko taksijev, kolikor jih ima Praga sama, pa jih verjetno nima nobeno mesto njene velikosti. Ker je pri njih vse »kolektivno«, tudi avtobusov ne boste našli nikjer toliko, le da so v eleganci in udobju precej za našimi. Na vseh potovanjih pa smo močno pogrešali naše ljudsko prevozno sredstvo »bicikla«. Tega skoraj ni bilo mogoče opaziti. Največ dvokoles sem namreč videl v praškem Varieteju. Kje so vzroki za to, nisem utegnil zvedeti. Z disciplino in redom na ulicah so dosti na boljšem kot mi. Ze to, da ni pijančkov na dvokolesih, je zelo pozitivno, in tudi na sploh se pešci drže zelo strogo odrejenih prehodov. Iz tramvajev nisem videl skakati niti enega in ko sem na to opozoril tovarišico Koprivico iz Zemunna ter dodal, da tudi pri nas v Ljubljani tega ne opaziš, mi seveda ni verjela (ni namreč bila seznanjena, da v Ljubljani ni več tramvaja). Za tak red in discipli-no se morajo Čehi zahvaliti tradiciji in službeni vnemi organov, ki odgovarjajo za red v cestnem prometu.

Premalo je časa in prostora, da bi človek opisal vse vtise in spo-

bi povedati le še nekaj pomemb-nih zanimivosti. To, da so Karlo-

Praga — Park kulture

mine, ki jih utegne zaznati v pol-mesečnem bivanju v tujini. Hotel

ve Vary znane po porcelanski in-dustriji znake »Epiag« in svetov-

no znanem kristalnem steklu »Moser« ve večina. Verjetno pa je manj znano, da je nekaj časa v tem mestu živel in ustvarjal največji mislec znanstvenega socializma Marx. V parku pred vhom dom v mestu stoji njegov spome-nik. Nedaleč od Marjanskih Laz-ne je kraj Kinžvart, kjer je Met-ternichov dvorec. Dvorec tega že-leznega kanclerja Avstroogrške je danes muzej. Le-tam nam posre-duje vse njegovo življenje in se tako med drugim srečamo z vse-mi tremi njegovimi ženami, ki jih je preživel, pa čeprav je bila zad-nja tako močna, da so ob njenem stisku rok pokale prstne koščice. Dragoceni kipi in vaze so zbirka dani, ki jih je prejel z vseh stra-ni sveta. Jedilnica sama pa pred-stavlja bogastvo, ki si ga povpre-čen zemljan ne more predstavljati. V knjižnici najdete tudi knji-gne, ki se nanašajo na vprašanje jugoslovanskih narodov in nji-hovih prizadevanj, po ustanovitvi tretjega kraljevstva v sklopu du-najske cesarske krone.

(Se nadaljuje)

Izglasovali so združitev

V torek dopoldne je tretjič zasedal združni svet kmetijske zadruge v Slovenskih Konjicah. Ko so pregledali sklepe zadnje seje in vnesli v pravilnik o nagrajevanju nekatere korekture, za katere se je pokazala potreba med letom, so se najdelj časa zadržali pri osrednji točki dnevnega reda — združitvi kmetijske zadruge s kmetijskim gospodarstvom v Slovenskih Konjicah.

Ideja o združitvi kmetijske zadruge in kmetijskega gospodarstva v Slovenskih Konjicah ni tako nova. O tem, da je treba celotno Dravinjsko dolino obravnavati kot enotno kmetijsko področje in da je temu treba prilagoditi tudi kmetijsko politiko v občini, so govorili že ob združitvi zadrug. Letos pa, ko se ta potreba kaže še očitneje, so imeli v zadnjem času kar več širokih razprav. Kolektiv kmetijskega gospodarstva je predlog o združitvi — ki ga je potrdil tudi njihov delavski svet — osvojil, enako mnenje pa bi lahko razbrali še iz razprav med delovnim kolektivom kmetijske zadruge. Ko so na seji združne-

ga sveta predstavniki občine, političnih organizacij in kolektiva kmetijske zadruge razložili prednosti združitve za obe gospodarski organizaciji, je združni svet po živahni razpravi predlog o združitvi soglasno osvojil. Iz njihove razprave pa povzemamo to-le:

Združitve kmetijske zadruge s kmetijskim gospodarstvom narokuje nujnost enotne kmetijske politike v občini. Odstotek prebivalstva, ki se preživlja s kmetijstvom, iz leta v leto pada. Padec se bo povečal še s stalnim porastom industrije. V kmetijstvu ostajajo le postarani ljudje in vedno več bo zemlje za odkup in zakup. V tem času bo mo-

rala zadruga krepiti vse bolj lastno proizvodnjo. Za to pa bo treba sredstev. Ker je elektrifikacija okoliških vasi konjske občine v zaključni fazi in ker zadruga v bodoče na sploh ne bo več vlagala toliko sredstev v komunalne objekte, ko jih je doslej, bo za pospešitev lastne proizvodnje v kmetijstvu na razpolago več sredstev. Odveč bi bilo ponavljati, da jih bo treba smotrno uporabiti, na velikih kmetijskih površinah.

Enotna kmetijska politika v občini in eden pomembnih korakov k temu — združitve zadruge in kmetijskega gospodarstva, nimata svojega namena v tem, da bi z dohodkom kmetijske zadruge krili izgubo kmetijskega gospodarstva — kot ta ukrep nekateri razlagajo — temveč je glavni smoter v povečanju lastni proizvodnji zadruge. Ze v nekaj letih je mogoče, da zadruga na razširjenih površinah pridela do sto štirideset vagonov sadja za izvoz, da lahko lastna

proizvodnja v vinogradništvu doseže do tristo vagonov vina itd.

Če upoštevamo še to, da povprečni plačni sklad v industriji iz meseca v mesec narašča in da bo do konca leta povprečje doseglo verjetno že 25 tisoč dinarjev na zaposlenega in če s tem zneskom primerjamo še povpreček v kmetijskem gospodarstvu, kjer dohodki ne znašajo veliko nad 15 tisoč dinarjev na zaposlenega ugotovimo, da je združitve tudi s te plati ne samo nujna, temveč v bližnji perspektivi neizbežna. Sodobno organizirana proizvodnja bo namreč omogočila tudi višje dohodke. To pa je eden izmed osnovnih pogojev za znižanje fluktuacije delovne sile iz kmetijstva.

Organi upravljanja obeh gospodarskih organizacij sta — to se je videlo iz razprav — združitev temeljito pretehtala in ne bimo ogli reči, da je bil ukrep preuranjen. Nova gospodarska organizacija bo začela poslovati s prvim januarjem novega leta in bo nedvomno k razvoju konjske komune mnogo prispevala.

-ij

Podpredsednik šmarske občine Lojze Krivec, predsednik KLO Jaka Leskovšek in šolska upraviteljica Adela Ravter na gradbišču osnovne šole v Lesičnem.

Brez sodelovanja ne bi mogli

V nedeljskem dopoldnevu so se zbirali pri mostu, ob zidovju novega zadržnega hleva in blizu gradbišča osnovne šole v Lesičnem moške z rebri, ki se valovito dvigajo nad dolino. Zmajevali so z glavami, modrovali in ocenjevali. Novega je precej.

»Ta hlev? Mhm!« je skomizgnil Jože. »Velika reč, toda kakšna bo živina v njem? Neverjet-

no! Velikanski hlev bo to, kot ga na Kozjanskem še niso imeli, vendar je Jože dvomljivec. Preko sto glav goveda bo v njem, lepega, rejenege, on pa še dvomi. Da, je že tak, naši kmetje so vsekakor dvomljivci. Verjamejo šele takrat, ko otipajo in vidijo. Tako je bilo tudi s črnim ribezom. Zdaj jih vprašajte: vsak bi ga hotel imeti na pobočju, ko je spomladni tako lepo uspel!

»Hehe, vidiš, se je skoraj hudomušno nasmešnil Andrej, naš predsednik je slabo položil temeljni kamen za šolo, ker že pleže v dolino!« Toda ta nasmej je bil nekoliko kisel, kajti hitro je povzel: »Pa ukrotijo bomo to strminico, če smo vse drugo. In šola bo stalala!«

Tako so ugibali volivci v Lesičnem, ki so se zbirali k pomenku na zboru. Predsednik občine Šmarje Joško Lojen je prišel med nje in jim nakazal probleme, ki jih rešuje občina. Posebno veseli so bili, ko so izvedeli, da je za elektrifikacijo zaselkov Log in Zdrhost občina prišpevala 300.000 din. Tako bodo še poslednji odmaknjeni zaselki na Kozjanskem dobili električno razsvetljavo.

Po vojni je bilo v Lesičnem in okolici preko 500 pogorišč, ki so jih hitro obnovili. Narodna banka je takrat posodila pogorelcem preko 14.000.000 din, kar so velika sredstva. Prizadeali so pro sili občinski ljudski odbor, da bi pomagal poravnati dolgeve. »Da, tovariši,« je vedro povzel predsednik Lojen, »pri občini smo osnovali komisijo, ki je pregledala dolgeve za vsakega posameznika in nekaterim črtala dolg v celoti ali deloma.« Kdo ne bi bil vesel?

Ljudje v Lesičnem pa si pomagajo tudi sami, ker vedo, da brez sodelovanja z občino in med seboj ne more biti uspehov. Predsednik krajevnega odbora Jaka Leskovšek je poročal o delu občanov v kraju in med drugim povedal: »Kolozevo so naši ljudje popravljali in jih tudi uredili, vendar pa se je med nami nekaj kmetov, ki zaostajajo in bi hoteli stati ob strani, toda do zime bodo tudi ti zadostili obveznosti, ki jo imajo s krajevnim samoprispevkom. Veste, tovariši, če bomo skupaj držali in drug drugemu pomagali, bomo še marsikaj novega napravili v Lesičnem.«

Zdaj si bodo uredili tudi stalen telefonski spoj, da jim v sili ne bo treba tehati v Kozje na postajo LM. Vsako gospodarstvo bo prispevalo nekaj denarja in telefon bo v vasi. Vaščani iz Klak so denar že takoj zbrali, ostali pa še zbirajo. Pravijo, da je stalen telefonski spoj nujno potreben, posebno v sili, če je nesreča tu, bolezen, pa ga bodo napravili s svojimi silami. Tako je prav! Kdor si more sam pomagati naj ne čaka na druge, temveč stori.

V Lesičnem bi še marsikaj radi. Ob križišču, kjer se stekajo štirje ceste, bi radi uredili gostišče. Da, kraj se kljub odmaknjenosti razvija in bo prav gotovo čedno živinorejsko središče. Nova šola, sodoben zadržni hlev to sta objekta, ki bosta že prihodnje leto lepi krajevni pridobitvi.

Na zboru volivcev so se pomenili o vsem. Ugotavljajo, da bo potrebno še dosti prispevati, še bolj sodelovati in uspevali bodo po vaseh in v celotni šmarski občini.

S.

OB LETNIH KONFERENCAH AKTIVOV LJUDSKE MLADINE KONJSKE OBČINE

Izbrati boljša vodstva

V Slovenskih Konjicah smo na občinskem sindikalnem svetu — kjer opravlja funkcijo tajnika — našli predsednika občinskega komiteja Ljudske mladine tega območja tovariša Jožeta Jelenka. Ker te dni v vsem celjskem okraju potekajo letne konference aktivov Ljudske mladine in ker se bližajo tudi že občinski obračuni dela, smo tovariša Jožeta povprašali, kako je s tem v njihovi komuni.

»Nekaj konferenc je že srečno minilo,« mi je smejal povedal tovariš Jože, »ostale pa bodo končane v naslednjih desetih dneh. Skoraj na vseh konferencah je mladina veliko razpravljala o vzrokih, zakaj ni njihovo delo boljše kot je bilo. In v odgovor na to so mnogokje navedli problem prostorov. Vemo, da so v nekaterih občinah to vprašanje uspešno rešili, pri nas pa ne gre tako zlahka. Zaradi prostorov se mladinska dejavnost marsikje ne more razviti in mladi ljudje se sestajajo po domovih, ali pa sploh ne pridejo skupaj. Problem prostorov bi lahko rešili edinole s tesnejšim sodelovanjem z ostalimi organizacijami in društvi na terenu. Nič kolikokrat smo že ugotavljali, da prostori teh organizacij niso polno izkoriščeni, toda marsikje dlje od te ugotovitve nismo prišli. Tam pa, kjer so znali najti skupen jezik, so z dnevnega reda — poleg problema prostorov — za vedno zbrisali tudi problem sodelovanja.«

Prav gotovo pa je v konjski občini večji kot ta, problem »polproletarcev«. V konjskih industrijskih in obrtnih podjetjih je namreč zaposleno mnogo mladine iz okolice. Po opravljenem delu odhajajo domov in tam nadaljujejo svoj delavnik na domačem posestvu. »Ne samo, da ugotavljamo, da tak mladinec, ki mu zaposlitev v industriji ali obrti pomeni samo dodaten vir dohodkov, na delovnem mestu ne pomeni zelo veliko, tudi k delu v Ljudski mladini, sindikatu in drugih organizacijah ga je težko privabiti. Prav zato si zelo prizadevamo, da bi okrepili organizacije Ljudske mladine na vasi. Če se takim delavcem po opravljenem delu iz podjetja — mudi zaradi prevoza in obveznosti doma, na terenu ta izgovor prav gotovo ne bo mogel obveljati.

Ze delj časa opažamo tudi fluktuacijo mladih ljudi iz občine. Od tod odhajajo ne samo tisti, ki nadaljujejo šolanje v srednjih, strokovnih, višjih in visokih šolah, temveč tudi tisti, ki doma ne vidijo več perspektive. Mnogokrat so med njimi tudi dobri mladinci in ob sestavljanju novega vodstva se iz leta v leto srečujemo z velikimi težavami. Letos se je slab izbor pokazal celo pri občinskem komiteju Ljudske mladine, katerega občutek za kolektivno odgovornost je bil prav zares zelo minimalen. Ob letošnji konferenci bomo morali zato nove kandidate skrbneje izbrati,« je tovariš Jože razpredal misli o boljšem delu.

-ij

TRGATEV

»Ju-hej!« je pred dnevi zadonelo iz vinogradov in še zdaj lahko marsikje slišimo tak odmev. Grozdje so »ustekleničili«; raje kot tega, pa so obiralci pokušali tistega, ki so ga predelali v zlato ali pa rdečo pijačo lani. Sodi so se napolnili in čez čas se bodo tudi »svaržetie«.

Klopoteci so zgubili svojo funkcijo in zdaj odganjajo nadležne obiskovalce le še s praznih trsov. Ko pa bo leto okoli, se bodo živahneje zavrteli in tudi takrat bo kot danes — iz vinogra-

dov bo donelo veselo vriskanje. Klopotec na sliki je svojemu namenu služil le eno samo noč. Ob večeru prejšnjega dne so ga postavili, ko pa je naslednji dan sonce prišlo v zenit, so ga podrli. In tudi vinograd pod njim ni pravi vinograd; grozdje pa, ki je viselo na njem, ni bilo zato prav nič manj sladko. Drobne otroške roke so ga obrale ob priliki svoje vinske trgatve, na hitro sestavljeni klopotec in vinograd pa sta prispevala svoje k veselemu razpoloženju.

Radovednež

Jakec je bil sploh posrečen človek. Vedno je hotel več vedeti, kakor ostali ljudje, pa čeprav se ni dosti solal. Največ hlače je raztrgal v osnovnošolskih klopih, druge je niti ne. Delo mu ni posebno dišalo, posebno tisto ne, kjer bi bilo potrebno roke oklepati okrog ročaja, pa naj je bilo to na motiki, sekiri ali krampu. Da, oklepali bi jih zelo rad, toda le okrog motornega krmila ali pa ... No, kaj bi to premlevali! Skratka, Jakec je bil svojega denarja vreden, kot je dostikrat dejala teta Jera, ki je sploh o soseski dosti govorila in tudi hotela več vedeti kot ostali ljudje. Svoj nos je vtaknila skozi vsako špranjo in je vedela celo, kaj si soseda Genovefa misli, ko poseda ob oknu. Jakca pa sploh ni marala, ker si poštenega dela ne najde, kot je pojasnjevala v pomenkih ob občinskem vodnjaku.

No, pa si je Jakec našel pošteno delo. Kar na lepem je postal ugleden državljani. Sam se je tega močno zavedal in je skušal to povsod pokazati. Spremljal je davkarja, izterjevalca, kot so pravili. Teta Jera je zdaj govorila, da »rubežnik« gre, če je videla Jakca z aktivko pod pazduho. Jakec je bil zelo ponosen na svoj opravek, čeprav je po hišah imel glavno besedo spremljevalec, no, tisti pač, ki ga je Jakec spremljal. Sam si nikoli ni bil prav na jasnem glede tega, če spremlja on ali njegova spremlja tovariš. Pri vsaki hiši je navadno pametno molčal, gledal v liste, ki jih je tovariš razširil na mizi in večkrat pokimal, kot bi se pač sprinjal z akti. Pa radoveden je bil: po kotih je pogledal, včasih še v omaro, če je bila priprta.

Zadnjič pa je imel, lahko bi rekli, ranlo smolo. Pri Mihiču sta se ustavila, ki ima fotoaparata. Da, važno je to, če ima nekdo fotoaparata! Jakec se sicer ni nameraval fotografirati, toda pokazati je hotel, da se razume na te reči, čeprav si fotoaparata še ni od blizu ogledoval. Najprej je prebral še razglednico, ki je bila na Mihičevi mizi, pogledal v časopis, pobrskal po knjigi, kjer so bili kuharski recepti in še molitvenik, ki ga je hranila stara mama, je prelistal. Da, bil je zelo radoveden! Fotoaparata, ta pa ga je posebej pritegnil! Srčkana igračka! V roke ga je vzel, pokukal skozi okence, pritisnil in naredilo je: »Skloc!« Od srca se je nasmešnil in šestkrat zaporedoma zavrtel svetli gumb, da je šestkrat zaporedoma naredilo: »Skloc!« Sele takrat je prišel Miheč in debelo pogledal. Filma je že zmanjkalo.

»Kaj p-a dela-te?« je ogroženo in presenečeno vzkliknil Miheč.

»Uničili ste mi film!«

»A, kje neki!« je odločno pribil Jakec. »To se da popraviti. Kaj

boš ti meni pravil! Nisem večerajšnji. Na, to rajši poslušaj, kar je tovariš napisal. Tristo din izterjevalnih stroškov boste plačali, pa amen!«

»Seveda, če smo dolžni! Toda nimate pravice, da mi uničite film. Ta tudi toliko stane!«

»Ne bodite smešni!« je važno vzkliknil Jakec, vzel aktovko, ki jo je spremljevalec že zaprl, ko se je pomenil z Mihičovo materjo, ki je odšla pristojbino, in odločno krenil čez prag. Mimogrede je še v kuhinji pogledal, kaj je v loncu.

Teta Jera je seveda to zvedela že drugi dan in takoj prerokovala, da Jakca ne bo zdržala ta služba. Miheč je še danes vse zelen in rdeč, če Jakca sreča in pravi, da bi tako moralo biti. Zdaj se prvič strinja s teto Jero, sicer ji nikoli ni verjel. Jera pa svoje goni; pravi, da se je tako zgodilo pri Mihičevih, pa se bo tudi tako zgodilo, kot ona pravi. Jakec naj samo počaka. Radovednež pa tak!

PRED NOVO SEZONO

Pred dnevi je bila v Zalcu seja občinskega sveta Svobod in prosvetnih društev. Osrednja točka dnevnega reda je bila razprava o programu dela za novo sezono.

Po posameznih zvrsteh ljudskoprosvetne dejavnosti so poročali predsedniki komisij za glasbo, za dramatiko, za klubske življenje in za knjižničarstvo. Vsak s svojega področja so predlagali plenumu osnutke sklepov za prihodnje delo prosvetnih društev in Svobod.

Komisija za glasbo si bo prizadevala gojiti čimveč narodne glasbe, zlasti v pevskih zbornih. Priporočala bo vsem pevskim zborom učenje nekoliko obveznih enakih pesmi. Na ta način bi bili zbori vselej pripravljeni tudi za skupen nastop ob priliki kakšnih večjih prireditev, proslav ali podobnih manifestacij. Komisija predlaga, da bi delovala tudi v prihodnje nezmajšano število mladinskih pevskih zborov na šolah. V primeru, da občina ne bi zmogla plačevanja tolikega števila nadur pevovodjem bi to vprašanje skušali urediti občinski svet Svobod in PD.

Komisija za dramatiko se bo s prosvetnimi društvi poleg razvijanja lastne amaterske dejavnosti pogovarjala tudi o organizaciji stalnih gostovanj celjskega gledališča. V žalski občini je za to toliko pogojev, kakor ma-

loke. Po dolini je lepo število primernih prosvetnih dvoran in odrov, na katerih je možno uprizoriti tudi zahtevnejša odnska dela. Zato je prav, če bi organizirala nekajkrat na leto kakšno gostovanje polklicnega gledališča in na ta način dramsko umetnost še bolj približala ljudstvu.

Komisija za klubske življenje bo pomagala društvom pri ustanavljanju klubov, kjer jih še ni, in sicer materialno in z nasveti. Obstoječim klubom bo pomagala pri izdelavi programa in si prizadevala, da bi klubi v večjih krajih uvedli tedensko ali (v manjših krajih) mesečno tribuno političnih aktualnosti. Ob

taako burnem političnem dogajanju doma in v svetu je organizacija takšnih večerov nujna in koristna zadeva.

Komisija za knjižnice bo sodelovala pri ureditvi občinske ljudske knjižnice in preselitvi v novi prostor. Podpirali bodo večje ljudske knjižnice s finančnimi sredstvi in s skupno nabavo knjig, z nasveti, obiski knjižnic, organizacijo posvetovanj itd. Posvetovanje knjižničarjev bi priredili v Prešernovem tednu in jih ob tej priložnosti nagradili v skladu s finančnimi možnostmi. Do tega časa pa bodo izvedli letni popis stanja ljudskih knjižnic, da bi videli, ali napre-

dujejo ali ne.

Občinski svet je sklenil, naj bi vse komisije čimprej imele svoje seje, na katerih bi razpravljali o konkretnem programu. Program vseh komisij oziroma področij bi nato posredovali kot delovni program v vednost prosvetnim društvom in Svobodam.

Letos bodo prosvetna društva izvajala svoje občne zборе v mesecu novembru. Na ta način bo sezona prosvetnega dela že »stekla«, še vedno bo pa dovolj časa, da bodo tudi člani prosvetnih društev seznanjeni s programi dela društev in o njih razpravljali. Tako je upati, da bo nova sezona plodnejša.

Problematika šolskih kuhinj

Minilo je že nekaj tednov po-uka. Šolske kuhinje razen nekaj izjem pa še niso pričele z delom. Šolska vodstva morajo najprej urediti vse priprave, zbrati prijave, nabaviti hrano itd.

Prav glede hrane pa se je letos že koj v začetku zataknilo. Zaloge moke iz mednarodne pomoči so pošle konec prejšnjega šolskega leta, novih pa še ni. Tudi okrajni odbor Rdečega križa ki opravlja razdeljevanje hrane, je še ni prejel. Menijo, da bo prišla vsak čas. Mleka v prahu je sicer dovolj na zalogi.

Od 4200 učencev žalskih osnovnih šol se jih je v prejšnjem šolskem letu hranilo v šolskih kuhinjah od 3400 do 3800. Število ni vsak mesec enako in močno niha. Največ koristnikov je v hladnih zimskih mesecih, na pomlad pa precej manj.

Učenci plačujejo za malice v šolskih kuhinjah mesečne prispevke od 120 do 200 din. To seveda ni ekonomska cena malic, saj že sama moka stane več. Dokler bo trajala mednarodna pomoč v hrani, bo to možno. Kasneje bo treba ceno sorazmerno dvigniti. Starši bi plačevali vrednost porabljenih hranil, družba pa bi prispevala za šolsko prehrano toliko, da bi krili režijske stroške, t. j. za ureditev prostorov, za kurjavo in razsvetljavo, za osebne izdatke osebja in za one, ki so potrebni dodatne prehrane, pa njih starši ne zmorejo plačati.

Šolske kuhinje so v glavnem dvignile svoje pozitivne salde, odkar je ObLO Zalec prevzel plačevanje osebnih stroškov. Njihovi saldi so v minulem šolskem letu porasli od 221.000 na 603.000 din. Vendar to še ne pomeni, da bi lahko izhajale brez vsakršne pomoči, saj ne bi zadoščalo niti za en mesec, če bi morali sami kupovati vso hrano, vključno moko.

Kljub temu bi morali organi družbenega upravljanja v šolstvu in drugi krajevni činitelji

pokreniti vse potrebno, da šolska kuhinja takoj prične z delom. Učenci so potrebni dodatne redne prehrane, saj jim manjka predvsem beljakovin. Neprecenljiva pa je tudi pedagoška vrednost šolskih malic.

Razen dveh imajo vse šole urejene prostore za šolske kuhinje. Ponekod imajo urejene tudi čedne jedilnice, ali pa vsaj prostore za razdeljevanje hrane. Kuhinje imajo nujno potrebno opremo, vsako leto pa nabavijo nekaj nove posode. Pogoji za delo šolskih kuhinj so dani, njih družbena pomembnost pa je znana.

JG

Janez Eržen, Marija Goršičeva. Zmago Frece, Zora Hudalesova in Pavle Jeršin v »Heroici« Vinka Strgarja. Režija: Branko Gombač.

S knjižnih polic
Studijske knjižnice

Bandić I. & N. Copinac: Terensko merenje u osnovnoj školi. Beograd 1960. S. 21274/1.

Basta M. & V. Klišanić: Italija. Beograd 1960. S. 21243.

Cindrić P.: Hrvatski i srpski teatar. Zagreb 1960. S. 18745/6.

Doljak M.: Organizaciona struktura industrijskog poduzeća. Zagreb 1960. S. II 2268.

Fizički enciklopedički slovar. I. Moskva 1960. S. C 6.

Haman R.: Geschichte der Kunst der Kunst. I. II. München & Zürich 1958 do 1959. S. 21050.

Indin M. & A. Todorović & D. Jovanović: Praksa učenika u proizvodnji kao vid povezivanja nastave sa proizvodnim radom. Beograd 1960. S. 21274/5.

Johnson A. & G. C. Thornley: Grammar and Idiom. 14. impr. London 1959. S. 21238.

Križanić F.: Elektronski aritmetični računalnik. Ljubljana 1960. S. 21179.

Mioč J.: Savremeniji oblici rada u nastavi početnog čitanja. Beograd 1960. S. 21274/4.

Picht W. D.: Ceste budućnosti. Zagreb 1960. S. 21079.

Poljski ekonomisti o problemima socijalističke privrede. Beograd 1960. S. 20110/12.

Read H.: O privredi poezije i prirodi kritike. Beograd 1959. S. 16901/54.

Slovník S.: Organizacija in poslovanje kadrovske, socialne službe v gospodarskih podjetjih. Ljubljana 1960. S. 17190/12.

Uspel seminar

Konec prejšnjega tedna so priredili seminar za predavatelje pri delavski univerzi v Velenju. Seminarja se je udeležilo 27 predavateljev, ki so razpravljali o andragoških problemih. Smajs je uvodno predaval o Pomenu psihologije pri izobraževanju odraslih in o metodah dela z odraslimi. Seminar je trajal dva večera in so ga predavatelji pozdravili, ker jim bo zelo koristno služil pri njihovi bodoči dejavnosti v okviru izobraževanja pri delavski univerzi. Na željo predavateljev bo DU priredila še podobne seminarje.

V. V.

Koristno posvetovanje

Te dni je Delavska univerza v Velenju sklicala konferenco predstavnikov vseh gospodarskih organizacij v šalski dolini, na kateri so razpravljali o problemih izobraževanja odraslih, a posebno o izobraževanju na delovnem mestu. Diskusija je pokazala potrebo po organizaciji medpodjetnega centra za izobraževanje, ki bi pomagal vsem o-nim podjetjem, ki nimajo lastnih izobraževalnih centrov, in teh je večina, kajti v šalski dolini ima samo Rudnik lignita v Velenju svoj šolski center. Brez dvoma bi bilo nujno organizirati izobraževalne centre tudi v nekaterih tovarnah, ki zato imajo objektivne pogoje, kot na primer tovarna usnja v Šostanju.

Konferenca je priporočila tudi vsem gospodarskim organizacijam, da izvršijo čimprej oceno vseh delovnih mest. Ta ocena naj bi služila kot osnova za organizacijo izobraževanja v delovnih kolektivih. Takšno delo je zelo zahtevno in zato je treba k le — temu takoj pristopiti. V Rudniku lignita je že v teku in bo izobraževanje v jeseni organizirano na osnovi ocene delovnih mest in nadrobne analize vseh zaposle-

nih. S tem bo tudi popolnoma likvidiran dosednji sistem šablonskih kvalifikacij.

Predstavniki gostinskih podjetij so pokazali veliko zanimanje za organizirano izobraževanje gostinskih delavcev, ker je v dolini pomanjkanje kvalificiranih gostincev.

Delavska univerza je ob tej priliki obrazložila svoj program dela za prihodnjo sezono, da bi za razne oblike družbenega in strokovnega izobraževanja pridobila čimveč interesentov. Večjim podjetjem je priporočila tudi organizacijo šol za starše in šol za življenje.

PREDAVANJE O BEOGRAJSKI KONFERENCI

V teh dneh je bilo na pobudo političnih organizacij v konjiški občini več predavanj o beograjski konferenci, ki jih je imel tov. Jure Kraševac iz Celja. Predavanja so bila še toliko bolj zanimiva, ker je predavatelj prikazal še vrsto slik posameznih delegacij, ki so sodelovale na tem velikem zborovanju.

L. V.

Združitev osnovnih šol

glavnem iz okrajnega ali iz občinskega središča. Ob prenosu mnogih samoupravnih pravic na organe šolstva in povečanje njihove samostojnosti, pa taka razdrobljenost ne bo smotrna. Ali si lahko kdo predstavlja, kako bi izgledalo uveljavljanje delovnega kolektiva na takih ustanovah, kjer šteje le dva ali tri, včasih pa tudi le po enega člana? Tudi načela nagrajevanja po prizadevnosti in uspehu ni mogoče upoštevati v takih pogojih.

Po novih finančnih predpisih bi morala vsaka učna vzgojna ustanova imeti prav tako računovodstvo, kakor druge pravne osebe, podjetja, zavodi. Verjetno bodo v kratkem prenesene na šole še druge pristojnosti, na primer pristojnost razpisovanja delovnih mest in nameščenje učnega osebja. Kako bi mali učni kolektivi zmogli vse to? Razen tega tudi pedagoška stran tega vprašanja narekuje, da so učitelji med seboj povezani.

Po predlogu, ki ga je za občinski ljudski odbor izdelal svet za šolstvo in prosveto, bi v občini imeli v prihodnje le 9 osnovnih šol. Ostalih 12 osnovnih šol bi postale podružnice in bi bile priključene tem šolam. Centralne osnovne šole bi bile popolne osemletke. Šest od njih bi imelo podružnice, tri pa bi bile brez njih, a bi kljub temu ostale samostojne.

Spremenjena podoba šolstva v žalski občini bo taka: Šoli v

Braslovčah bo priključena šola Letuš, šoli v Polzeli šola Andraž, šola Tabor bo sprejela šolo Loke, šola Petrovčice pa hibojsko šolo. Več podružnic bo imela šola Prebold: Gomilsko, Orlo vas, Marija Reko. Žalska šola bo imela kar pet podružnic: Gotovlje, Ponikva, Vinska gora, Velika Pirešica, Galicija. Samostojne bodo tudi šole Griže, Vransko in Šempeter. Slednja zato, ker se bo razvila v osemletko.

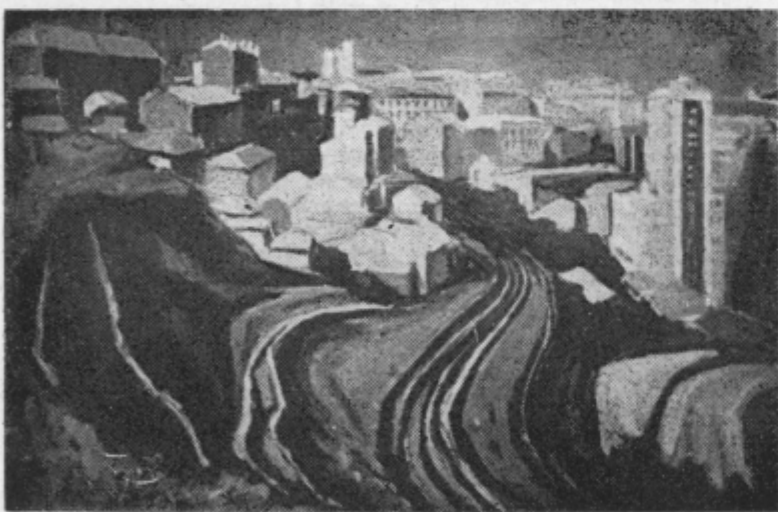
Način družbenega upravljanja bo zaenkrat ostal isti kakor sedaj, saj bodo ostali dosedanja šolski odbori še naprej. Pristojnosti enih in drugih organov upravljanja bodo uredili sporazumno s pravili šol. Predvidevajo, da bi spremembe uveljavili že pred novim letom.

JG

Strojepisni tečaj

V začetku oktobra bo v Slov. Konjicah pričel z delom strojepisni tečaj, ki ga pripravlja Delavska univerza. Ta bo eden izmed prvih izobraževalnih tečajev, ki jih v letošnji zimski sezoni pripravlja DU. Med prijavljenimi so večinoma taki, ki so sicer že na ustreznih delovnih mestih, nimajo pa še primerne izobrazbe.

L. V.

Jože Cesar: Slika z razstave.

Temne in pošastno grozeče so se dvigale smreke, nervozno in vznemirjeno je gozd stegoval svoje roke k zvezdam. Bolo je vse. Samo pravice ne. Kajti, pravica jed obra samo za teorijo, v praksi ne pomeni mnogo ali pa nič. (Cankar). Bili so temno prebujajoči glasovi noči, bile so preplašene ptice v mesečini in bil je človek. Veter, ki je ježno brzel, je pel o človeku, ki je umiral nekje daleč, daleč, za nekaj, čemur se pravi svoboda. Ne vem, kdo je bil. Človek pač. Človek, ki je hotel samo majcen delček nečesa resnično človeškega: hotel je svojo pravico. Zase, zanj, zato, za vse. In ta človek je umiral. Prst, ki je nekoč spokojno sprejemala človekove prošnje in želje, je ječala. Krivica je bila njeno kri, zdela se je, da se je odprlo podzemlje, da so vse množice vseh ponižanih in razdaljenih izkričale svojo bolečino. Zdelo se je, da so daleč po zasne-

Če bi bil človek
človeku brat...

ženih gazez drvele trojke v sam pekel, da jih satan z ognjeno krono na glavi s smehom pričakuje. V to pekleno kraljevstvo so drvele trojke, sneg se je v divjem vrtincu zagajal konjem pod noge in človek, tisti človek nekje daleč za peklensim obzorjem, je šepetaje premaknil ustnice: »Če bi bil človek človeku brat...« Premaknil je ustnice in obležal na zemlji. Ostala je samo noč in misel, zakaj so ljudje drug drugemu sovražni. Ostala je misel, ali bo res krivica zmagala in klicala: Ne bom vsa umrla in marsikateri del mene bo preživel boginja smrti. (Horac).

In ostali so zopet oni — bogati in revni, lepi in grdi, ostali so

to, da bo bogat očitno revnemu njegovo revščino. In ostale so iztegnjene dlani afriških malčkov, ostale so revne, v lakoto in bolezen zavite ulice Rima, Pariza, New Yorka... Tudi tja veter zanesel besede: »Če bi bil človek človeku brat...«

Človek v gozdu je umrl. Ostal pa je človek, ki še danes ne ve, da tolečje bobni vsak dan: »Če bi bil...«, da črna mati s solzami šepeta podobno misel, da množice brezposelnih mislijo isto. Ta človek je zrel za propad, kot vrč, ki je prazen dolga leta in ga slednjič vsega prašnega zaženejo na smetišče. Noče vedeti ta človek, da se svoboda ne more uničiti z bičem, kajti svoboda je srce vsakega črnca, je kaktus v

puščavi in bambus ob obrežjih. Svoboda je slednjič pesem Triglava in Jadrana, zato je neuničljiva.

Tako so se v tistem gozdu, v čudno nemirni poletni noči združili vsi. Smrt in življenje, pravica in krivica. Kajti izrek: »Če bi bil človek človeku brat« morda le ne pomeni isti paradoks, kot če bi rekli: »Življenje bo večno. Bo nekega čudovito svetlega dne premagalo smrt in jo izbrisalo z zemlje.«

Trojke so izginile. Kočijaži so nehali pokati z bičem in revčina rimskega predmestja se je začela prebujati. Mladi revolucionar pa je z nasmehom stal ob robu pekla in hudobnost podzemlja mu ni mogla do živega. Z njim je bil veter, pogrebci oblaki in ideja, ki nikoli ne umre. Ideja, kako lepo bi lahko bilo na svetu, če bi bil človek človeku resnični brat...

S.

Dore Klemenčič-Maj: Konec vojne (olje). Delo je last OO SZDL v Celju.

ZVEZA JE TU

Sovražnikova nasilnost Kozjanov ni prestrašila. Spet so se skrivaj sestajali. Še bolj premoteno so iskali zveze z ostalimi kraji. Najprej so se povezali s Planino, kjer je bil med prvimi pobudniki Ivan Dobršček. Tudi s Savinjsko dolino so ujeli stike. Ivan Luskar in Karel Štrukelj sta postala dobra aktivista. Konec septembra 1941. leta je prišla prva kurirka Nada France iz Soštanja, ki so jo klicali Lizl. Poslal jo je tovariš Kveder. Pri avtobusni postaji sta jo čakala Kolarjeva Slavko in Mihec. Te pot so prvič uporabili geslo. Lizl je rekla v hrvaščini: »Možim, je li se može dobiti čaša crvenog vina?« »Kako, da ne! Od-

FERLINCEVA MAMA:

Partizani so prišli

Trdo je bilo prvo srečanje partizanov s Kozjanskim. Kdo je vodil četo, tega ljudje niti ne vedo zatrdno, pravijo pa, da je z njo bil tudi Franc Rozman-Stane, poznejši heroj. Blizu sv. Helene pri Slivnici so četo, ki je prihajala na Kozjansko, napadli Nemci. V spopadu sta bila ranjena tudi dva partizana. Kolarjev Slavko in učitelj Gaberc sta naročila Mihecu, naj spravi ranjenca k Ferličevi mami v Lesično.

»Dobro se spominjam, kako je bilo«, je pripovedoval Mihec. »Enega smo zanesli v hišo, drugega smo skrili na kozolec. Nemška kolona je prihajala po cesti in odkrito povem, da sem skočil skozi okno kot srnjak čez jarek, če so mu lovci za petami. Premišljevali nisem utegnil, le Ferličeva mama si je morala pomagati, kakor si je vedela in znala, ker smo jo pustili samo z ranjencema. Za mene, za mladiča, je to bilo kot ognjeni krst.«

Ferličeva mama je oba ranjenca skrbno skrila in ju ne-

govala, kot bi bila njena sinova, čeprav ju nikoli poprej ni videla. Rane so bile globoke, da je bilo potrebno poiskati zdravnika. Kolarjeva Dana je poklicala dr. Mozarja iz Kozjega, ki je bil sicer živinozdravnik, vendar je to pot požrtvovalno pomagal partizanskima ranjencema. Že drugi dan pa je Ferličeva mama obiskala 8 partizanov, da bi dobili kruh in živila za četo. To je bilo okrog 1. novembra 1941. Mihec je pri Kolarjevi mami Marti naložil poln voz živin in celo 160 kg kruha, ki ga je kupil na karte pri peku Druškoviču v Kozjem. »Ja, kje sem dobil karte? Hm, saj sem bil pri trgovini doma! V trgovini sem jih vzel,« danes veselo pove nasmejani Mihec. »Dr. Mozer pa je nekako odredil še zasilni zakol živine, da smo imeli dovolj mesa za prve partizane na Kozjanskem.« Toda četa je bila na Kozjanskem baje samo tri dni. Mihec trdi, da je štela okrog 60 ljudi, kar je za tiste čase precej. To sklepa po tem, ker je moral pri-skrbeti hrano za toliko ljudi. No, čeprav je bil komaj šestnajstleten pobič, je opravljal veliko nalogo.

s.

Ferličeva mama, ki je skrbela za prve ranjence na Kozjanskem

mah, samo malo dalje,« je odvrnil Slavko. Prinesla je prve brošure, ki sta jih fanti takoj odnesla v zidnico na Zečah. Pozneje sta vse razdelila med zaupne ljudi. Že prihodnji mesec, v oktobru 1941. je bil sklican širši sestanek v žečki zidnici. Tudi tega sestanka se je udeležil Sovič in vsi tisti, ki so bili aprila na sestanku v Lesičnem. Manjkala sta samo Branko in Ciril, ki sta medtem že odšla. Udeležila pa sta se še Zlen-drova Francka in učitelj Jože Gaberc iz Zagorja. To pot je vodil sestanek Celjan Viktor Veber, ki je pozneje odšel na Dolenjsko. Pomenkovali so se o prihodu čete, za katero bi bilo potrebno pripraviti prehrano, ko se bo prebila na Kozjansko.

ZANIMIVOSTI

OTROCI »NA ČRNI LISTI«

Menažer nekega kina v Londonu je bil prisiljen prepovedati skupini 60 otrok obisk predstav zaradi slabega obnašanja. Ti otroci so bili že dolgo na »črni listi« tega kinematografa, ker so motili predstave s svojim prepevanjem, živzganjem, kajenjem, sekanjem sedežev z noži in podobnim. Zaradi takega obnašanja otrok so pričeli odrasli bojkotirati ta kinematograf.

SPANJE NA LEDU

Dva delavca podjetja s pijančami v Osnabrücku (Zahodna Nemčija) sta se zadržala na delu pozno v noč. Zato sta sklenila, da ne bosta šla domov, temveč da bosta prenočila v transportnem kamionu na zračnih madracih in volnenih odejah. Toda zaradi hladu nista mogla zatisniti očesa. Ko sta zjutraj vsa premražena vstala, sta presenečena ob-stala: Kamion je bil poln blokov ledu.

»SPECIALIZIRANE« VASI

Mnoge vasi v kninski občini so znane po tej ali oni svoji dejavnosti ali proizvodnji blaga, v čemer so njihovi prebivalci pravi specialisti. Tako je, na primer D. Žargevič znan po pletarskih proizvodih iz vrbovega vejčja, Poljana po lesnih izdelkih, Očestovo in Padljone po dobrem vinu, Radučič po zelju, Plavo po krompirju, Golubič po zelenjavi zlasti po stročjem fižolu, Orlič po razni perutnini, itd. Vasi Podinarje in Židjani slovita po mlinih na vodo, Kovačičič po ribičih.

Čeprav na blagu ni zapisano njegovo poreklo, kupec iz teh krajev dobro ve, kje so ga proizvedli.

POLICIJSKI AVTOMOBIL ZAVOZIL V TRGOVINO

V nekem italijanskem mestu je nekega jutra vozil po ulicah z veliko hitrostjo policijski avtomobil. Na križišču je sofer izgubil oblast nad volanom in zavozil v izložbeno okno večje trgovine s prehranbenimi potrebščinami. Kot piše časopis, so bili makaroni in riž posuti vse naokrog. Toda to ni bilo vse. Na kraj nesreče je z veliko hitrostjo prihitel drugi policijski avtomobil, ki pa je udaril v sosedno izložbeno okno z galanterijskim materialom. Policija pravi, da je to slučaj...

NEKAJ OKROGLIH RES JE

»Moj zaročenec je fant in pol! kadar dela, vsi kar z odprtimi usti gledajo vanj.«
»Res, kaj pa je po poklicu?«
»Zobozdravnik!«

NEPOPUSTLJIVOST

»Z ženo sva se ves dan prepirala, kako naj bo ime novorojenčku. Jaz sem hotel, da je Ivanček, žena Tonček. Zena ni odnehala, pa tudi jaz nisem za las odstopil.«
»No, in kako je sinčku ime?«
»Tonček!«

RAZTRGANCA

jim je ponudil ranjeni pajdaš. Šele sedaj so uvideli, da so streljali v svoje ljudi. Ranjenca so takoj odpremili v slovenjegraško bolnišnico, a mrtvega so z veliko častjo pokopali v Soštanju.

Kmet Nandek je zvečer mirno kadil svojo pipo s slabim švabskim tobakom in razmišljal o dobro uspehi akciji. Komaj je že čakal aktiviste, da bi jim povedal, kako je skuhal raztrgancem. Nandek jih je poznal še iz Soš-

tanja, kamor je včasih hodil nakupovat. Bila sta vedno velika pobornika nemčurstva, a vdinjala sta se tudi že jugoslovanskim žandarjem kot provokatorja. Prav zaradi tega, ker jih je poznal iz Soštanja, je šel Nandek prijaviti v Slovenj Gradec, ker je bil prepričan, da bo na ta način dosegel, kar je želel.

Nemci mu, seveda, zaradi te prijave niso mogli nič.

V. V.

Županov sin

(Po pripovedovanju tov. Martina Povha.)

Nad Škalami pri Velenju je stanoval v mali hiši blizu smrekovega gozda upokojeni žandarmerijski narednik s svojim sinom. Služil je že avstro-ogrski žandarmeriji, a v Jugoslaviji so ga že pred vojno penzionirali. Rad je govoril o svojih podvigih proti političnim zločincem, kakor je imenoval one, ki so se borili za delavske pravice. Rudarji ga niso radi videli.

Prišli so Nemci. To je bila po njegovi oceni prilika, da se spet postavi na noge. Že po prvih dneh okupacije se je prijavil nemškemu oblastem in jim nudil usluge v pogledu informacij, ki jih potrebujejo. Kot star žandar je imel tudi, ko je bil v penziji, še vedno vsepovsod svoj nos. stikal je za komunisti, sindikalnimi aktivisti in poverjeniki, za mladimi naprednimi študenti itd. Vse to je okupatorju prav prišlo in žandar v pokoju je postal kmalu župan malega kraja.

Jabolko ne pade daleč od drevesa. Tudi sin mu je bil na las podoben. Že prvi dan okupacije je uporabil vse svoje znanje nemškega jezika, da bi se v »domači« besedi poklonil novim gospodarjem. Vpisal se je v Heimabund in postal zaupnik nemške policije. Pri Wehrmanih se je tudi šopiril. Oborožili so ga

z revolverjem in puško in ko je hodil spat, si je revolver dajal pod vzglavje. Repenčil se je kot puran in držal je v strahu vso okolico. Kadar se je približal, so ljudje nehali govoriti ali pa so pogovor preusmerili o vremenu.

Županov sin je zvedel, da se pri Kodrunu v Skalah nahajata partizana Ulrih in Povh. Sam je hotel ujeti oba partizana in tako pozeiti slavo. Hitro se je opremil s puško in revolverjem in se napotil k Kodrunu. Partizana je presenetil in zato sta se odzvala k njegovemu pozivu, da naj gresta z njim. Ponosno je korakal za ujetnikoma in v glavi so mu rojile tisočere misli o nagradi in hvali velenjskih žandarjev. Sedaj ga bodo šele upoštevali!

Toda v hosti se je sreča obrnila. Partizana sta ga razorožila, mu pobrala tudi municijo in dobro prebutala. Županov sin se je vrnil domov s cunjastim korakom, brez okrašenega klobuka, brez puške in revolverja in brez ponosa...

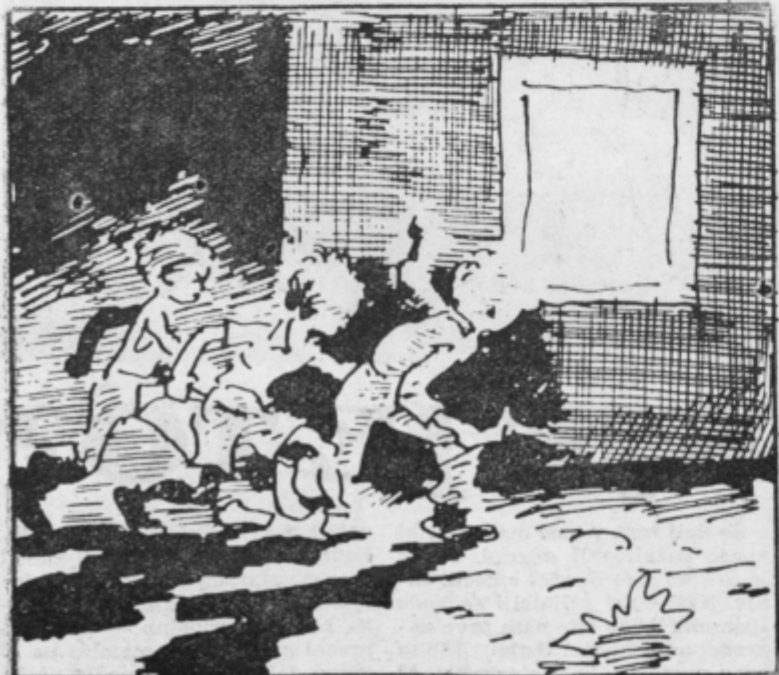
Z očetom, županom, sta se preselila iz hišice ob smrekovem gozdu, ki je sedaj postal še bolj neprijeten, kot je bil pred to sinovo akcijo. Partizanska roka sega po izdajalcih ravno iz smrekovih host...
V. V.

RIŠE:
VLADO PIRNAT

Zemljini rešitelji

PIŠE:
JOŽE JESIH

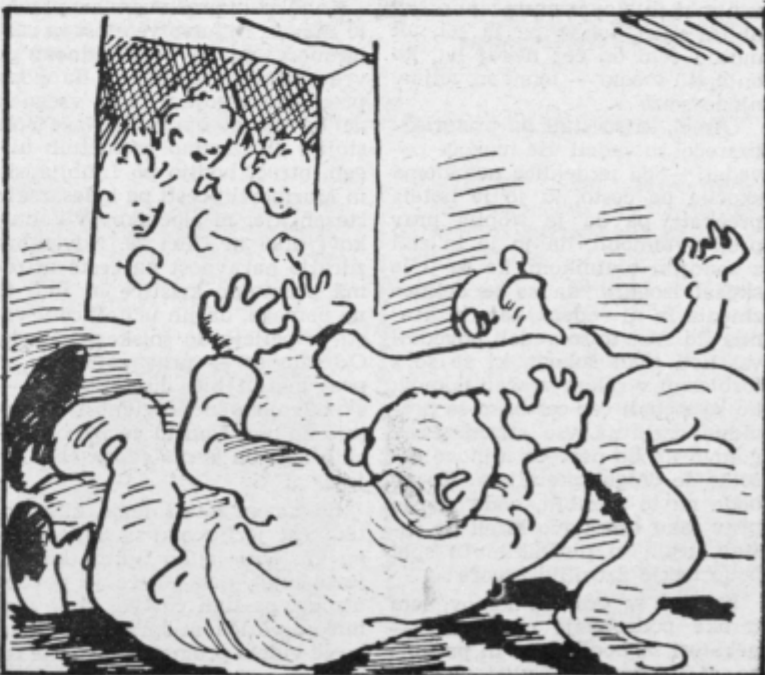
52

Mali junaki so previdno stopili dalje. »Se trije nam ostanejo,« je polglasno zamrmral Peter. Nekaj korakov pred seboj, tik poleg stolpa, so opazili razsvetljeno uto. Potihoma so se približali. Janez je previdno pogledal skozi odprto okno.

53

Obraz mu je preletel zadovoljni nasmeh. »Za mizo sedijo trije Tupošani in nekaj gledajo na izbočeni ekran, ki je precej podoben naši televiziji. Povsem brezskrbni so.« »Naša sreča,« se je razveselil Peter. »Mar bomo tudi te samo omamili?« je vprašal Vili in prijateljsko pogladil puško.

54

»Da. Saj vendar nismo kanibali, da bi kar pobijali. Sicer bo pa omotica dovolj dolgo trajala, da bomo lahko neovirano odšli,« se je nasmehnil Peter. Stopili so k oknu in pomerili. Rdeči žarki so se zaleteli v Tupošane, ki so na veliko veselje naših junakov omahnili.

ŽENA · DOM · DRUŽINA

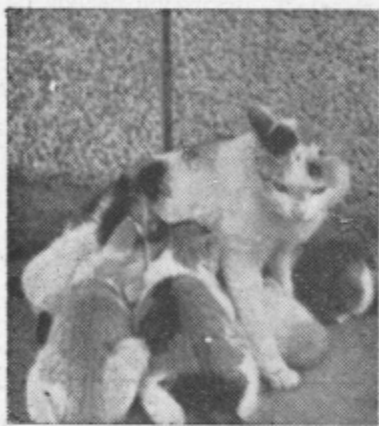
Rakasta obolenja pri ženah

DANES PRICENJAMO VRSTO CLANKOV O RAKOVIH OBOLENJIH PRI ŽENAH. MISLI O TEM SMO ZBRALI NA CELJSKEM DISPANZERJU ZA ŽENE. UPAMO, DA BOMO S CLANKI POMIRILI MARSIKATERO ŽENO. HKRATI PA ŽELIMO, DA BI SE IZ OBJAVLJENIH BESED TUDI ČESA NAUČILI.

V kulturnih državah je obolenje za rakom v stalnem porastu. To je posledica spremenjene strukture prebivalstva, pa tudi izboljšanje diagnostike.

V Sloveniji je smrtnost zaradi raka na drugem mestu. Največji odstotek rak dosega pri ženah med 40–44 letom starosti, kjer od petih umreža dve za rakom.

Jutranji obrok

Gornjo sličico nam je poslal Janez Pirš iz Celja. Napisal je, da je motiv ujel nekega jutra na počitnicah, priložil pa je tudi podpis k sliki — »Jutranji obrok«. Janezovo sličico objavljamo in upamo, da bo vzpodbudila mlade fotoamaterje, da bodo v naše uredništvo redneje pošiljali svoje izdelke.

V vseh kulturnih državah vodijo organizirano borbo proti raku in tako je tudi pri nas. Od kar ne stojimo več prekrizanih rok, temveč aktivno posegamo v boj, so se že pokazali prvi uspehi naše borbe proti raku. Dvignil se je odstotek zgodnje ozdravljivih primerov in padel procent kasnejših neozdravljivih.

Polovico žena, ki obolevajo za rakom, bi lahko rešili smrti, če bi obolenje pravočasno odkrili. Analiza vzrokov, zakaj kljub naporom, da bi to dosegli, še vedno del žena prihaja prepozno na pregled, pokaže tole: začetni znaki, ki so dostikrat neznamiti, brez bolečin in jih neprosvetljena žena ne spozna in zato tudi ne zaupa zdravniku. Uspešna zdravstvena propaganda in vzgoja bi tu lahko dosti napravila. Mnogokrat tudi žene, ki so bile opozorjene na resnost bolezenskih znakov, ne pridejo na zdravljenje. Strah pred zdravljenjem, operacijo in bolečinami ter posledicami operacije jih odvrača od pravočasnega zdravljenja. Posledice te neupravičene bojzani so hude.

Poznamo pa tudi tako obliko rakovih obolenj, kjer nastopajo razsevi ki po telesu istočasno kot prvi znaki obolenja. Tudi ti povzročajo, da žene prihajajo prepozno na zdravljenje. Pri uspešnem zdravljenju rakovih obolenj je namreč največjega pomena čas, ko je bila postavljena pravilna, zgodnja diagnoza rakovega obolenja.

V Celju se izvaja sistematično mero za odkrivanje raka. To so sistematski pregledi žena: ginekološki pregled, kolposkopski pregled in dopolnilne laboratorijske preiskave. S tem odkrijemo marsikatero zgodnjo obliko in preprečimo večje število težkih oblik raka na maternici. Zaradi res uspešnega odkrivanja zgodnjih primerov raka, pa bi bilo nujno, da pride vsaka žena enkrat letno na ginekološki pregled, pa če čuti kakšne težave ali ne.

Treba se je zavedati, da je rak bolezen kakor vsaka druga in da

nikakor ni istovetna s smrtno obsodbo, kot žene mnogokrat mislijo. Naše zdravstvene ustanove so sposobne izvrševati vse sodobne načine zdravljenja, ki danes v modernem medicinskem svetu veljajo. Zavedati pa se moramo, da uspehov pri ozdravljenju raka ne moremo izboljšati samo z operativnimi posegi in z radijskim ter rentgenskim obsevanjem, temveč izključno le z zgodnjo, točno diagnozo in z zgodnjim zdravljenjem. Ameriško društvo za borbo proti raku je populariziralo 7 znakov, ki bi lahko pomenili raka. Naj jih navedemo:

- 1) vsaka rana ali krasta, ki se dolgo ne zaceli;
- 2) vsaka bula ali oteklina na mehkih delih telesa, predvsem v dojkah;
- 3) vsaka sprememba v barvi ali velikosti bradavice;

Mešana marmelada

Potrebujemo:

1 kg hrušk, 1 kg breskev, 1 kg češpelj, 1 kg dinj, 2 kg sladkorja. Dinjo olupimo in ji odstranimo seme ter zrežemo na primerne kose. Hruškam odstranimo peščice, po želji jih lahko tudi olupimo. Breskvam in češpljam odstranimo koščice. Vse sadje zmeljemo na mesoreznic, denemo v veliko kozico in počasi kuhamo. V drugi kozici razgrejemo sladkor, da postane gruščast, toda še vedno bel in ga dodamo sadju. Kuhamo še tako dolgo, da se marmelada primerne zgosti. Vročeno denemo v vroče kozarce (do roba) in takoj zavežemo z dvojnimi celofanom.

Potrebujemo:

1 kg jabolk, 1 kg breskev, 1 kg hrušk, 1 kg češpelj, 1 kg paradižnika, 1 kg dinj in 2 kg sladkorja.

Postopek je isti kot pri prvem receptu.

4) vsaka nenavadna krvavitev ali izcedek;

5) nenavadna izguba telesne teže;

6) težave pri požiranju, trdovratna hripavost, trdovratna kašelj;

7) nenavadne spremembe pri odvajanju.

Ti znaki seveda ne pomenijo, da gre za rakovo obolenje, so pa opozorilo, da nekaj ni v redu. In naloga zdravnika je, da jih pravilno oceni in odredi nadaljnje potrebne preiskave in ukrepe.

V nasprotju z ostalimi panogami medicine, prav v ginekologiji razpolagamo z metodami, s katerimi lahko odkrivamo sumljive spremembe na maternici — celo 10 let pred izbruhom rakavega obolenja. Zato strah pred ginekološko ordinacijo in pred pregledom ni prav nič umesten, nepotreben pa je tudi strah pred zdravljenjem.

OBISK V OTROŠKEM VRTCU V SLOVENSKIH KONJICAH

Prva priprava za šolo

Otroški vrtec v Slovenskih Konjicah se je nastanil v nekdanjem »Windischgrätzovem domovanju« pod Konjiško goro. Danes v prostiranih sobanah odmevajo otroški glasovi in le redkokdaj se še spomni na preteklost poslopja. To pa se prav gotovo mnogokrat primeri tistim, ki s trinajstdesetimi malčki preživljajo dopoldanski del dneva — to so tovarišice vzgojiteljice. Te najbolj vedo, da stara zgradba z debelimi zidovi, majhnimi okni, obrnjenimi na severno stran, vlago, ki se marsikdaj pokaže na stropu v obliki temnega madeža, ni najbolj primerna za domovanje otrok. Vendar pa obiskovalca že takoj ob vstopu preseneti izredna iznajdljivost, s katero so znali temne prostore napraviti prijetnejše in na prvi pogled se zdi, da tu prav gotovo ni »stanovanjskih« težav. Vse sobe so lepo okrašene — s stropa visijo pisane papirnate košarice, v kotu stoji v majhnem, ličnem peskovniku debela buča, ki so ji iz kostanjev in korenja napravili obličje, na policih se košatijo srnice in druge živalce iz želoda, vse to bogastvo pa je delo malih prstkov tistih, ki tu preživijo čas, ko so njihovi starši v službah.

»Zdaj, ko ste videli naše malo kraljestvo, naj vam povem še to, da je naš vrtec že precej »star«.

Ustanovili so ga 1947. leta, seveda v manjšem obsegu kot je danasnji, je povedala upravnica vrtca tovarišica Mara Tucov. »Prostori, kot vidite, za vrtce niso najbolj prikladni in taka je tudi bližnja okolica zgradbe. Zato tudi nimamo primernih igrišč — pa nas to niti tako hudo ne moti. Ob lepem vremenu se lahko sprehajamo in krajev, kamor lahko odidemo, je dovolj. Naš dnevni red pa je takle: ker imamo samo dopoldansko izmeno, se do devetih otroci v vrtcu zbirajo. Nato imamo malico in kasneje do popoldne obvezno zaposlitev. Tako otroke glasbeno in govorno vzgajamo, učimo se spoznavanja prirode, telovadimo itd. V glavnem je eden izmed naših namenov, da otroke pripravljamo za šolo,« je prijazno pojasnjevala tovarišica Tucova.

Doživetje čisto posebne vrste pa je bil pomenek s skupino dečkov in deklic, ki so ravnokar malicali. Najprej so mi zapeli pesmico, tisto o buči, ki jo imajo tako radi, potem pa smo živahno poklepotali. Najprej je bilo sicer malo treme, proti koncu pa smo postali pravi prijatelji. »Pri nas imamo tudi kino,« mi je povedal Danči. In potem sem izvedela, da so gledali film o Rdeči kapici, o neubogljivi mucu, o povodnem možu in — nisem si vseh zapomnila. Pokazali so mi risbe, ki so jih narisali z vodenimi barvicami in spet je bilo največ buč. Potem so mi razložili še, da imajo gramofon in radio ter da se ob njunih zvokih marsikdaj zavrtijo. In tik pred slovesom so mi izročili še darilo — majčkeno srnico, ki so jo iz želoda napravili sami. Potem me je Danči prijel za roko in varno pripeljal do izhoda. »Nasvidenje, Danči!« »Nasvidenje. Šica!« In vrata so se zaprla.

V otroškem vrtcu v Slovenskih Konjicah morajo dan za dnevom zavračati prošnje staršev, ki želijo, da bi njihovi otroci preživeli del dneva v vrtcu. Prostori so namreč za še večje število otrok pretesni in problem otroškega varstva bo povsem rešen šele takrat, ko bo zgrajen nov vrtec — tega pa predvideva tudi petletni perspektivni načrt občine. —ij

Za male bralce

Otroci na cestah

Otroci so se vsuli iz šole in pločniki so bili naenkrat polni živopisnih jopic, krilic, rjavih torbic, vpitja smeha in dobre volje. Nenadoma so za ovinkom nedaleč od nas na vso moč zacvilile zavore. Bilo je pred dnevi v Vodnikovi ulici...

Ko sem prišla tja, kjer je stal avtomobil, je bilo na obeh straneh ceste že mnogo ljudi — preteklo pa je šele nekaj trenutkov od takrat, ko so zavore tako obupno zacvilile. Videla sem le še moža, ki je pobiral otroško šolsko torbico in bele čevljičke, pa, kako je nekdo dvignil otroka in ga položil v naročje ženi, ki je sedela na zadnjem sedcu v avtomobilu. Odrzeli so v bolnišnico.

Poleg mene je stala mlada mamica z otrokom v vozičku in na vso moč ihtela. Ponesrečeni otrok ni bil njen, lahko pa bi bil, ali morda celo bo čez nekaj let, ko bo hodil v šolo — temu so veljale njene solze...

Otroci, ki so stali na prizorišču nesreče, so vedeli vse mogoče povedati — da je deklica nenadoma skočila na cesto, ki jo je hotela prečkati, pa da je stopila prav pred avtomobil, da jo je ta zbil z zadnjim blatnikom, ko se ji je skušal izogniti, da se je deklica zmedla in ni vedela, kam bi krenila itd. Vse to so vedeli povedati vsi tisti mali šolarji, ki so se s torbicami v rokah vračali domov; ko so stopali čez cesto, so se previdno ozirli na vse strani. Prav gotovo jih bo nesreča njihove šolke še dolgo spremljala. Ko pa bodo na to pozabili, bodo morda prav tako brezglavo hiteli po cestah, trgih in pločnikih. In spet bodo neke zacvilile zavore...

Ko sem se vračala domov, sem otroke podrobneje opazovala — nekateri so hodili lepo in previdno. V Gregorčičevi ulici pa sem spet zagledala nekega nadebudnega, ki bi ga bila najraje za ušesa potegnila na pločnik. Bil je deček kakih devetih, desetih let, ki se je vozil na »šikirci«, se na vso moč poganjal z nogo, toda — točno po sredini tako prometne ceste. Ko je prišel pred križišče Kersnikove Gregorčičevo ulico, je važno

stegnil levo roko in zavil v križišče. Če bi bil kolesar ali motorist, mu prometnega prekrška res ne bi mogla očitati, toda če upoštevam njegovo brzino in to, da je tik za njim vozil avtomobil, ki se mu je še komaj izognil, moram ugotoviti, da je prav malo manjkalo do nesreče.

Potem sem se spomnila fantka, ki me je pospremlil kos poti, ko sva odhajala iz Vodnikove ulice. Pripovedoval mi je o prometni vzgoji, in o številnih nasvetih, ki jih jim ta predmet v šoli posreduje. Prav gotovo se je tudi tisti s skirco v šoli naučil tega, da mora spremembo smeri nakazati z roko, kadar se vozi s kolesom. Morda je hotel prav ta dan s skirco preizkusiti, kako učinkuje to pravilo. Le sreča je hotela, da bo morda še kdaj poskušal...

Ko tako-le preštevam svoje male znanke, njihovo veselost in razigranost, pa še nepredvidnost po vrhu, moram ugotoviti, da pouk prometne vzgoje v šolah vsega le ne bo mogel opraviti. Naše šole stojijo ob izredno prometnih ulicah, otroci hodijo po Ljubljanski in Mariborski cesti po kolesarskih stezah, kjer ni pločnikov, v Vodnikovi ulici in Ulici 29. Novembra zdrvi jo naravnost na cesto oziroma prometno križišče in tudi to ne pomaga, da jih učiteljice v vrsti pripeljejo do šolskega izhoda. Od tam se — prav zato, ker so prej morali biti disciplinirani — s podvojeno nepredvidnostjo vsujejo na pot. Koli in verige ob šolskih izhodih le malokoga obvarujejo.

Razumem zato šoferje, ki se tolikokrat jezijo nad našimi cestami in v dobro lahko slutim, kakšen je občutek nekoga, če je povozil otroka, pa tudi čustvo, ki je mamico z vozičkom spravilo v solze, ko je videla prometno nesrečo, mi ni tuje — razumeti pa ne morem (in naj mi oprostijo, če to neupravičeno sprašujem), zakaj ni okrog dvanajste ure dopoldne, pa okrog petih popoldne, ko se otroci vračajo iz šole, pred šolskim poslopjem ali pa vsaj v ulici, po katerih hodijo malčki domov, tistih, ki po službeni dolžnosti skrbijo za red in varnost na cestah?! —ij

Pohod na Paški Kozjak

Ze ob štirih zjutraj smo se zbrali na postaji, da bi odpotovali po poteh Stirinajste divizije. Odločili smo se za Paški Kozjak. Ni nam bilo žal!

V ranem jesenskem jutru, ko so se še povsod podile megle, je odpeljal vlak proti Velenju. Vagoni so bili napol prazni, pokrajina je še spala, pogreznjena v dušečo meglo. Vse pa le ni spalo! Iz našega vagona se je že razlegala vedra pesem. Rezala je tišino in meglo se se prestrašile. Rahlo se je začelo svitati.

V Velenju smo morali prestopiti na drug vlak. Z njim smo se pripeljali do Pake. Ljubka postaja z rožami na okencih je kmalu ostala za nami.

Zagrizli smo se v hrib in ga junško premagovali. Tu in tam smo se ustavili in občudovali lepo gozdno rastlinje. Med grmovjem so se bohotili zeleni listi jagod. Sladke sadeže so pojedli ljudje ali pa so jih pozobale ptice. Proti poldnevu so se megle razpršile. Srmežljivo so nas pozdravili prvi sončni žarki. Veter je mršil visoke krošnje dreves, da so lahko bučale osmrtnico jesenski naravi:

Umrl je listek z drevesa, potihlo je legel na tla in zaspal. Poslednjič se zganil je in ni več vstal.

KEKEC in Majca

Celjsko ljudsko gledališče je ob začetku letošnje sezone svoje mlade obiskovalce presenetilo. Pripravilo jim je igrice »Kecec in Majca« in si s tem zagotovilo nove prijatelje. Odveč bi bilo, če bi ponavljali vsebino in dogodivščine prebrisanega Kekeca. Prav gotovo ga vsi poznate. Kljub temu pa Kecec, Mojca, Skaze in Pehta ne bodo nikdar dolgočasni. In čeprav vemo, da Kecec na koncu Pehta vendarle užene v kozji rog, bomo prav tako navdušeno zaploskali kot smo takrat, ko smo igrice prvič videli, kajne?

Skupina mladincev se je ustavila pred partizanskim grobom.

Pod težko, mrzlo skalno počivata dva partizana. Molče, z žalostjo in občudovanjem ter z veliko hvaležnostjo smo položili na skromen grob planinsko cvetje. Kakor bi se tudi veter zavedal veličine tega trenutka in plemenitosti junakov, ki so padli za svobodo, je potihnil in tudi sonce je posijalo topleje ter pozlatilo spomenik. Z enominutnim molkom smo počastili spomin vseh, ki so končali svoja življenja na Paškem Kozjaku. Preko jesenskih gozdov je, kot nekoč, odmevala partizanska pesem, ki je ni mogel nihče zatreti.

Marica Felician, 8. a razred šole Franja Vrnčiča na Hudinji

LETOŠNJE POČITNICE

Letošnje počitnice mi bodo ostale dolgo v spominu. Preživela sem jih v koloniji slovenskih in avstrijskih otrok v Štrunjanu. Ko smo se odpeljali od doma, smo mislili, da bomo v koloniji s koroškimi Slovenci. Šele naslednji dan smo ugotovili, da smo se zmotili. Pa nas ni to prav nič motilo. Z avstrijskimi otroki smo postali dobri prijatelji, čeprav nismo govorili skupnega jezika. Vse dneve smo preživeli skupaj. Skupaj smo se igrali, kopali in hodili na izlete. Ogledali smo si Piran, Izolo, Umag, Portorož in Koper. V Savudriji pa smo obiskali dom koroških Slovencev.

Mnogo prehitro so nam minevali dnevi. Kar naenkrat je bil tu zadnji dan, dan našega slovesa. Ko smo zvečer ob tabornem ognju in ob petju naše in njihove himne zavili obe zastavi, ki sta ves mesec plapolali na strehi našega doma, je bilo vsega konec. Konec je bilo kopanja, iger, tekmovalanj in izletov. Utihi je naša govorica in dom je osamel.

Morda bomo pozabili igre in pesmi, nikoli pa ne bomo pozabili prijateljev onstran meje.

Janja Gombač, 11. a razred

KJE JE TO?

Ze dalj časa v naši mali rubriki nismo razpisovali nagrad. Prišel je čas, ko smo se spet odločili za njeno. Naši stari prijatelji se bodo spomnili, da so bile naše prve nagrade namenjene tistim, ki so prav ugotovili, kaj fotografija, ki smo jo objavili, predstavlja. Kasneje smo nagrajevali najboljše podpise k slikam, nato prispevke itd.

Tokrat bo naloga tistih, ki se bodo borili za nagrado, da ugotovijo, kje je bila objavljena slika posnetka. Ker pa na fotografiji razen deklice in mame ni dosti

videti, naj nekoliko pomagamo. Fotograf ju je ujel na eni izmed znanih, starodavnih celjskih izletniških točk. Deklica kaže z roko nekam v globino — torej sta precej na visokem, mamica pa jo trdno drži, da ne bi padla preko obzidja. Skoraj preveč smo že povedali, kajne?

Tri izbrbene pravilne odgovore bomo nagradili, enega s tisoč in dva po pet sto dinarjev. Odgovore pošljite do naslednjega petka v uredništvo »Celjskega tednika«.

Vaše vrstice

Smrad v Zagradu, Pečovniku in Polulah

Ni zbora volivcev na terenu Stanovanjske skupnosti Pod gradom, kjer ne bi številni prebivalci Zagrada in Pečovnika zahtevali ukinitve obratovanja destilarnice katrana, ki obratuje že nad leto dni v bližini opuščene rudnika Pečovnika. Prej je namreč ta obrat bil vključen v proizvodni proces Plinarne v mestu. Ker pa se je smrad, ki izvira iz tehnološkega procesa, neprijetno širil na terenu Otoka so prebivalci tega mestnega predela na zboru volivcev zahtevali, da se destilarna katrana premesti drugam.

Uspeli so. Da bi bila investicija čim manjša, je občinski ljudski odbor Celje dovolil Plinarni lokacijo na kraju, kjer je pred leti stala rudniška separacija.

Pri tem pa ugotavljamo, da je bila ta lokacija izdana brez posveta s prebivalci in krajevnim odborom. Skratka, lokacija ni bila dobro premišljena in ni upoštevala obstoječih norm in tehničnih elementov, ki upravičujejo izbor mesta za tako destilacijo katrana. Prebivalci so pričakovali, da bo plinarna tehnološki postopek toliko izpopolnila, da bo smrdljivih plinov čim manj. Prebivalci so zahtevali že večkrat strokovni pregled naprav in izparin, vendar do danes razen sanitarnega inženjerskega ni bilo kemika, ki bi izvršil pregled. Kdor prebiva v neposredni bližini destilacije, pa tudi vsi oni, ki stamujejo v zagradsko-pečovniški dolini vse do Savinje in tudi preko nje, vedo, da destilacija večkrat in to zlasti ob nočnih urah razširja smrad, ki je zelo težko prenosljiv in ki povzroča neprijetnosti. Plini nastopajo včasih v taki koncentraciji, da dobi človek občutek zadušljivosti.

Plin, ki izhaja iz destilacijskih naprav, je namreč težji od zraka in kadar je v atmosferi pritisk, se plin pralepi na vso dolino tako, da morajo prebivalci za

preti zlasti ponoči okna, nekaterim pa postaja celo slabo.

Glede nadaljnjega obratovanja destilacije je bil na občini stanek, ki pa ni zaenkrat prinesel za prebivalce odrešitve. Direktor plinarne smatra namreč smrad muno zlo, na katerega se je treba navaditi in potem ne bo pritožb, če v Storah obstoja isti smrad, a prebivalcem ne pade več v pamet, da se pritožujejo na smrad, ker so se ga enostavno privadili.

Že nekoliko preciznejša je okrajna sanitarna inšpekcija. Ta ugotavlja, da ni mogoče z ogle-dom dokazati neposredne zdravstvene škodljivosti zaradi uha-jajočih plinov in izparin in da je verjetno koncentracija škodljivih prisoj v naselju samem v tolerančni meji, da pa ni dvoma, da smrad prebivalce nadle-guje in da posredno tudi vpliva

na njihovo zdravje neugodno.

Zato predlaga sanitarna inšpekcija, da se preuredi destilacijski sistem v zaprt sistem, sicer pa se naj obratovanje ukine.

Najvažnejša pa je ugotovitev sanitarne inšpekcije, da po splošnih priznanih načelih spadajo obrati, ki povzročajo smrad ali druge nadloge v posebni mestni predel, tako da prebivalce ne motijo. Dosedaj pa tega ukrepa še ni.

Vsi argumenti pa govorijo in nakazujejo, da je smrad tako nadležen element, da bo res potrebno nekaj ukreniti. Razume-mo, da Plinarna-vodovod štiti na-prave, ki ji donosajo lep dohod-ek, vendar menim, da je osem milijonov investicij manj vredno, kakor zagrenjenost prebivalcev in smrad v tej dolini.

Ing. Božidar Godec
Cesta v Laško 14

Letna konferenca pionirjev v Vitanju

Pionirski odred XIV. divizije v Vitanju je imel pred kratkim letno konferenco. V ta namen so pionirji svečano okrasili in pripravili klubske prostore Krajevne urada. Na konferenco so povabili predstavnike množičnih organizacij. V bogatem poročilu je bilo prikazano marljivo delo vitanjskih pionirjev v preteklem letu. 320 pionirjev je delalo v desetih različnih krožkih; imajo glasbeni, dramski, planinski, strelski, ša-

hovski, folklorni, foto, lutkovni, plesni krožek in pionirsko šolsko zadrugo. Izvršili so veliko dela, še več pa nameravajo storiti, saj je njihov načrt za prihodnje obdobje dokaj pester in bogat.

Pionirji so se vključili tudi v akcije krajevnega pomena. Tako si bodo z lastnimi silami uredili športno igrišče s prostorom za telovadbo. Razredne skupnosti so prevzele skrb za urejevanje grobov padlih borcev in spomenikov NOB. Delo vitanjskih pionirjev lahko samo pozdravimo in jim želimo veliko veselja pri delu in učenju.

F. M.

Iz Ljubnega

Tov urednik!
Oprostite, da Vam pišem. Toda, ko sem hodil skozi vas Ljubno in mimo vašega studenca, me je jama ob studencu, ki lahko vpliva tudi na užitnost vode, pripravila do tega, da sem vzel pero v roke. Ne zato, da bi Vam na široko pisal, temveč samo morda v obliki predloga domačinom posredoval mnenje, da bo pač njim v korist, če bi dva ali trije za-grabili za lopate in uredili to po-manjkljivost. Ni potrebno veliko dela, koristilo pa bi precej.

K. D.

Bliža se čas divjačine

Tov urednik!
Prihajamo v čas, ko naši lovci pridno preganjajo divjačino in jo lovijo. Gospodinjje večkrat zažele spremeniti jedilnike in družini postreči tudi z okusno pripravljeno divjačino. Vendar je to zelo težko, ker na našem trgu pogrešamo specialitete.

Zato priporočamo, da v Celju določijo trgovino ali mesnico, ki bo založena z jajčki, fazani, srnjaki in podobnim, za kar bi naj skrbeli naši lovci.

Mislím, da bi bilo najbolje, da bi v določeni mesnici lovska družina po primernih cenah prodajala »svoje proizvode«.

M. M.

Ena za vse gospodinje

Občni zbor „Zarja“ v Trnovljah

V soboto je kulturno prosvetno društvo »Zarja« v Trnovljah pri Celju izročilo svojemu namenu televizor, kot novo žarišče klubskega, kulturno-prosvetnega življenja.

Izvršni odbor »Zarje« je na rednem obnem zboru položil obračun dela v preteklem letu. Da je kljub objektivnim težavam, ki so se pojavile, bilo delo plodno, gre največja zasluga režiserju in predsedniku društva tov. Štefku Zvižaju.

Glede dela dramske sekcije so ugotovili, da je v njo vključeno premalo starejših članov. Delo dramske sekcije in klubsko življenje hudo hromi tudi pomanjkanje prostorov. Skrajni čas je, da se že enkrat zganjejo tudi pristojni in nakažejo v domu stanujoči družini drugo primernejše stanovanje.

O. I.

Skladno s pogoji

V Rog. Slatini so pretekli teden sklicali razširjeni plenum Občinskega sindikalnega sveta, ki so mu prisostvovali skoraj vsi predsedniki sindikalnih podružnic. Pogovarjali so se prvenstveno o izdelovanju pravilnikov za razdeljevanje dohodkov v podjetjih, ki jih morajo podjetja izgovoriti do zaključka tekočega leta. Največje težave so v manjših podjetjih, medtem ko so v steklarni in gradbenem podjetju to vprašanje že odločno reševali.

Bistveno je to, da bi povsod doucheli pomen in namen teh pravilnikov, da bi jih osnovali dejansko v vseh podjetjih na svojih pogojih. Skoraj nepojmljivo je, da so v nekem podjetju ves dohodek razdelili na osebne prejemke, medtem ko so ostali skladi prazni. Delovni kolektiv mora misliti tudi na perspektivo svojega podjetja in s tem nase, ker s trenutnim povečanjem osebnih dohodkov nikakor ne bo porasel življenjski standard delovnega kolektiva, če bo navsezadnje podjetje shiralo. Sklenili so, da bodo v teh dneh povsod intenzivno pripravljali pravilnike o delitvi dohodkov in to premišljeno, kot terjajo pogoji v posameznih podjetjih.

Nova šola v Belih vodah

V lepi vasi Bele vode nad Šoštanjem potekajo zadnje priprave za svečano otvoritev nove osnovne šole. To bo že tretja nova šola, ki jo je šoštanjaska občina zgradila v zadnjih petih letih. 15. oktober bo na novo izletniško točko privabil številne prebivalce šaleške doline.

T. K.

Med Biokovim in morjem sredi zelenih borov . . .

selitev letovišča. Tu mislimo na odluk opatijske občine, ki je prepovedala v bližini tega mesta postavljanje weekend hiše in šotorov. Potem je tu še ugodna ponudba predsednika makarske občine, naj bi letovali pri njih. Vse to so vzroki, da so možje pri Okrajnem odboru Počitniške zveze »staknili glave« in sklep je bil tu: letovišče se seli iz medvedje v Makarsko.

LETOVIŠČE V MAKARSKI

Leži slabih dve stometrov od morja, sredi borovega gozdička, ki se zelo položno vzpenja proti Biokovu (1700 metrov). Sestavljajo ga: weekend hišice, množice šotorov in kuhinja. Njegova povprečna zmogljivost je 140 postelj.

NACRTI IN PERSPEKTIVE

Kljub temu, da nudi letovišče že letos prav lepo podobo, še ni dokončno urejeno.

Zgodovinarji v Obsotelju

Pred časom je aktiv profesor-jev zgodovine in geografije skupaj z učitelji petih razredov obiskal slovensko-hrvaške pokrajine. V dveh ozvočenih avtobusih so udeleženci ob strokovni razlagi vodnikov dobila spoznanje te kraje ter zgodovinske znamenitosti od najstarejših časov do današnjih dni. Pot je vodila čez prelepo Kozjansko v Obsotelje, mimo deseniškega gradu v Krapinske Toplice, Krapino, na Trakošćan in v Lepoglavo. Tu smo si ogledali zapore, kjer sta bila zaprta naša velika voditelja tov. Tito in pokojni Moša Pijade.

Večina udeležencev je imela na- pačno predstavo o preoblikovanem in gospodarsko še skromno razvitem Hrvatskem Zagorju; o deželi, ki je že desetletja najbolj gosto naseljena v Jugoslaviji in ki v druge kraje izvažajo predvsem delovno silo.

Bolj bogato in obdelano je Varaždinsko polje in Medumurje. Zlasti zanimiv za nas je bil ogled varaždinskega muzeja. Tudi to- krat je bil grad Borl s svojo izredno markantno lego nad Dravo kot običajno tih in osamljen. Z gozdovi in sadovnjaki pokriti bregovi Haloz pa so nam docela razkrili težaško delo viničarjev.

Vračali smo se skozi rogaško območje. Vsi pa smo ob povratku

Iz Laškega

V LAŠKEM SO OBRAVNAVALI OB TEDNU »MATERE IN OTROKA« VPRAŠANJE VARSTVA IN VZGOJE OTROK

Ob tednu »Mater in otroka« je občinski odbor Socialistične zveze delovnega ljudstva v Laškem pripravil širše posvetovanje. Na posvetovanju so obravnavali priporočila, ki so jih o varstvu otrok sprejeli na zadnjem zasedanju Ljudske skupščine.

Problem otroškega vrtca v Laškem je pereč, saj se je število otrok zmanjšalo od 56 na 28. Vzrokov je več, vendar je glavno materialno vprašanje, ki ga bodo morali v bodoče ob vsestranski podpori in zainteresiranosti ustanov reševati z večjim čutom odgovornosti kot doslej.

Zelo kritično so obsodili dose-danje investitorje stanovanjskih blokov, ker niso zagotovili prav nobenega prostora za namene varstva otrok. Zato ni nič čudnega, če se otroci iz stanovanjskih blokov nimajo v prostem času kam zateči.

T. K.

IZ MEDVEJE V MAKARSKO

Vse do marca letos je imel celjski odbor Počitniške zveze svoje letovišče v Medveji pri Opatiji. Ne moremo reči, da v Medveji ni bilo lepo, vendar se Medveja z Makarsko ne more primerjati. Toda bili so še drugi vzroki, ki so narekovali

Še enkrat članek „Zanima me resnica“

Članek »Zanima me resnica«, je povsem objektivni. Z njim je pisec hotel prikazati krivico, ki mu je po njegovem mnenju bila storjena stem, da mu je bila odbita lokacija za stanovanjsko hišo, ki bi si jo rad zgradil na že kupljeni parceli. Z odgovorom uredništva na gornji članek pa nismo zadovoljni. Iz vsebine našega odgovora dobi bralec vtis, da zadevo zavlačuje občina.

Ze lansko leto je tov. Kaiser vložil pri nas prošnjo za lokacijo in sicer ločeno za delavnico in stanovanjsko hišo. Lokacijo je prosil za lastno parcelo, ki leži izven zazidalnega okoliša. Svet za komunalo je odločil, da se mu izda dovoljenje za delavnico na zaproseni parceli, hišo pa naj bi si postavil v zazidalnem okolišu. Gornji sklep je potrdil tudi Svet za urbanizem pri OLO Celje.

Po izdaji lokacijskega dovoljenja, ki ga je potrdil tudi drugostopen organ, pa si je tov. Kaiser premislil in je hotel graditi kombinirano stavbo, kjer bi imel delavnico in stanovanje. Vloga je vložil 9. 8. 1961 in mu je bila z naše strani pozitivno rešena 12. 8. 1961. Novo lokacijsko odločbo smo poslali dne 12. 8. 1961 v potrditev OLO kot drugostopenemu organu, ki pa jo je 12. 9. 1961 zavrnil.

Mnenja smo, da bi bilo prav, če bi se tov. Kaiserju dovolila gradnja na njegovi parceli, ker bi bila odstranjena stara, razpadajoča žaga, ki kvari estetski izgled Mozirja.

Občinski ljudski odbor Mozirje, Oddelek za gospodarstvo in finance Matevž Požarnik

Ne odgovor . . .

Istočasno z odgovorom Matevža Požarnika, načelnika oddelka za gospodarstvo pri mozirski občini smo prejeli še eno pismo od Franja Kaisera, ki je borec od januarja 1942. leta in je odlikovan z Ordenom za hrabrost, Ordenom za zasluge za narod in z Ordenom bratstva in enotnosti.

V pismu nam podrobno piše, kako so ga razni uradniki pošiljali iz Mozirja v Celje in od tu naprej v Ljubljano. Hkrati pa pravi, da je to zelo grenka izkušnja, ki ne gre skupaj z letom, v katerem proslavljamo dvajseto obletnico revolucije.

No, in na kraju besedice o tem, češ, da nekateri uslužbenci mozirske občine niso zadovoljni s komentarjem uredništva. Brez ozira ali so zadovoljni ali ne, drži ugotovitev, da s preraščanjem občine v komuno, s kakovostnim prehodom na komunalni sistem postaja tudi vpliv komune na skupnost komun močnejši. Se bolj takrat, kadar so posređi birokratski pojavi, ker je jasno, da je rešitev tega problema ugodna tudi za zunanji videz Mozirja. Zaradi tega še vselej menimo, da bi za-

deva ne smela končati pri navadnem sporočilu nekega operativnega organa Okrajnega ljudskega odbora, če ta odločitev ni bila pravilna in ni bila življenjska. Veliko možnosti bi lahko v Mozirju izbrali, da bi pomagali tov. Franju Kaiserju, nikakor pa ne bi smeli izbrati najslabše rešitev — namreč da so ga pošiljali odpirat kljuge v Celje in od tam naprej v Ljubljano.

Menimo pa, da bo ta kratka polemika zadevo vsaj sprožila, da se bo rešila ugodno; kar je končno naša dolžnost do borca in navsezadnje tudi v korist Mozirja kot turističnemu kraju.

Uredništvo

Čitajte

Celjski tednik

mentirali bodo plesno ploščad, namesto dosedanje lesene bodo zgradili kamnito kuhinjo.

Ugodna klima, prelepa okolica, čudovite plaže — od tiste največje pa vse do onih najmanjših, ki se kot biseri skrivajo med čerami — vse to so ugodnosti, s kakršnimi se lahko pohvali le malokatero letovišče. In če bo Okrajnemu odboru Počitniške zveze Celje uspelo, da bo letoviščni prostor namesto v najem kupil v svojo last — potem se bo tu razvil lep turistični center celjskih »ferijalcev«.

IN ŠE ZA KONEC

Morda nekaj pomanjkljivosti letovišča celjskih »ferijalcev«. Marsikdo izmed njih nam je potožil, da se v letoviščen dolgočas. Zelo utemeljeno! — kajti tudi njim mladim, ne zadošča le morje in sonce, da bi se prijetno počutili.

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

Tekmovanje za najboljšega strelca

Občinski strelski odbor v Celju je razpisal tekmovanje za najboljšega strelca. Po razpisu se bodo člani vseh strelskih druščin z območja celjske občine pomerili v štirih disciplinah in sicer v streljanju z zračno, malokalibersko in vojaško puško ter pištole Drulov.

Doslej so izvedli tekmovanje z zračno puško. Na najboljša mesta so se uveljavili: 1. Anton Pihler (I. L. Ribar) 270, 2. Marjan Dobovčnik (Br. Ivanuša) 267, 3. Slavko Mlakar (Tempo) 266, 4. Franc Turnšek (Br. Ivanuša) 266, 5. Franc Zurbí (Tempo) 264 itd.

Več skrbi občinskim zvezam za telesno kulturo

Vzgojna stališča doživljajo velike spremembe. Vzroke za to lahko med drugim iščemo v spreminjenih pogojih življenja in družbenih odnosov. Te spremembe pa ne vplivajo samo na splošne vzgojne koncepte, ampak tudi na specifična vzgojna področja. Zato lahko govorimo in trdimo, da tudi telesna vzgoja doživlja svojo reformacijo. Iz nekdajne ozkosti in izoliranosti stopa v krog drugih, doslej mnogo pomembnejših vzgojnih področij in sicer kot enakovreden vzgojni oblikovalni činitelj. Pa ne samo to, pri nas je postala telesna vzgoja neločljiv del družbene stvarnosti, socialistične vzgoje. Kakorkoli bi nanjo gledali drugače,

bi postavljali ovire na poti nje-nega še večjega razmaha. Telesna vzgoja je dobila svoj družbeni značaj in pomen. Mimo tega pa postaja danes tudi del družbenega standarda. Spričo tega ne more in ne sme biti prepuščena sama sebi, saj je neločljivi sestavni del vsega družbeno političnega dogajanja.

Ko ugotovljamo družbeno pomembnost telesne vzgoje, je prav, če ugotovimo še to, kje naj se potemtakem ta dejavnost razvija, kje so tiste celice, za katere bi morali skrbeti, da bi se krepile in razraščale. V prvi vrsti so to društva, športna ali partizanska. Tu ni razlike. V skladu s komunalnim sistemom pa tiči druga naloga v krepitvi in bolj samostojnem delu občinskih zvez za telesno kulturo, kot družbeno političnih organov na svojih območjih. Praksa kaže, da bo treba dosti več skrbi posvetiti prav občinskim zvezam za telesno kulturo. Razen žalske, vse ostale životarijo ali pa sploh niso zaživele. To so potrdila v prvi vrsti okrajna tekmovanja, ki se v nekaterih primerih niso mogla izvršiti, ker občinskih prvakov za določene discipline ali panoge ni bilo. Spričo mrtvila, ki vlada pri občinskih zvezah za telesno kulturo ni čudno, če mora še v naprej opravljati nekatere operativne naloge okrajna zveza, namesto, da bi bila ta le koordinator in usmerjevalec celotnega telesnovzgojnega udejstvovanja. Zaradi vseh teh in

drugih podobnih ugotovitev, lahko pritrdimo, da v telesni kulturi zaostajamo za razvojem komunalnega sistema, da nismo znali oživetiti tistih oblik, ki bi morale dajati ton in vsebino celotnemu dogajanju v občini. Občinske zveze za telesno kulturo so sicer ustanovljene, toda, navzlic temu niso znale najti mesta med občinskimi družbeno političnimi organizacijami in to iz enostavne razloga, ker se s svojim delom še niso pokazale v javnosti, ker se še niso afirmirale. Del krivde za to nosijo tudi politične organizacije, zlasti pa Socialistična zveza, saj kot kaže, ti organi doslej še niso poskrbeli, da bi se te zveze prebudile iz brezskrbnega spanja. Kakšen odnos so pokazali občinski odbori Socialistične zveze se vidi tudi v tem, da še doslej — vsaj v ogromni večini — niso mogli uresničiti sklepa skupnega plenuma Okrajnega odbora SZDL ter Okrajne zveze za telesno kulturo, po katerem bi morali tudi v občinah sklicati podobna posvetovanja in podrobno analizirati stanje ter sprejeti ustrezne zaključke za nadaljnje delo ne samo občinske zveze za telesno kulturo, temveč tudi osnovnih organizacij, oziroma, da bi se pogovorili o politiki telesne vzgoje v občini sploh. Ali naj zaradi tega odnosa zanikamo gor-njo trditev, da je telesna vzgoja del naše družbene stvarnosti, del socialistične vzgoje? Menimo, da to ne bo treba! M. B.

PRVE IN TRETJI

Zdaj je pod streho še zadnje tekmovanje atletov — ekipno prvenstvo države za moške in ženske. Medtem, ko so člani tekmovali v Zagrebu, so se članice pomerile v Osljeju. Na obeh frontah je nastopilo po šest najboljših ekip, in na obeh je imel celjski Kladivar svoja predstav-nika.

Z največjim uspehom, s prvim mestom, so se vrnila članice celjskega Kladivarja. Tako so po dvanajstih letih znova priborile naslov najboljša ekipe v državi. Razen tega pa dosegle še rekorden zbir točk 17.610. To so gola dejstva, suhe številke, ki v sebi skrivajo veliko dela in prizadevnosti ne samo atletin, temveč tudi tistih, ki so jim žrtvovali dragocene ure pri vadbi in treningih. Osvojitve naslova državnega prvaka pa je za žensko ekipo Kladivarja pomembna tudi zavoljo tega, ker so jo izbojevale mlade atletinje, vse-kakor najmlajša vrsta med vsemi nastopajočimi. Čeprav brez posebnih izkušenj so šle v borbo za najboljšo mesto odločno in pogumno. Niso se ustrašile zvonečih imen, niti najrazličnejših prognoz. Svojo veliko premoč so pokazale tudi v štafeti 4 krat 100 metrov, kjer so zmagale več kot prepričevalno.

Žensko vrsto atletskega društva Kladivar lahko uvrščamo med najbolj perspektivno pri nas sploh. Zato pomeni državna lovorika več, kot pa samo prvo mesto, pomeni spodbudo za nadaljnje delo, za še večje uspehe. Kakor lani, tako tudi letos moški niso imeli sreče. Čeprav so nastopili brez neka-

terih svojih najboljših, bi jim drugo mesto ne smelo uiti. Zaslužili bi si ga več kot pošteno. Vendar, so na zaključku obstali na tretji stop-nici in to samo zaradi tistega nesrečnega meta kladiva, kjer je imel mladi Vidmajer kar tri zaporedne prestopne in zato ni prinesel svoji ekipi niti ene točke. Te pa so bile pri končnem seštevku več kot potrebne. Menim, da tega spodsrljaja ne moremo v celoti pripisati mlademu Vidmajerju, temveč tudi tehnič-nemu vodstvu Kladivarja, ki ni opozorilo tekmovalca na pravilnost metanja in seveda tudi zapuščanja kroga po izvršenem metu. Napaka, ki se je zgodila, bi se na takšnem tekmovanju, kjer je odločala vsaka točka, ne smela! Maševala se je preveč bridko in žalostno. Tako je Kladivar po nesrečnem (in nepotrebnem) naključju izgubil drugo mesto v moški konkurenci, s katerim bi tudi formalno do-segel ne le samo svoj, temveč tudi največji uspeh slovenske moške atletike v ekip-nih prvenstvih. Škoda, zares škoda.

V finalu so se ekipe zvrstile takole:

Moški:	
1. Partizan	34.055
2. Dinamo	30.884
3. Kladivar	30.361
4. Mladost	30.232
5. Ljubljana	29.176
6. Ol. Svoboda	25.643
Ženske:	
1. Kladivar	17.610
2. Mladost	17.241
3. Ol. Svoboda	16.957
4. Senta	13.857
5. Metalac	13.548
6. Sloboda	13.148

Tekmovanje STRELCEV V ŠOSTANJU

V okviru prireditev na čast 20-letnice vstaje ter praznika šostanjske občine je Okrajni strelski odbor priredil v nedeljo, 8. t. m. v Šostanju tekmovanje z zračno puško, katerega se je navzlic slabemu vremenu udeležilo nad 250 tekmovalcev.

Podrobni rezultati pa so bili:

ŽENSKO — EKIPNO: 1. SD Ljube 423, 2. SD Špitalič 422, 3. SD Cinkarna 409, 4. SD Rog. Slatina 379. **POSAMEZNO:** 1. Ida Jošt 160, 2. Tončka Višnar 158, 3. Zinka Persolja 153.

PIONIRJI — EKIPNO: 1. SD Šostanj 325, 2. SD I. L. Ribar 283, 3. SD Špitalič 272, 4. SD Kovinar, Štore 271. **POSAMEZNO:** 1. Branko Kovač 84, 2. Milan Burger 83, 3. Rudi Kurnik 81, 4. Martin Smid 81.

MLADINCI — EKIPNO: 1. SD I. L. Ribar 642, 2. SD Branko Ivanuša 635, 3. SD Braslovce 622, 4. SD Kovinar Štore 457. **POSAMEZNO:** 1. Tone Pihler 179, 2.

KEGLJANJE

Odbor za kegljanje pri Okrajni zvezi za telesno kulturo je pripravil v počastitev dvajsetletnice vstaje veliko tekmovanje, na katerem se je zbralo devetnajst ekip športnih in sindikalnih kolektivov. Vsega skupaj pa je nastopilo nad 200 kegljačev.

Med moštvi športnih društev je

NOGOMETSKI KLADIVARJA — IZPADLI

V nedeljo sta bili na vrsti polfinalni tekmi republiškega nogometnega tekmovanja za pokal maršala Tita. Od štirih kandidatov sta se v republiški finale uvrstila Slovan z zmago nad Kladivarjem ter Maribor, ki je odpravil enajstoroč Ljubljane.

Kladivar je nastopil v Ljubljani. Čeprav so Celjani celo javno napovedali, da je zdaj konec njihovih porazov na nogometnem polju, so doživeli v Ljubljani poraz, kateremu ni kaj oporekati. Gostje so bili boljši ves prvi polčas in dve tretjini drugega dela igre, ko so po zaslugi Perca vodili z 1:0. Kot vse kaže, pa jim je v zadnjih petnajstih minutah zmanjkalo sapa. Tako so domačini v silnem naletu zabili dva gola, končni izid pa je postavil Januz, ki je premagal lastnega vratarja. Tako se je ta zelo pomembna tekma končala z zmago ljubljanskega Slovana 3:1.

ZOPET V BORBO ZA TOČKE

Po enotedenskem odmoru, se bo v nedeljo, 15. tega meseca znova nadaljeval prvenstveni boj v slovenski nogometni ligi. Tako se bo Kladivar na igrišču pod Rakovnikom srečal s tamošnjim Krimom—Ordedom, Celjani pa bodo gostili ekipo Ljubljane.

Košarka

SOSTANJNCANI — SE ZMERAJ ZADNJI

Cetudi so se močno zavzemali, da bi dosegli najboljši izid, je morala košarkarska ekipa iz Šostanja tudi to pot kloniti pred boljimi nasprotniki. Dvoboj z ljubljansko Svobodo se je končal z rezultatom 59:30 v korist Svobode.

Tako tretjo Sostanjncani tudi po tem kolu na zadnjem mestu. Imajo šest točk, ali za dve manj, kot Medvede, ki so na predzadnjem mestu. Od ostalih sosedov pa jih ločijo štiri točke. Ali bodo Sostanjncani po vsem tem uspeli v borbi za obstanek v ligi? Želimo, da bi!

NOGOMET

Celje : Šaleška dolina 3:1

V okviru prireditev na čast 20-letnice vstaje ter praznika šostanjske občine je bila v nedeljo popoldne na stadionu v Šostanju prijateljska nogometna tekma med reprezentanco Celja ter Šaleške doline. Prvi polčas se je končal z golom prednosti za domačine. V drugem pa so prevladovali celjski gostje, ki so po lepi in učinkoviti igri zabili tri gole.

NOGOMET

Celje : Šaleška dolina 3:1

V okviru prireditev na čast 20-letnice vstaje ter praznika šostanjske občine je bila v nedeljo popoldne na stadionu v Šostanju prijateljska nogometna tekma med reprezentanco Celja ter Šaleške doline. Prvi polčas se je končal z golom prednosti za domačine. V drugem pa so prevladovali celjski gostje, ki so po lepi in učinkoviti igri zabili tri gole.

Celje in Chronometer

bil vrstni red takle: 1. ŽKK Celje 757, 2. Invalid 756, 3. Rudar, Zabukovca 748, 4. Elektro 737, 5. »13. maj« 730, 6. Ingrad 681 itd.

Sindikalna moštva pa so se zvrstila: 1. Chronometer 675, 2. Žična 667, 3. Tovarna tehničar 658, 4. »13. maj« 651, 5. Celjski tisk 647 itd.

Košarka

STIRJE NA TURNIRJU V ROGAŠKI SLATINI

V nedeljo je bil v Rogoški Slatini košarkarski turnir za tista moštva, ki ne sodelujejo v okrajni ligi. Udeležba ni bila kadeveč zadovoljiva, saj so se prireditelji prijavila samo štiri moštva. Navzlic temu, domačini niso poskrbeli, da bi bila organizacija turnirja na zadovoljivi višini. Razen v eni, so v vseh ostalih moštvih, nastopili mladi igralci, ki imajo vse možnosti, da se razvijejo v dobre igralce. Samo, tem društvom bo treba pomagati z instruktorji in podobno.

Na turnirju so bili doseženi naslednji izidi:

PREDTEKMOVANJE: »Old boys« Celje-Partizan Celje mesto 42:20, Partizan Rogoška Slatina : Partizan Slov. Konjice 42:19.

FINALE: Slov. Konjice : Celje mesto 25:26, Rogoška Slatina : »Old boys« Celje 21:17.

Končni vrstni red: 1. Partizan Rogoška Slatina, 2. »Old boys« Celje, 3. Partizan Slov. Konjice, 4. Partizan Celje-mesto.

ORAKRAT ZALEC

Prejšnji teden so se končala prvenstvena tekmovanja v okrajni košarkarski ligi. Kakor moški, tako je tudi v ženski skupini prvo mesto pripadlo članici, oziroma članicam partizanskega društva iz Zaleca.

MOSKI

Zalec	6	5	1	280:176	10
Celje	6	4	2	338:272	8
Velenje	6	3	3	254:251	6
Store	6	0	6	129:32	0

ZENSKO

Zalec	6	5	1	179:94	10
Velenje	6	3	3	137:110	6
Celje	6	3	3	117:169	6
Šostanj	6	1	5	127:187	2

Končno! »Borec« tudi v Celju

V torek so v Prešernovi ulici v Celju odprli prepotreben trgovski lokal. Ljubljansko trgovsko podjetje »Borec« je z ureditvijo lokala v Celju približalo svoje iskane prodajne predmete potrošnikom celjskega področja.

Trgovina »Borec«, ki si je pridobila velik ugled s svojimi pro-

dajnimi izdelki, ima na razpolago bogato izbiro dekorativnih umetnin za opremo stanovanj, sodobne dekorativne plastike, umetnega kovaštva, keramike, kristalne, polkristalne posode in podobnih izdelkov iz delavnic umetne obrti in domače narodne umetnosti.

LEP IZLET

V okviru Jugoslovanskih pionirskih iger je Okrajni strelski odbor v Celju pripravil na začet-

»CVETKE« Z NAŠIH POKOPALISČ

Ko nas pot zanese na novi severni del mestnega pokopališča v Celju, se zdi, da smo naleteli na skladišče kamenja. Nagrobni spomeniki so z malo izjem skoraj vsi izdelani po enotni šabloni, brez umetniške in estetske vrednosti. Vse boli kot nagrobniki, pa zbedejo v oči napisi na njih. Tako bomo med drugim: Ograjenšek-ovi, Zdolšek-ovi, Jager-ovi itd., itd. Ali ne bi svoji, ki naročajo spomenike, poskrbeli še za to, da bi bili napisi pravilni in da bi se glasili: Ograjenškovi, Zdolškovi, Jagrovi itd.? Menim, da bi morala tudi podjetja, ki nagrobne spomenike izdelujejo, poskrbeti, da bi bili napisi pravilni.

M. C.

ZGLEDEN PRIMER

Društvo prijateljev mladine v Celju je v letošnjem tednu otoka pripravilo lepo presenečenje za šolsko mladino. V obeh kinematografih so namreč za pionirje predvajali slovenski film »Dolina miru«. Vsega skupaj je bilo enajst predstav. Mladi občudovalci znanih junakov na platnu so se kar trikrat na dan izmenjali v kinodvoranah.

Društvo prijateljev mladine je na ta način pripravilo otrokom nepozabno doživetje.

IZLET NA KOMOMERACIJO V GRADCU

Glavni odbor Zveze borcev NOV Slovenije pripravlja skupaj s celjsko slovalnico Kompassa prvega novembra letošnji enodnevni izlet na komomeracijo, posvečen talcem, ki so pokopani v Gradcu (Avstrija). Ob tej priložnosti bo na gradskem pokopališču še odkrili večlastnega spomenika, ki so ga napravili v Oplotnici iz pohorskega granita.

Zaradi velikega zanimanja za obisk in udeležbo na komomeraciji bodo mesta v avtobusih najprej rezervirana za svojece padlih junakov. Cena izleta znaša 3450 dinarjev, pri čemer so vračunani potni stroški ter jugoslovanska in avstrijska viza. Celjska poslovalnica Kompassa bo prijave sprejemala najpozneje do ponedeljka, 17. oktobra.

KRONIKA NESREČ

Ferdo Funk iz Sempetra je padel z motorjem in si poškodoval glavo. — Pred vprežni voz je padel Stanko Šperl iz Dobrine in si nalomil rebra. — Michael Gajster iz Lačendela pri Rogoški Slatini je padel s kolesom in se ranil na glavi. — Pri delu v gozdu se je s sekuro vsekval v nogo Miro Meznarič iz Kasaz. — Pri padcu s kolesom si je glavo poškodoval Ivan Skalovnik iz Pristave pri Vojniku. — Marija Gonze iz Laš, ke vasi pri Storah je padla in si poškodovala roko.

Celjska kronika

Gibanje PREBIVALSTVA

V času od 1. do 7. oktobra 1961 je bilo rojenih 14 dečkov in 16 deklic

Poročili so se:

Drago Lamber, elektromehanik iz Celja in Albina Regoršek, devzini knjigo, vodja iz Babnece, Rudolf Murn, elektrotehnik iz Ljubljane in Hedvika Kranjc, saldokontistka iz Ljubljane. Polite, Bo, gomir Čonč, elektrotehnik iz Celja in Anica Zupan, gradbeni tehnik iz Rogoške Slatine. Marjan Tajhmalster, pod-pornik JLA iz Titograda in Nada Bizjak, strojni knjigovodja iz Radeč. Alojzij Golub, zidar iz Desiniča in Terezija Petelinšek iz Celja — Podgorja. Herman Gutenberg, avtoklepar in štefanija Jeler, uslužbenka, oba iz Celja. Marko Kačičnik, elektromehanik iz Celja in Vida Borlak, študentka iz Zadobrove.

Umrli so: Jožef Kranjc, invalid, upokojenec iz Celja, star 79 let. Ivan Pogorelec, upokojenec iz Celja, star 69 let. Matevž Drogenik, upokojenec iz Stranja, star 70 let. Franc Sinkovič, otrok iz Vrha, vega, star 1 dan. Antonija Hauptman, soc. podpiranka iz Hudanje, stara 72 let.

V finalu ekipnega prvenstva je Ančka Slamnik-Gradišnikova dosegla svoj najboljši čas v letošnjem letu na progi 800 m — 2:14,4

Hokej na travi

Osem moštev v republiškem prvenstvu

Po nekajletnem premoru se bo v nedeljo, 22. tega meseca začel jesenski del tekmovanja v republiški ligi hokeja na travi. Osem moštev bo tekmovalo v dveh skupinah: zasavsko-celjski ter pomurski. Mlado moštvo celjskega hokejskega društva kluba bo imelo prvo tekmo (22. tega meseca) doma. Za nasprotnika pa bo imelo ekipo iz Trbovelj. Teden dni zatem se bodo Celjani v Krškem srečali z domačini, zadnjo tekmo pa bodo odigrali v Senovem proti tamkajšnji ekipi, ki sodi med glavne favorite za osvojitev najvišjega naslova.

Kakor v prvi skupini, tako bodo tudi v drugi skupini igrala štiri moštva iz Murske Sobote in okolice. Prvaka obeh skupin pa se bosta v dveh tekmah pomerila za naslov najboljšega republiškega moštva.

SENOVO : CELJE 3:0

V nedeljo je bila v Krškem propaganda tekma v hokeju na travi med Partizanom iz Senovega ter HDK Celjem. Zmagali so Senovčani z rezultatom 3:0.

Rokomet

VISOK PORAZ

V prijateljski nogometni tekmi je Košvar iz Maribora premagal soimenjaka iz Štor z visokim rezultatom 6:0.

TOKRAT ZARES

Ker je bil dvoboj boksarskih ekip ljubljanskega Odreda ter celjskega Olimpa za nedeljo, 8. tega meseca zaradi tehničnih ovir odpovedan, sta se vodstvi obeh klubov sporazumeli, da bo srečanje v nedeljo, 15. tega meseca. Dvoboj se bo začel ob desetih dopoldne v dvorani Ingrade ob ljubljanski cesti.

Rokomet

REMI

V nedeljo je bila v Mariboru prijateljska tekma v rokometu med domačim Branikom in Celjem. Četudi so domačini vodili 8:3, so Celjani ne samo izenačili, temveč so celo povedli na 15:12. Nazadnje se je dvoboj le končal z neodločnim izidom 15:15. Pri Celjanih se je najboljši odlikoval Smedič, ki je zabil pet golov.

HLEV za 200 glav živine in mlekarna

Kmetijsko gospodarstvo Salek pri Velenju pospešno gradi hlev za 200 glav živine. Poleg njega gradi tudi mlekarno. Obe stavbi bosta stali nad 60 milijonov dinarjev. V hlev bodo še letos vsečili 155 krav. Mlekarna bo opremljena s hladilnimi napravami. Mleko bodo polnili v steklenice in ga verjetno že letos s poltovornim avtomobilom razvažali po Velenju. Tako bo v Velenju le dokončno rešen tudi problem mleka.

DOBER TEKI!

Kot vse kaže, so nekateri ljudje raztegnili mejo samopostrežbe tudi na dokaj čudno samopostrežno izbiro delikates. Tako je zlasti v novi celjski samopostrežni trgovini RIO, kjer preneka njeni obiskovalci ne izbirajo obloženih kruhkov le s pogledi, temveč tudi z rokami. Zato traja precej časa, da s pretpitavanjem pridejo do zaželenega kruha.

»Dober teki« za tistega nakupovalca, ki čaka za hrbtno takšne »kulturne« stranke, ostalim pa v premislek, ali ne bi mogli ta način samopostrežbe nekoliko spremeniti.

SESTNAJST NOVIH STANOVANJ

Gradbeno podjetje »Ingrade« dokončuje te dni gradnjo in notranjo ureditev 16-stanovanjskega bloka za tovarno usnja KONUS v Slovenskih Konjicah. S tem bo 16 članov tega kolektiva dobilo primerna stanovanja. Za 32-stanovanjski blok, ki ga gradi občina, pa je za letošnje leto zamajalo sredstev in tako kaže, da bodo z deli lahko nadaljevali šele v prihodnjem letu.

Vse kaže, da bodo kmalu tudi končali dela pri gradnji zdravstvenega doma v Ločah. To bo za kraj sam precejšnjo pridobitev, saj so bili doslej navezani na zdravstveni kader iz Slovenskih Konjic.

KOMUNALNO PODJETJE LASKO ZAPOSILI

1 vodovodnega inštalaterja

1 strugarja

1 ključavničarja

Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov in po dogovoru.

OSKAR

novi

sedaj

OSKAR

novi

boljši

OSKAR

novi

DETERGENT

Komisija za imenovanje in razrešitev direktorjev pri Občinskem ljudskem odboru Celje

RAZPISUJE

konkurs za delovno mesto DIREKTORJA podjetja otroške konfekcije »MOJCA« Celje.

Pogoji: krojač — mojster z deset let krojaško-komercialne prakse.

Konkurs je odprt 15 dni po tej objavi.

Komisija

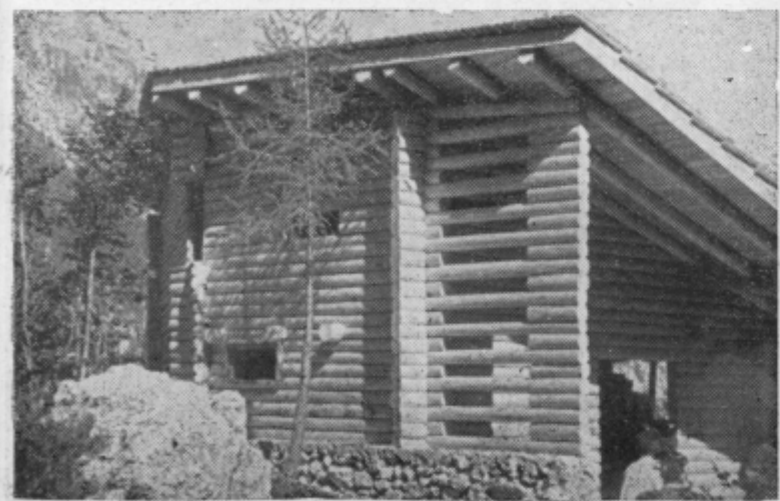
Prometna KRONIKA

Kmalu po ustanovitvi so začele z resnim delom podružnice Združenja šoferjev in avtomobilnikov na območju celjskega okraja. Tako je bilo že v maju preteklega leta v Nazarju prvo predavanje o varnosti na cestah. Četudi je bilo namenjeno vsem tamošnjim ljudem, so se ga udeležili le člani združenja. Pozneje so predvajali še vzgojne filme o prometu v Gornjem gradu, Nazarju, na Ljubnem, v Lučah in Solčavi.

Na isti način kot v Zgornji Savinjski dolini, so se dela lotile tudi ostale podružnice v celjskem okraju. V tej akciji sta največ uspehov poželi podružnici v Zalcu in Laškem.

Da bi se delo na področju prometne vzgoje še bolj poglobilo, je izdal Okrajni odbor združenja šoferjev in avtomobilnikov osmega maja lanskega leta anketo, ki je vsebovala dvanajst vprašanj. Razdelili so jo vsem podružnicam. Na vprašanje, kako zmanjšati pijančevanje pri voznikih motornih vozil, je šoštanjska podružnica odgovorila: Tovariška kritika, opozorilo, disciplinske kazni in okviru organizacije, administrativne kazni, po potrebi pa celo odvzem vozniškega dovoljenja za določeno dobo.

(Nadaljevanje sledi)
Okrajni odbor združenja šoferjev in avtomobilnikov Celje

Nova postojanka
Gorske reševalne službe

Vzporedno z adaptacijskimi deli na Frischaufovem domu na Okrešlju so člani Gorske reševalne službe iz Celja in alpinisti ob enem poskrbeli tudi za gradnjo svoje postojanke. Doslej so imeli skromen kotiček v planinski koči na Okrešlju, zdaj pa so si postavili lasten dom, ki zasluži tako zaradi svoje zunanosti, kot no-

tranje razporeditve prostorov največjo pozornost. Po načrtih Daniela Jagriča so ga postavili ob poti, ki pelje z Okrešlja na Kamniško sedlo, od Frischaufovega doma pa je oddaljen komaj nekaj minut. V pičlih dveh mesecih so spravili kočo pod streho, notranja dela in opremo pa bodo uredili do prihodnje pomladi.

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 13. oktobra 1961 ob 16. uri: Branislav Nušić: GOSPA MINISTRICA. Gostovanje v Topolšici.

Sobota, 14. oktobra 1961 ob 19.30 uri: Vinko Stregar: HEROICA — Izven. (Po znižanih cenah.)

Ob 9. uri: Vandot-Stante: KEKEC IN MOJCA. — Zaključena predstava za I. osnovno šolo Celje.

Nedelja, 15. oktobra 1961 ob 10. uri: Vinko Stregar: HEROICA. — I. nede. ljski dopoldanski abonma in šolski abonma ter izven.

Ob 15.30 uri: Vinko Stregar: HEROICA. Nedeljski popoldanski abonma in izven.

Ponedeljek, 16. oktobra 1961 ob 9. uri: Vandot-Stante: KEKEC IN MOJCA. Ob 13. uri: Vandot-Stante: KEKEC IN MOJCA. — Gostovanje v Zrečah.

Torek, 17. oktobra 1961 ob 11. uri: Vandot-Stante: KEKEC IN MOJCA. Ob 13. uri: Vandot-Stante: KEKEC IN MOJCA. — Gostovanje v Sentjurju pri Celju. (Zaključena predstava za Osnovno šolo Sentjur.)

Sreda, 18. oktobra 1961 ob 15.30 uri: Vinko Stregar: HEROICA. — II. šolski abonma in izven.

Ob 20. uri: B. Nušić: GOSPA MINISTRICA. — Gostovanje v Storah.

Četrtek, 19. oktobra 1961 ob 10. uri: Vandot-Stante: KEKEC IN MOJCA. — Gostovanje na Ponikvi pri Groblnem. Ob 19.30 uri: Vinko Stregar: HEROICA. III. šolski abonma in izven. Večerni.

Petek, 20. oktobra 1961 ob 15.30: Vinko Stregar: HEROICA. I. šolski abonma in izven.

Sobota, 21. oktobra 1961 ob 19.30: Vinko Stregar: HEROICA. Izven.

Nedelja, 22. oktobra 1961 ob 10. uri: Vinko Stregar: HEROICA. — II. nede. ljski dopoldanski abonma in izven. Ob 19. uri: Vinko Stregar: HEROICA. Gostovanje v Strmcu pri Vojniku.

KINO

KINO UNION

11.—14. 10. 1961 »DNEVNIK ANE FRANK«, ameriški film
15.—18. 10. 1961 »NASILJE NA TRGU«, jugoslovanski film
19.—23. 10. 1961 »OVCAR«, ameriški barvni film
20.—22. 10. 1961 »RDEČI BALON«, francoski barvni film
SAMO OB 16. URI!

KINO METROPOL

11.—14. 10. 1961 »MLADI MOJZE«, italijanski film
15.—18. 10. 1961 »OCI LJUBEZNI«, francoski VV film
19.—23. 10. 1961 »NE BOS UBIJAL«, jugoslovanski film

MATINEJA

15. 10. 1961 »ZGODBA DVEH MEST«, angleški film

KINO »SVOBODA« —

SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI
14. in 15. 10. 1961 »NOCI LUKRECIJE BORGIE«, ital.-franc. barvni film
18. 10. 1961 »KRALJ CARDASA«, nemški barvni film
19. 10. 1961 »DOBRI STARI PIANINO«, slovenski film

STANOVANJA

STAREJŠA oseba išče sobo — pomaga v gospodinjstvu. Ostalo po dogovoru. Na sloj v upravi lista.

MLAD EKONOMIST išče prazno ali opremljeno sobo, takoj vseljuje v centru ali Gaberju. Cenjene ponudbe na upravo lista pod »Nujno«.

ISCEN SOBO — pomagam v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista.

MLAJŠA ženska oseba nujno išče sobo, prazno ali opremljeno. Nudi lepo nagrado ali plača za leto vnaprej. Korošec Marija, Marna pot 2a.

ZAMENJAM sobo, kuhinjo in shrambo, last TEP-a za enako, ne tovarniško. Naslov v upravi lista.

MLAD neporočen profesor išče sobo. Naslov v upravi lista.

MELBROSIN — preprakt cvečnega prahu in matičnega mlečka (GELEE ROYALE) garantirano znanstveno stabiliziran proizvod MELBRO — COOP (Za izdelavo — Kalnik) dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki pripravljajo si majo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

KONCERTI

KONCERTNA POSLOVALNICA PRI GLASBENI SOLI V CELJU

razpisuje
KONCERTNI ABONMA

za sezono 1961-62.
V načrtu je 6 abonmankih in 2 izredna koncerta.

Lanske abonente vabimo, da si čimprej zagotovijo svoje seježe

Sprejemamo nove abonente.

Glasbena šola

Telefon 27-12

PRODAM

PRODAM enodružniško hišico z lepim vrtom, Celje, Roška 6 (Nova vas). Ogled v popoldanskih urah.

DVA SODA po 1000 litrov prodam. Na sloj v upravi lista.

OSTREŠJE stesano prodam. Jenkova 32 Celje.

POSESTVO 9 ha, od tega 2 ha sadovnjaka naprodaj. Naslov v upravi lista.

DRUŽINSKI nagrobni spomenik prodam. Naslov v upravi lista.

POLOVICO nove vseljive hiše ob Ljubljanski cesti prodam.

SAMSKO pohištvo s kavčem prodam. Lahko na ček. Stanetova 22a. dvorišče.

PRODAM MOTOR NSU PRETIS 175 ccm, nov po ugodni ceni. Serdinšek Olga, Ptuj, Prešernova 36.

SESAJKO za vodnjak kompletno prodam. Naslov v upravi lista.

DOBRO ohranjeno spalnico ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

PRODAM 3 steklenice (balone) po 50 litrov in vinskih soli 161 litrski. Vprašati Plečnikova 23-1.

PRODAM lep pogreznjiv šivalni stroj nemške znamke. Ogled vsak dan od 13. do 14.30 ure. Naslov v upravi lista.

KOMUNALNA BANKA CELJE prodaja 3 motornih koles Tomos-Puch 125 ccm — v dobrem stanju, 1 moped Mosquito. Ogled dne 18. oktobra od 8. do 10. ure.

KUPIM

KUPIM knjigo: IV. Slovensko berilo iz leta 1951 — tretja izpopolnjena izdaja — za I. razred gimnazije. Naslov v upravi lista.

KOMPAS

KOMPAS CELJE obvešča svoje talce, ki so pokopani v Grazu, da prijemajo v organizaciji Glavnega odbora zveze borbe dne 1. novembra 1961 enodnevno potovanje z avtobusi v Graz, kjer bo na pokopališču slavnostna komemoracija ob odkritju spomenika. Prijave sprejema KOMPAS Celje do 17. oktobra 1961, kasnejših prijav ne bomo upoštevali. Cena potovanja — vključeni stroški za potni list — 3.450 din.

Po posebnem naročilu delovnih kolektivov in organizacij prijemajo z modernimi turističnimi avtobusi IZLETE po domovini in v inozemstvo. Zadrževanje programe v najbližji naši poslovalnici. Kolektivom nudimo pri avtobusnih prevozi poseben popust.

KOMPAS — prodaja vse vrste vozovnic za tu- in inozemstvo, za železniški, pomorski in letalski promet in vozovnice za lastne avtobusne proge.

KOMPAS — posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov, omejnih dovolilnic in vseh tujih vizumov.

KOMPAS — rezervira hotelske sobe, kabine na ladiah obalne in rečne plovbe in postelje v spalnih vagonih na vseh progah JZ in v inozemstvu.

KOMPAS — menja tudi plačila sredstev in sprejema denozite.

KOMPAS — daje brezplačno vse turistične in prometne informacije, prodaja razglednice, turistične publikacije (avtokarte, vodnike, priročnike itd.).

KOMPAS — vzdržuje na področju inozemskega turizma poslovne stike s preko 1250 potovalnimi uradi po vsem svetu. Pred vsakim potovanjem obiščite poslovalnico KOMPAS Celje, Tomšičev trg 1, tel. 25-50.

GELEE ROYALE — MATICNI MLEČEK garantirano znanstveno stabiliziran proizvod Zavoda za čebelarstvo dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki pripravljajo si majo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

POZIV

k vložiti prijavo o pridelanih količinah vina letine 1961 in prijavo o kuhanju žganja.

1. Na podlagi 45. člena uredbe o prometnem davku in navodila o pobiranju in kontroli prometnega davka od špirta in alkoholnih pijač (Uradni list FLRJ številka 55/1953, 21/1954, 4/1955 in 50/1959) pozivamo vse posestnike vinogradov, da takoj po vrenju prijavijo občinskemu ljudskemu odboru, upravi za dohodke Celje pisмено ali ustno količine pridelanega vina.

Prav tako morajo prijaviti proizvedene količine vina osebe, ki nimajo svojega vinograda in so vino proizvedle iz nabavljenih surovin.

Prijave od pridelanih količin vina morajo biti vložene najkasneje do 1. novembra 1961, ne glede, ali je vino prevreto ali ne. Prijave se vlagajo pri Občinskem ljudskem odboru Celje (soba številka 81) ali pri pristojnih krajevnih uradih: Store, Skofja vas, Smartno v Rožni dolini, Vojnik, Frankolovo, Strmec in Dobrna.

2. Vsakdo, ki ima namen kuhati žganje iz lastnega pridelka ali nabavljenih surovin (slive, grozdje, tropine in sl.) si je dolžan oskrbeti pisмено dovoljenje uprave za dohodke pri ObLO Celje. Prijave za kuhanje žganja se morajo vložiti najkasneje 24 ur pred pričetkom kuhanja pri ObLO Celje ali pri pristojnem krajevnem uradu.

Potrdila o prijavi žganje (dovoljenja) se daje pri upravi za dohodke ObLO Celje (soba št. 82).

Opozorjamo, da bo zoper davčne zavezance, pri katerih bo ugotovljeno, da niso prijavili vseh količin vina, ali da nimajo potrebnega dovoljenja za žganje-kuhu, uveden upravno-kazenski postopek zaradi davčnih prekrškov.

Občinski ljudski odbor
Uprava za dohodke
Celje

RAZNO

CRNO JOPICO, izgubljen 9. 10. 1961 v avtobusu ob 16.45 do Majdičevega mlina vrniti na naslov Markič Marija, Mariborska 158.

NOVO GARAZO tik bolnišnice oddam takoj. Naslov v upravi lista.

AGRAĐO DOBI, kdor mi posodi dobro ohranjen pisalni stroj za štiri mesece. Ponudbe pod »Nujno« na upravo lista.

SADNA DREVESCA iz Jelenove drevnice v Velenju (pod šmariško cerkvijo) ob železniški progi lahko dobite vsak delavnik ob lepem vremenu od 20. oktobra do 30. novembra. Vam pošljem seznam!

ANTON JELEN, drevničar, Sentilj pri Velenju.

RAZPISI

Izvršni odbor Stanovanjske skupnosti Pod gradom

razpisuje
delovno mesto

TAJNIKA

Pogoji: srednja strokovna izobrazba in politična razgledanost.

Delo je redno ali honorarno. Pismene ponudbe pošljite na naslov: Stanovanjska skupnost Pod gradom Polje do 31. 10. 1961.

Plača po dogovoru.

SLUŽBE

PERICA Vam lahko opere perilo na Vašem domu! Naslov v upravi lista.

OTROKE na domu pazim in pomagam v gospodinjstvu. Cas in nagrada po dogovoru. Naslov v upravi lista.

USLUZBENKA s 3-letno prakso želi spreminiti službeno mesto v Celju. Ponudbe pod »Administracija« na upravo lista.

IZLETNIE

PROGRAM JESENSKIH IZLETOV V INOZEMSTVO: V TRST IN BENETKE.

Dvodnevni izlet z avtobusom za člane delovnih kolektivov in organizacij. CEZ CORO IN PRELAZE TIROLSKE. Štiridnevni izlet po Avstriji in Italiji za člane planinskih organizacij. Ljubljana—Beljak—Spittal—Lienz—Gros—sglockner—Innsbruck—Brenner—Cortina d'Ampezzo—Benetke—Trst—Ljubljana.

DELOVNI KOLEKTIVI: Izletnik turistična agencija poslovalnica Celje organizira za delovne kolektive izlete, ekskurzije z modernimi turističnimi avtobusi po domovini in v inozemstvo. Za večdnevne izlete nudimo izredne popuste.

NUDIMO SE NASLEDNJE TURISTICNE USLUGE:

NABAVA POTNIH LISTOV IN TUJIH VIZUMOV.

prodaja AVIONSkih, LADJSkih voznic.

SPALNE KARTE ZA VLAKE doma in inozemstvo.

REZERVACIJE itd.

Cenjene stranke obveščamo, da imamo na zalogi avtokarte SLOVENIJE IN JUGOSLAVIJE, ter avtobusne in železniške vozne reče.

Poslovalnica je odprta vsak dan od 8. do 13. ure in od 16. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure, ob nedeljah od 8. do 12. ure.

Za cenjena naročila se priporoča IZLET. NIK turistična agencija poslovalnica Celje, Titov trg 3, telefon 28-41.

CELJSKI

tednik

Uredništvo Celje, Titov trg 3 — poštini predal 16 — telefon 25-23 in 24-23 uprava Celje. Trg V. kongresa 5 — poštini predal 152 — telefon 21-75 in 20-89 — Tekoči račun pri Narodni banki Celje: 603.11-165 — izhaja ob petkih — letna naročnina 800, polletna 400, četrtletna 200 din — Inozemstvo 2400 — posamezna številka 20 dinarjev din. Rokopisov ne vračamo — sprejem oglašev, razpisov in objav vsako sredo do 12. ure v oglasnem oddelku, Trg V. kongresa 5

Informacije o oglaših, razpisih in objavah dobite le v upravi Celjskega tednika!

SIERRA LEONE - stoti član OZN

Ko je prve dni letošnjega zasedanja Generalne skupščine OZN na predlog Velike Britanije in Gvineje bila z večino glasov sprejeta v Združene narode mala afriška republika Sierra Leone, je skupščinsko dvorano napolnilo navdušenje...

Sprejem Sierra Leone v članstvo OZN ima tri značilne pomenke:

Sierra Leone je kot stoti član zaokrožila število članic v organizaciji OZN, ki je ob ustanovitvi imela le 51 članic.

Sierra Leone je nadaljnja članica izmed številnih po vojni nastalih držav, ki so se otresle kolonialne nadoblasti.

Kot soseda Gvineje, Malija, Gane in drugih neangažiranih afriških držav, bo brez dvoma stopala po poti — izvenblokovske politike.

pregnanci in iz dežele naredili »solzno dolino« terorja in brez zakonitosti. Obalne naselbine belcev so postale luke za trgovino s sužnji za plantaže v Severni Ameriki. Kronska kolonija Anglije postane Sierra Leone v začetku devetnajstega stoletja. Polovično neodvisnost si je dežela pridobila leta 1958, ko je bil izvoljen v deželni parlament prvi črn predsednik, maja 1960 pa si je Sierra

Sierra Leone je po površini približno trikrat manjša od Jugoslavije, njeno prebivalstvo pa šteje okoli 2.250.000 ljudi. Nasedenost je v primerjavi z Jugoslavijo več kot za polovico manjša. Prebivalstvo je mešano, vendar z veliko večino (2.100.000) črncev. Okoli 100.000 je ostalih Afričanov, 5.000 je Azijcev, belcev pa komaj nekaj nad 1.500. Morda je to afriška država, ki ima v povprečju še najmanjši odstotek belega prebivalstva.

Razen v glavnih središčih kot so Freetown, Bo, Makeni, Kema in druga mesta, živijo črnci v plemenskih skupnostih. Najmočnejši sta plemeni Mende in Temne. Najbolj razširjen jezik je neka mešanica jezikov glavnih plemenskih skupin in evropskih besed — imenovan kreolščina.

Gospodarstvo Sierra Leone je pretežno kmetijskega značaja. Okoli 80 odstotkov prebivalstva se ukvarja s kmetijstvom. Največ pridelajo dateljev, cacao in kave, medtem ko je riž glavna hrana prebivalstva. Na drugem mestu je rudarstvo. Kopljejo predvsem železo, drago kamenje, krom, platino in lignit.

Industrija je slabotna, kar je z ozirom na politiko kolonialistov čisto razumljivo. Imajo nekaj tobačne industrije, tovarno mila, nadalje tovarne, ki delajo za široko potrošnjo (oblačila, obutev in podobno). Promet je še nerazvit, zlasti cest je malo in se poslužujejo še vedno vodnih in karavanskih poti.

Čudežne kapljice

So čudežne kapljice, ki zdravijo trdnost, ki odpirajo shrambe najslajših stvari, ki praznijo denarnice, ki vzbujajo sočutje, ki pripomorejo trmi do veljave, ki blažijo bolečine in ki onemogočijo vsako razsodno presojanje.

Te čudežne kapljice so — solze.

Solze otroka so tiste, ki v družinskih prepirih dosežejo »status quo«. So magična moč pred trgovino igrač, slaščičarno, sladoledarjem... Če je otrok dekle, ohrani »čudežne kapljice« tudi za zrela leta. Krznen plašč, najnovejši klobuk in kdo ve kaj vse pričarajo.

In včasih iztisnjena solza na licu moža pomeni mejnik, ko je treba popustiti... Da, solze so čudežne kapljice.

Freetown je glavno mesto afriške republike Sierra Leone. Na sliki levo vidimo vladno palačo, nekdanji sekretariat britanske kolonije, desno pa eno izmed univerzitetnih stavb v istem mestu.

Sierra Leone je zdaj svobodna država na severozahodni obali Afrike. Ime je dobila od prvih kolonizatorjev — Portugalcev po istoimenski planini, ki v prevodu pomeni (levova planina). Dežela je doživljala enako usodo kot vse druge afriške kolonije. V petnajstem stoletju so v deželo pro-

drli portugalski pustolovci in postavili trdnjavo za nadaljnje prodiranje v notranjost na kraju, kjer je danes Freetown. Angleži so prišli v deželo proti koncu osemnajstega stoletja in si pri plemenskih poglavarjih »odkupili« pravico naseljevanja. Sem so prihajali pustolovci, izobčenci,

Leone priporila popolno neodvisnost v okviru Britanske skupnosti narodov.

Na kraju nesreče DC-6 B

Letalskih nesreč je po svetu mnogo. Tudi v Afriki. Svetovna javnost je običajno zelo hitro obveščena o vsem, o vzrokih, po-

sledicah, okoliščinah. Tudi slike takih nesreč so zelo hitro uvrščene med časopisne stolpce.

Z nesrečo DC-6 B nad pragoz-

dom Ndole v Severni Rodeziji je bilo drugače. Najprej so bile znane posledice: smrt generalnega tajnika OZN Daga Hammerskjöld. Šele pred kratkim je tisk dobil prve fotografije kraja nesreče in žalostnih ostankov letala. Kdo ve kdaj in če bo sploh kdaj prišlo na dan tudi vse ostalo — vzroki in okoliščine.

Razbitine v pragozdu (na sliki) ne povedo nič. Ničesar več ne more povedati edini preživeli potnik, ker ni več živ. Vemo, da imajo severnorodezijske oblasti nekatere podatke. Kakšne? Jih bomo zvedeli? Ali pa bodo ostali skrivnost, kot je skrivnost ves zaplet okoli Katange, Konga in Centralne Afrike.

DRAGOCEN LOVSKI PLEN

Lovec Stanko Nižič iz okolice Ljubuškega je nedavno dokončal življenje roparskemu lisjaku. Ko je svoj plen nesel skozi vas Crveni Grm, kjer je lisjak največ klal po kurnikih, so kmetje lovecu nanosili: 500 faje in 30 piščancev pohancev.

STREL 12.000 KM DALEČ

Sovjeti so te dni poleg atomskih eksplozij vzbudili pozornost z manevri ob dejstvu najmodnejšega orožja. Med drugim so preizkusili večstopenjsko raketo, ki je imela namesto »atomske« navadno železno konico.

Raketa je letela 12.000 kilometrov daleč čez ves azijski kontinent in v Tihem oceanu »zgrešila« cilj samo za en sam kilometer.

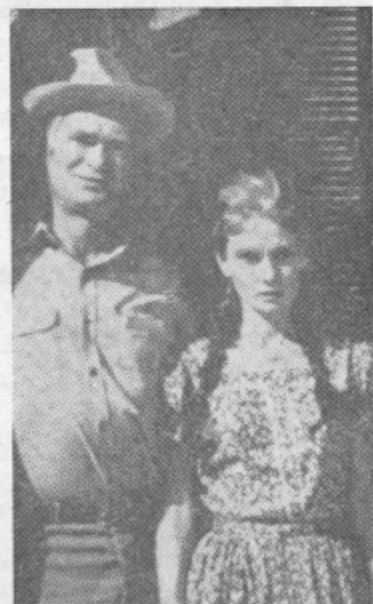
Kdo ve, kaj je »razstiranje« pri artilerijskih orožjih klasične oborožitve ve, kaj to pomeni. Za tiste, ki ne vedo, podatek:

— Da bi zadeli z 10 granatami most, ki je dolg 20, širok pa 4 metre, in to iz daljave 12 kilometrov, je treba izstreliti okoli 300 do 400 topovskih zrn. Kak napredek! In kako grozljivo žalosten!

NEVARNE IGRE

V italijanskem mestu Taraniju je pet učencev na podstrešju trinadstropnice gradilo raketo. Zanimanje mladine za raketo tehniko je sicer razumljivo, toda brez nadzorstva zelo nevarno. Tako je bilo tudi tu. Eksploziv, ki so ga imeli za pogon rakete, je nenadoma eksplodiral. Posledica. Vsi dečki ranjeni, tudi nekaj pešcev na ulici, toda k sreči ni bilo smrtnih žrtev.

LEPOTICA s farme

NA HVARU GRADIJO VODOVOD

Nič se niste zmotili. Prav ste prebrali. Na otoku Hvaru gradijo otočani vodovod. No, in kaj potem, boste rekli. Vsaka vas ima vodovod. Res bi ne bil nič čudnega, če bi na Hvaru ne imeli nekaj vinovodov. Vinovode imajo Jelsa, Stari grad, Sveta Nedelja. Taki vinovodi so tu potrebni, saj Hvar pridelava letno okoli 1000 vagonov vina. Vinovodi so napeljeni iz velikih kleti na obalo, kar olajša vkrčavanje na »vinske tankerje«. Tako je vodovod prišel na vrsto šele za vinovodi.

SIVODLAKI PIJANEC

Peter Pavlovič iz vasi blizu Smedereva v znanem vinorodnem okolišu ima kot marsikateri kmet tudi dolgouhega sivca. Osel bi ne bil omembe vreden, če bi ne bil pijanec. Če le more, pije vino, ki mu je sila všeč. Če navohta vino, zažene tak hrup, da ga je slišati po vsej vasi. Torej: zvest posnemalec človeka.

Dosedanja vsebina: Francoski raziskovalec Dominik Caisseau s svojimi sodelavci prodre v hribovito džunglo Nove Gvineje in pride v stik z ljudmi na stopnji kamene dobe, kjer vlada še ritual »lova na človeške glave«. Potujoč od plemena do plemena, spoznava običaje teh primitivnih ljudi, ki imajo še kamnite sekire, odkriva zastrto preteklost v času prvih poletov okoli Zemlje...

— 0 —

Smo v gosteh pri plemenu Ostjanep, kjer je vsak mož lovec na človeške glave, kjer z vsakega ostrušja visijo posušene glave.

Ostjanepi živijo v znamenju trebljenja glav.

Če se hoče Ostjanep poročiti, mora prinesiti glavo kakšnega sovražnega soseda.

Ko se rodi deček, mora plemo poskrbeti, da se s kakšnega vratu odkotlja glava, da bi novorojenec »podedoval« njeno pamet.

Ko fant doraste in je čas njegovega sprejema med bojovnike, mora spet nekdo plačati z glavo.

Vsak lov na človeške glave se sprevrže v seksualne orgije, ki trajajo cele dneve. Kakor, da v tej divjini ni prostora za več kot določeno število ljudi. Kakor, da je njihov običaj namenjen nasilnemu vzdrževanju ravnotežja. Zakaj imajo take običaje in od česa izvirajo, tega ne ve povedati noben Ostjanep.

Daleč v pragozdu se je zrušilo letalo DC-6 B

Izlet v kameno dobo

Pri Ostjanepih je edino merilo veljave, avtoritete in časti — število posušenih glav nad vhom vsake izmed koč.

Zakona v našem smislu Ostjanepi sploh ne poznajo. Pri njih je v veljavi popolna spolna svoboda. Možje ravnodušno menjajo svoje žene. Otroci so last matere in vsi moški v plemenu so »zakoniti« očetje...

Spet smo potovali in dolge dneve nismo videli živega človeka. Nekega dne pa smo se prepričali, da »lov na glave« ni preteklost, temveč kruta sedanjost. Prišli smo na jaso, na kateri je bila velika plemenska koč. Nikjer živega človeka — na pragu paglava nekoga, ki je še pred kratkim bil živ... Kri je še curljala iz odrezanega vratu...

Vsak dan je bil nov napor, vsako srečanje z divjaki novo odkritje.

Nekoč smo srečali človeka, starejšega Papuanca, ki ni imel orožja. Stal je kot ukopan in gledal nepremično. Pa ne nas, mimo, oziroma skozi vas, Hoteli smo navezati stik, ga prepričati, da smo prijatelji. Toda nič nismo uspeli. Gledal je tako in ni reagiral na

nič. Izgleda, da smo bili zanj duhovi, breztelesna bitja, prividi!

— 0 —

Tri mesece je trajala pot skozi

gorate predele Nove Gvineje. Trije naši nosači so spotoma umrli. Ko smo končno prišli na sever otoka v port Holandijo, smo zve-

Trije prizori, ki jih je posnel Dominik Caisseau na svojem potovanju: Bojovnik iz plemena lovcov na človeške glave Ostjanepov s svojim bojovitim okrasjem v nosnicah. Avtor reportaže Caisseau se pozdravlja z divjakom. Papuanska mati z otrokom v skupinski hiši.

Lepo dekletce lahko spozna vsak. To je Audrey Hepburn. Prisodili bi ji kakšnih petnajst let in možak ob njej naj bi bil njen oče? Toda zmotili bi se. To ni fotografija nežne Audrey iz deklinskih let. V Hollywoodu so nedavno posneli film po noveli Trumana »Zajtrk pri Tiffanijevih«, v katerem igra Audrey Hepburn glavno žensko vlogo, in sicer mladoletno ženo teksaškega farmarja, ki ima štiri otroke iz prvega zakona.

Morda se motimo, toda Audrey igra v prvi »western« filmski zgodbi. Ali gre njej tako slabo, ali pa utegne biti film mojstrovina v tej zvrsti filmov.